National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 13 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/c/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 40 — SESTDIENA, 1981. GADA 3. OKTOBRIS — 31. GADS

SATURDAY, OCTOBER 3, 1981

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 75 centu

Ir vajadzīgas pārmaiņas

Pienācis laiks, kad PBLA valdei no sava vidus jāvēl priekšsēdis un priekšsēža vietnieks nākošiem diviem gadiem.

Esmu bijis ievēlēts par priekšsēdi trīs reizes un kalpojis amatā jau sešus gadus. Tas mani vedina padomāt, ka latviešu trimdas organizācijas palaikam ir vajadzīga pārmaiņa, kas veicinātu jaunu cilvēku ar jaunām idejām un lielu nacionālu degsmi ieiešanu mūsu nacionālā darbā. Saistot savas dzīves intereses ar nacionālo darbu, tie pārņemtu trimdas vadību. Ja vadības loks ir slēgts un jauni spēki organizāciju dzīvē neieplūst, tās dilst skaitā un pamirst darbībā. Šādas pārliecības vadīts, es lūdzu valdes locekļus mani par kandidātu PBLA valdes priekšsēža amatam nenominēt. Cerams, manai nekandidēšanai būs ,,domino efekts'', kuŗa rezultātā arī dažādu citu organizāciju vadītājos posteņos nāks svaiga un spējīga maiņa.

Vēlos uzsvērt, ka manai nekandidēšanai nav cita kā iepriekš minētā iemesla, un nejūtos PBLA darbā ne vīlies, ne sarūgtināts, un man nav arī nekādi personiski iemesli. Gluži pretēji, sabiedriskais darbs, un jo sevišķi tas, kas saistās ar mūsu nacionālpolītiku, ir mana sirdslieta, un katrā ziņā palikšu aktīvs šinī laukā.

Sabiedriskā darbā PBLA un ALA esmu guvis daudz pieredzes, tāpēc tur ziedoto laiku uzskatu par vērtīgi izlietotu. Tas atsveŗ visus personiskos materiālos zaudējumus, kā arī personiskai dzīvei atrauto laiku.

Sava PBLA priekšsēža amata laikā neesmu varējis paveikt ne tuvu visu, ko biju iecerējis. Neesmu spējis arī iegūt tādu līdzdarbību un aktīvitāti no visiem valdes locekļiem un visām PBLA centrālajām organizācijām, kādu varētu sagaidīt. Daži ir varējuši dot vairāk darba, citi mazāk. Lielu daļu PBLA projektu un praktisko darbu ir veikuši pastāvīgi PBLA un LBF darbinieki, kā arī daudzos gadījumos brīvprātīgi palīgi, sadarbībā ar citām organizācijām vai arī gluži individuāli. Tieši daudzo tautiešu piedalīšanās kopējā PBLA darbā, dažkārt bez amatiem un parasti bez publicitātes, ir devusi man vislielāko gandarījumu.

PBLA ir globāla organizācija, kuŗai ir nacionāli līdzdarbinieki, atbalstītāji un sakari visās pasaules malās, kur vien dzīvo latvieši. Tas ir pamats plašajam PBLA informācijas darbam, uz kuŗa balstās nacionālpolītiski pasākumi un kas ir palīdzējuši veidot latviešu pašapziņu. Ar pateicību varu pieminēt, ka man

(Turpinājums 20. lp.)

Kanadas latviešu jaunatne gādā par latviskās kultūras popularizēšanu. Miltonas tautību festivālā piedalījās Diždancis Z. Miezīša vadībā un koklētājas — uzņēmumā 1. rindā A. Brīviņa, V. Vasarāja; 2. rindā A. Auziņa, R. Miķelsone un I. Miezīte.

Foto J. Liģers.

Lielvaru militārās konfrontācijas draudu ēnā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidenta Rēgena pieteiktās radikālā budžeta pārmaiņas var uzdurties uz vienu otru bīstamu klinti kā Tautas vietnieku namā, tā arī Senātā. Rēgena mērķis ir izvadīt valsts saimniecību no chroniskā milzu parādu purva un līdz 1984. gadam radīt ienākumu un izdevumu līdzsvarojumu. Protams, ka tas nav panākams bez drastiskiem ietaupījumu soļiem, kuŗu nepieciešamību var apšaubīt kā demokratu, tā arī vairāki paša prezidenta republikāņu partijas politiķi, lai tādējādi izdabātu vienai otrai interešu grupai un nodrošinātu savas personiskās politiskās nākotnes izredzes.

Bez šaubām, Rēgena soļi nav populāri tajās aprindās, kas līdz šim uzskatīja federālo valdību par slaucamo govi. Piemēra pēc minēsim profesionālo sociālā pabalsta saņēmēju un arī milzu valsts pārvaldes birokratijas armiju.

Budžeta līdzsvarošana būtu īstenojama vieglāk, ja Rēgens nebūtu apņēmies atdot ASV spēkiem zaudēto militāro potenciāli. Militārā budžeta nežēlīgā apcirpšana nozīmētu atstāt Kremlim brīvas rokas kļūt par pasaules lielāko spēku, kuŗa gala rezultātā varētu pienākt diena, kad Pad. savienības ultimāta priekšā būtu jākapitulē visai brīvajai pasaulei. Prezidents Rēgens vairākkārt deklarējis šāda stāvokļa rašanos nekādā gadījumā nepieļaut.

Un tā prezidentam tagad būs jāsalauž kongresa pretestība viņa saimnieciskās politikas īstenošanā, jo patiesībā no tā atkarīga ne vien amerikāņu saimniecības atlabšana, bet arī ASV vitālās drošības intereses un visas pasaules miera nodrošināšana. Ar kapitolā paceltām protesta balsīm medus mēnesis starp Balto namu un amerikāņu likumdevējiem ir beidzies. Nav šaubu, ka Rēgens liks svaru kausos savas izcilās valstsvīra spējas un savu šarmu un droši vien gala rezultātā tomēr panāks savas politikas īstenošanu. Ja tas tā notiks, tad galvenā nozīme būs apstāklim, ka aiz prezidenta vēl joprojām stāv visas amerikāņu tautas vairākums.

Laikā, kad amerikāņi grib sākt strīdiņus par valsts militārai aizsardzībai nepieciešamo līdzekļu apmēriem, Stokholmas starptautiskā miera pētīšanas institūts konstatējis, ka pasaule pagājušā gadā bruņošanās vajadzībām izdevusi astronomisku summu — 500 bilj. dolaru. (Turpinājums 20. lp.)

Labas sadarbības zīmē

Latvija Amerikā š.g. oktobrī var atskatīties uz 30 darbības gadiem. Aizvadītajā laikā laikrakstam ir mainījusies vadība, ārējais izskats un forma, bet esam centušies paust nacionālas idejas un objektīvi sekot latviešu sabiedriskās dzīves norisēm.

Esam varējuši pastāvēt un darboties tikai ar laikraksta veidotāju, līdzstrādnieku, lasītāju un materiālā atbalsta devēju sadarbību un lielo atsaucību.

Mēs atļaujamies sagaidīt labu sadarbību un atbalstu arī nākotnē, lai laikraksts varētu tāpat kalpot latviešu sabiedrībai.

Paldies!

Laikraksta Latvija Amerikā apgāds.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. G. 3. OKTOBRIS, 40. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — P. Ratnieks, Alb. Šterns, J. Grodnis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Kad valdība „pārkārto" eļļas cenas. Dadža zīm. LA.

Paulis Kļaviņš

Solidāritātes sardze

Neteiksim, ka latviešiem dzimtenē nav cīnītāju, kas, apliecinādami patiesību un aizstāvēdami tiesības, riskē savu jau tā pieticīgo labklājību, relātīvo brīvību un — par cik jāizcieš stingrā režīma vergu darba nometne vai speciālā psīchiatriskā „klīnika" — arī savu dzīvību. Ja uzzināms tikai nedaudzus šo kluso varoņu vārdus, tad iemesls tam meklējams brīvās pasaules latviešu nepietiekamajā aktīvitātē. Neteiksim, ka mūsu aktīvitātes būtu nenozīmīgas! Latvieši brīvajā pasaulē dara vairāk nekā dažas citas lielākas apspiesto tautu grupas. Bet salīdzinājums ar cittautiešiem nedrīkst mūs novest pašapmierinātībā. Ja vispār kaut ko salīdzinām, tad mums jāorientējas pie tiem mūsu pašu tautas locekļiem, kas nes uz saviem pleciem vissmagāko, vissāpīgāko verdzības jūgu. Tie ir savas patriotiskās un reliģiskās pārliecības dēļ netaisni sodītie, vergu darba nometnēs un psīchiatriskajās „speciālklīnikās" iesprostotie. No viņu viedokļa raugoties jājautā, vai esam darījuši pietiekami daudz, vai esam darījuši visu iespējamo.

Iejutīsimies vienā no viņu lomām:

Vairākus tūkstošus kilometru projām no savējiem un dzimtenes. Ieslodzīts starp drausmīgākajiem kriminālnoziedzniekiem. Morāliskos pazemojumos. Pie nepietiekamas un netīras pārtikas — pastāvīgā izsalkumā. Smagā darbā. Izolācijā. Un tāda nākotne iespējama savus 10 gadus . . .

Vai tādam ieslodzītajam ir kāds mierinājums — zināt, ka latvieši brīvajā pasaulē organizējas visdažādākās interešu kopībās, vairo labklājību, viens otram piešķir balvas, svin dažādus skaistus svētkus, izdod grāmatas un laikrakstus, cenšas nepazaudēt jaunatni un šad tad piemin arī dzimteni un tās mocekļus? Bet tu paliec ieslodzījumā uz ilgiem gadiem. Tavs mūžs tiek deldēts ar trīskārtēju slodzi. Režīma pakalpiņi tevi sauc par muļķi, ka esi sekojis kaut kādiem taisnības un cilvēcības ideāliem: „Tu te sapūsi un neviens gailis pēc tevis pakaļ nedziedās! Neviens par tevi nedomā! Nevienam tavi ideāli nav vairs vajadzīgi. Tu esi atstāts, aizmirsts, norakstīts zaudējumos. Tev vairs tikai atliek kalpot padomju varai, kas tavas muļķības dēļ paņems tava atlikušā mūža beidzamos spēkus . . ."

Vai mums, brīvās pasaules latviešiem, šinī situācijā nav kaut kas maināms? Vai mēs tiešām neko nevaram darīt?

Varam, ja gribam!

Mūsu atbilde padomju varmācībai lai ir: Solidāritātes sardze.

Kā tā notiek:

Izvēlamies vienu no netaisni sodītajiem, kuŗa lieta visskaidrāk dokumentējama un nepārprotami apliecināma kā padomju varas rupjš cilvēka elementāro tiesību pārkāpums, un ar šī latvieša foto attēlu, kā arī īsi formulētiem saukļiem, kas lieliem burtiem rakstīti uz īpaši sagatavota demonstrācijas tērpa, katru dienu parādāmies publiskā vietā kaut kur brīvajā pasaulē. Protams, attiecīgi sagatavotā skrejlapā pieminam arī visus citus mums zināmos latviešus, kas netaisni sodīti savas politiskās vai reliģiskās pārliecības dēļ. Bet viena likteņa sīkāka aprakstīšana un izcelšana nepieciešama publiskās domas efektīvākai ietekmēšanai un atbalss radīšanai, jo mūsdienu cilvēks nereaģē uz skaitļiem un vispārinājumiem, bet spēj iejusties un dalīties individuālā situācijā.

Solidāritātes sardzi iespējams rīkot jebkuŗā brīvās pasaules pilsētā, kur vien dzīvo brīvi — no iekšējām bailēm brīvi latvieši. Tās organizēšanu un koordinēšanu uzņēmusies Gaismas akcija. Un varam ziņot, ka tā jau uzsākta 1981. gada 8. augustā Minsterē. Atliek tikai turpināt. Gaisma uzvarēs!

Lasītāju Vēstules

KĀDĒĻ ANGĻU VALODĀ

Kādēļ latviešu laikrakstam pirmajā lappusē jāpārspiež raksti angļu valodā no kanadiešu vai angļu avīzēm? Tie, kas grib lasīt angliski, lai pērk angļu valodas avīzes.

A. B. Toronto

PALDIES PAR RAKSTU

Pateicos laikrakstam par 12. septembŗa numurā iespiesto rakstu angļu valodā: Anti-soviet feeling grows in Latvia. Šajā rakstā sevišķi objektīvi autors aprakstījis patiesos apstākļus Latvijā, par kuŗiem, ja mēs paši tos cittautiešiem stāstām, daudzi negrib ticēt. Mani bērni pielika rakstu savās skolās pie ziņojuma dēļa, un vīrs to rādīja saviem darba biedriem.

E. Kr-ne Toronto

VAI KRONBERGS MET SPALVU

Ar izbrīnu lasīju LA 5. septembŗa numurā Tālivalža Kronberga rakstu Izlīdzinājumu meklējot. Vai tās ir T. Kronberga privātās domas vai Latviešu nacionālās apvienības priekšsēža jauna politiska līnija?

Paliek iespaids, ka Kronbergs mēģina mest spalvu — tagad slavina Gravu un Spilneru, pret ko tik sirdīgi visu laiku cīnījies.

Centra un Latviešu nama pamieru ieteicot, viņš aizmirsis, kuŗš to kaŗu sācis un ir vainīgs. Tas nav Latviešu nams.

J. P. Ozols Toronto

LITERĀRĀ DEKADENCE

Daudziem amerikāņu bestselleru autoriem ir tendence glorificēt likuma pārkāpējus, gangsterus un noziedzniekus. Vidussķiras amerikāņiem ir tieksme romantizēt kriminālistus un lasīt grāmatas par metafizisku sacelšanos pret visu pozitīvo.

Amerikāņu rakstnieks Normans Mailers, dekadentisku raksturu veidotājs, meklēdams darbiem vielu, sarakstījās ar slepkavu un vekseļu viltotāju Henriju Abotu. Abots rakstīja, ka Amerikā ir sliktāk nekā Pad. savienībā, un slavēja Marksa idejas. Šīs vēstules iespieda amerikāņu žurnāls un vēlāk sakopotas izdeva grāmatā Zvēra vēderā. Grāmatu iespieda izcils amerikāņu apgāds, un par to labu recenziju ievietoja Ņujorkas Taimsa recenziju žurnāls. Televīzija rādīja interviju ar autoru. Šī grāmata iznāca trešā iespiedumā. Izdevējs Ņujorkā sarīkoja rautu Abotam, kas jau bija izlaists no cietuma. Šajās viesībās piedalījās arī bijušais PEN kluba direktors Kosinskis un vairāki citi rakstnieki. Runātāji slavēja Abotu, un Ņujorkas Taimsa fotografs fotografēja. Taču divas nedēļas pēc rauta Abots atkal pievērsās savam īstajam amatam — nogalināja aktieri Adanu, kas bija protestējis pret Abota ideoloģiju. Tagad Abotu meklē policija.

Egils Kalme

BIJA PĒDĒJAIS LAIKS

LNAK priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs ar jūsu laikraksta 36. numurā ievietoto deklarāciju „Izlīdzinājumu meklējot" ir spēris pareizu soli brāļu kaŗa apslāpēšanā. Viņa amats ir izlīdzināt un samierināt, stāvēt pāri sīko organizāciju un sakarsēto prātu ķildiņiem. Bija pēdējais laiks atklāti deklarēt pozitīvu vienotības politiku.

V. Treimanis Florida

TRAPERA STĀSTĪJUMS BIJA INTERESANTS

LA 22. augusta n-rā Toronto ziņās bija stāstījums par Ontario trapera Kuka viesošanos Saulainē. Ar patiesu prieku un interesi lasīju viņa referāta atstāstījumu, kuŗā viņš tik saistoši bija jauniešus iepazīstinājis ar mednieka-trapeŗa nozīmi un meža dzīvniekiem, sevišķi pakavējoties pie bebru dzīves un to inženieŗu mākslas ūdens aizsprostu būvēs.

Ž. L.

Tālivaldis Ķeniņš

Jaunas sejas latviešu mūzikā

Pēdējie latviešu dziesmu svētki Kanadā uzskatāmi parādīja, ka mums ir jauna skaņražu paaudze trimdas latviešu saimē. Tiesa, tie jau agrāk reprezentējušies Jaunatnes dziesmu svētkos, tomēr plašāku ievērību un klausītāju dažādību nesasniedzot; dažiem šaurāka apmēra kompozicijas tika atskaņotas Bostonas dziesmu svētkos. Nosauksim tos vārdā, alfabētiskā kārtībā: Ilze Akerberga, Pēteris Aldiņš, Guntars Ģedulis, Imants Mežaraups, Dace Štauvere-Aperāne. Zīmīgā kārtā četri dzimuši turpat vien kopā: 1952. gadā, viens 1958. g.: tātad visi zem 30 gadiem. Otra kopēja īpašība: viņu vidū nav nevienа amatieŗa — diletanta. Visi beiguši nopietnas mūzikas skolas un universitātes ar prasīgām mūzikas programmām; daži studijas turpina augstāko gradu iegūšanai un pilnīgākas tehnikas apgūšanai. Vēl cits kopējs raksturs: visi kompetenti spēlē vienu vai vairākus instrumentus un bez izņēmuma darbojas par diriģentiem vietējos latviešu koŗos un ir aktīvi mūzikas apmācītāji latviešu jaunatnes vasaras kursos vai nometnēs.

Knuts Lesiņš pēdējā Latvju Mūzikas izdevumā raksta: ,,Latviešu komponisti, kas negribētu palikt tikai savu tautiešu vidē, zināms, tāpat pakļaujas laikmetīgās mūzikas strāvām.'' Tas dabiski, jo kā gan skaņradis var nedzīvot savam laikmetam un tā stilistiskiem veidoliem līdz? To darām svešumā, un to dara arī latviešu komponisti dzimtenē, par cik to pieļauj politiskās vides priekšraksti. Grūti tādēļ izsekot cienījamā rakstnieka-mūziķa argumentam, ka ,,mēs neesam dzimtenē, kur kādreiz varējām atļauties vairāk patstāvības un raudzīties pēc mērķu sasniegšanas, kas mums likās nepieciešamākie''. Kontakta trūkums ar jauniem novirzieniem pasaules mūzikā un jaunu techniku ignorance, pat visu svētā nacionālisma vārdā, varētu latviešu mūziku novest neveselīgā izolācijā. Bet lai rakstnieks nebaidās.

Pieminētie jaunie skaņraži savā studiju darbā bagātīgi smēlušies zinības 20. gadsimta kompozicijas technikās labāko Ziemeļamerikas paidagogu rokās, pat pie slavenās Nadjas Bulanžē (Boulanger) Parīzē, reizē ierādot nozīmīgu vietu savos gara darbos arī latviskām vērtībām. Tie apzinās savu tautisko piederību, latviešu folkloras mūzikas bagāto mantojumu un nebaidās šajā jomā izvērst savu darbību, gan neatgriežoties pie Jurjānu Andreja, bet vērīgi sekojot laikmetīgiem strāvojumiem mūzikas ideālos un sintaksē.

To skaidri pierāda Toronto dziesmu svētkos dzirdētie skaņdarbi: I. Akerbergas sirsnīgi tautiskais sabalsojums ,,Grūti pūta sila priede''; P. Aldiņa pārsteidzošais dziesmu cikls ,,Putnu dziesmas'', kuŗā izmantoti tautasdziesmu un latviešu dzejas teksti; Guntara Ģeduļa stilistiski svaigais 32. Psalms, ar izteiktu noslieci uz latviešu senās mūzikas skaņām kontrapunktiskā faktūrā un D. Štauveres-Aperānes simfoniskā poēma ,,Rīga dimd'', ar senatnes elementu metamorfozi laikmetīgā vīzijā.

Nelaimīgu apstākļu dēļ netika atskaņota pasūtinātā I. Mežaraupa Sonāta flautai un arpai, kuŗas skaistais lirisķi ziemeļnieciskais kolorīts nerada šaubas par tās garīgi ekspresīvo avotu. Ieinteresētais lasītājs tuvāku informāciju par skaņdarbiem un to autoriem var gūt dziesmu svētku vadonī: visas pieminētās kompozicijas, izņemot I. Akerbergas dziesmu, bija jaundarbi. To pašu latvisko garu savos godalgotos darbos rāda Jauno komponistu konkursa laureāti: Guntars Ģedulis, Imants Mežaraups un Lolita Ritmane.

Kādā sakarā ar dziesmu svētkiem rakstītā apcerē man veltīti visai atzinīgi vārdi, ka es šo jauno skaņražu un atskaņotāju līdzdalību svētkos esot kārtojis ar ,,lielu mīlestību un sirsnību''. Varbūt atbilstošāks apzīmējums būtu: ,,ar izpratni un labvēlību''. Jau turpat trīs gadu desmitus, apmācot jaunos komponistus un izpildītājus savā Toronto universitātē, esmu iepazinis tuvāk dzīvot līdz viņu centieniem, ilgām un ideāliem un reizēm arī raizēm un vilšanām. Bet ar latviešu jauniešiem šī tuvība ir divkārša: varbūt tādēļ, ka kā vieni, tā otri esam cēlušies no tā paša celma, dalām to pašu nacionālo apziņu — un reizē visi esam spiesti dzīvot divās pasaulēs. Dažkārt tas nācis pat par svētību, bet par to lai spriež vēsture, ja tādu mūsu sasniegumi pelnīs.

Vai visi rakstām latvisku mūziku? Nu, kā nu kuŗo reizi un kā to ņem. Ja ir runa par tautasdziesmu apdarēm, folkloras elementu lietošanu instrumentālā mūzikā vai nacionālu atribūtu un vēsturisku simbolu iesaistīšanu skaņdarba literārā nozīmē — tad šaubu nav. Tāpat par visu to, kur sasaistās latviešu valoda un skaņa. Līdz zināmam punktam nacionālismu mūzikā vēl varētu raksturot kāds specifisks kolorīts, no tautasdziesmas neatkarīga, bet zīmīga melodiska ideja, ritmisks žests vai pat kāda nenosakāma dvēseles ,,stīga''. Taču šādas izjūtas pakļautas katra individuālā klausītāja pieejai un ar parastām mūzikas analizes metodēm nav pierādāmas. Vienā un tai pašā skaņu jūklī viens subjektīvi saklausīs Ventas krāces, cits mūsu tautas likteņa traģiku, vēl trešais — Trešā pasaules kaŗa sākumu. Un komponists pats attiecīgā fragmentā būs iecerējis tikai tīri abstraktu zīmējumu trīsbalsīgam ritmiskam kanonam politonāla fona . . . ,,Var tā un var arī pavisam citādi . . .'' mēdza teikt profesors Ābele. Taču gribas domāt, ka katram skaņdarbam, lolotam caur latviskām šūnām un smadzenēm, kaut kādai latviskai piederībai vajadzētu būt. Latviešu mūzika nav tautiskie brunči, kur katra zinātāja audēja mācēs atrast kādam novadam nepiemērotu krāsu vai rozīti.

Atsaukšos vēlreiz uz citu Kn. Lesiņa apgalvojumu, kas lasāms jau pieminētajā apcerē un kuŗam pilnīgi pievienojos: ,,Vairums latviešu, tāpat kā amerikāņu klausītāji, nav izslāpuši pēc laikmetīgas mūzikas.'' Ir tomēr jāpiebilst, ka liela daļa šolaiku jaunatnes ir būtiski izslāpusi pēc mežonīgi trokšņainā modernās mūzikas paveida: rokmūzikas, kas pēc Toronto universitātes ausu dižspeciālista Dr. Bārbera meklējumiem esot fiziski sabojājusi dzirdi miljoniem jauniešu. Tas savā ziņā ir bijis mūzikas ceļš jau no 19. gadsimta: Bēthovens stiprāks par Mocartu, Vāgners vēl trokšņaināks un Richards Štrauss — pāri tam. Ir taisnība, ka klausītāji (mani ieskaitot) koncertos labprātāk klausās Bachu, Šūmani un Brāmsu nekā kādu ,,moderno'' mūziku, tomēr nav noliedzams, ka daudz labu un saistošu šodienas darbu cietuši publikas neizpratnes un neiecietības dēļ. ,,Kāpēc jūs, Ķeniņa kungs, nerakstāt tik skaistas simfonijas kā Čaikovskis?'' — tā vaicā kāda dāma. ,,Nu tāpēc, ka Čaikovskis visskaistākās jau uzrakstījs,'' atmetu. ,,Nu redziet, jūs tik labi nemākat,'' tā tinčinādama nobeidza.

No iepriekšējiem laikiem mums nāk līdz teicamākā izlase, bet daudz no tā, kas varētu būt labākā šodienas izlase, tomēr publikai nepatīk. Tai patīk tas, pie kā tā pieradusi, bet šodien šādu ,,pieradumu'' grūti attīstīt pārsteidzoši daudzo stila dažādību dēļ. Un lielākai daļai tā sauktā ,,klasiskā'' mūzika vispār neinteresē; dažam patīk baznīcā dziedāt koŗāļus, citam klausīties vai līdzi dūkt Raimonda Paula sentimentālām melodijām. Viss galu galā ir personiskas gaumes lieta, un avīzes rakstiņš nevienu neizmācīs mīlēt Mocartu, kur nu vēl ,,moderno'' mūziku.

Bet kur tad visumā stāv latviešu klausītājs attieksmē pret šiem pieciem jauniem skaņražiem? Dziesmu svētku sajūsmas vilnis publiku aizrāva uz labi apmeklētiem izlases un simfoniskās mūzikas koncertiem. Ne jau tādos apmēros kā koŗu kopkoncerts, bet tomēr zīmīgā skaitā. To, ko viņi tur dzirdēja no mūsu ,,jaunajiem'', bija reizē atklājums un gandarījums. Tā ar prieku cita starpā tiku dzirdējis ļoti atzinīgus vārdus par P. Aldiņa dziesmu cikla spilgti personisko un interesanto stilu, tāpat par D. Štauveres-Aperānes simfoniskās poēmas (viņas pirmais skaņdarbs pilnam orķestrim!) tematisko uzbūvi un ekspresīvo saturu. Varam no sirds priecāties, ka beidzot mums svešumā izvirzījusies jaunu komponistu audze, kas runā savu valodu un kuŗā starptautiskās mūzikas pieredze laimīgi apvienojusies ar dziļāku sakņu meklēšanu latviskā gara elementos: tā būs mūsu nākotnes mūzikas pūra sargātāja.

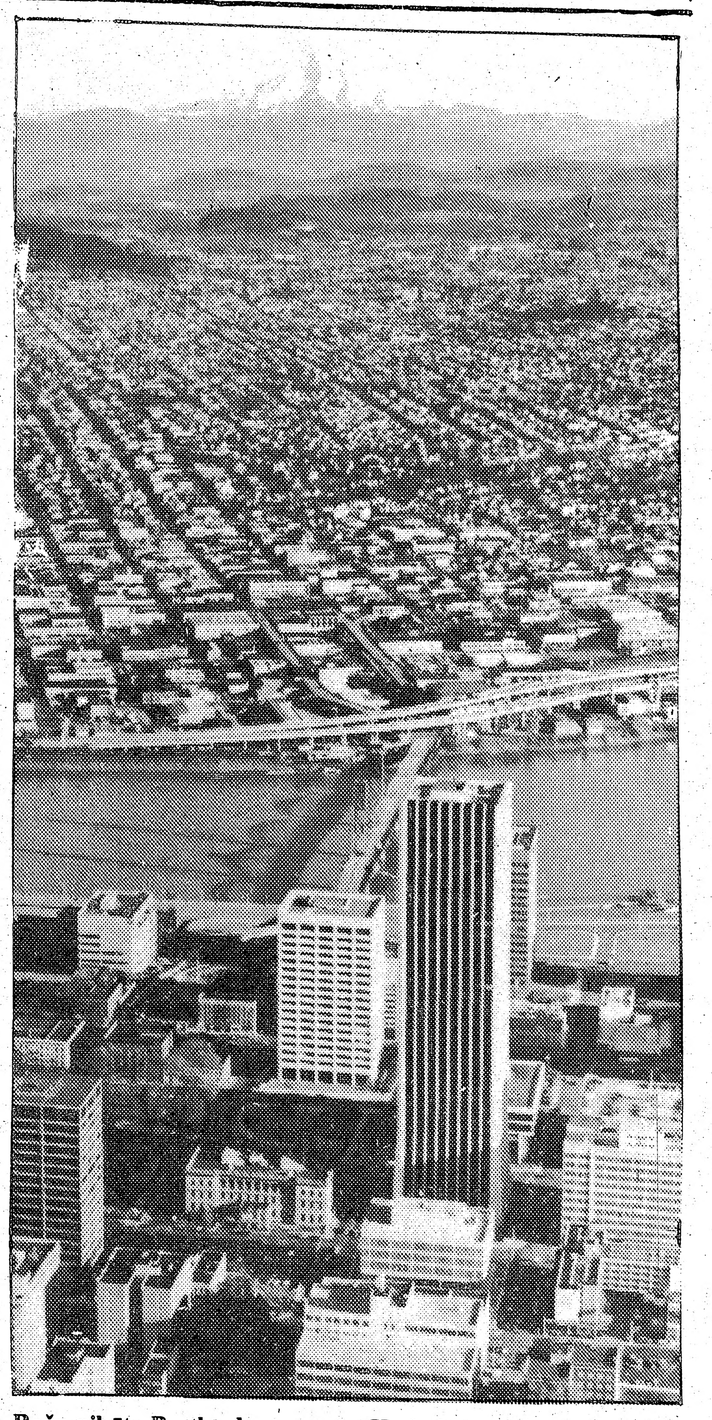

Rožu pilsēta Portlande ar augsto Huda kalnu aizmugurē. Šeit skanēs latviešu dziesmas 1982. gada vasarā.

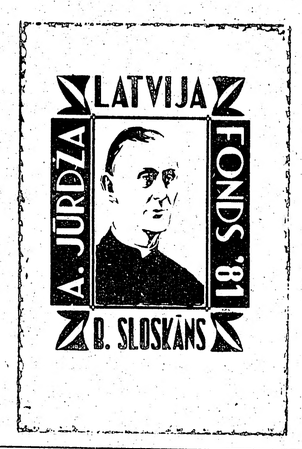

Bīskapa B. Sloskāna piemiņas markas izdevis A. Jurdža fonds. Pāvests Jānis Pauls II pēc vācu bīskapu ieteikuma nodevis nelaika Bīskapa B. Sloskāna lietu svēto izsludināšanas kongresam — beatifikācijai Romā.

Loksnē 8 piemiņas markas. Vienas loksnes cena $1.00; tās var iegādāties pie ALKA prezidija: 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minn. 55421 U.S.A.

Pārpalikušie 7. Dziesmu svētku Kanadā Vadoņi dabūjami šādās grāmatnīcās:

L. Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Pl., Hempstead, N.Y. 11550, USA.

R. Krūkļīša grāmatnīcā, Post Office Box 1594, East Lansing, Mich. 48823, USA.

O. Dīķis, R. 4 Waverley, Ohio 45690, USA.

DV grāmatnīcā Latviešu namā, 491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5.

DV grāmatnīcā-salonā Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., M4A 2N8.

Var arī pieprasīt tieši rīcības komitejai: I. Alksnis, 30 Kecala Rd., Scarborough, Ont., M1P 1K6, tālr. 416-757-9490. **CENA 4. DOL.**

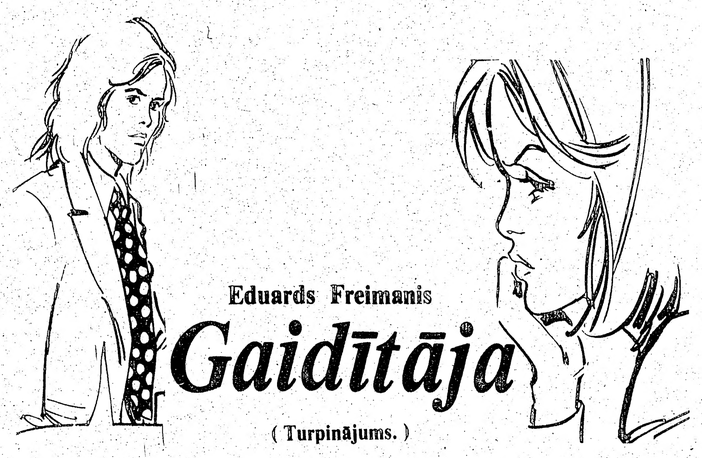

Eduards Freimanis

Gaidītāja

(Turpinājums.)

Pusdienas pārtraukumā Reija staigāja pa gaiteņiem un zāli, it kā uzraudzītu skolēnus. Pa gabaliņu redzēja Lauri. Viņas skats piezīdās puiša slaidajam augumam, līdz tas pazuda klases durvīs. Ieiet klasē, it kā rūpējoties par saviem audzēkņiem? Protams, to drīkstēja! Viņa pat drīkstēs pārmīt pāris teikumu ar Lauri! Vai vientiesīgie pusaudži tāpēc ko domās? Nevienam taču neradīsies aizdomas, ka skolotājai varētu būt kādas sevišķas intereses kādā savā skolniekā. Tas bija pārāk pasakaini, neiedomājami. Un Reija iegāja savā klasē. Vispirms parunāja vāciski ar Āguru, vēl kādu zēnu un tad pievērsās Laurim:

,,Ko Lauris gudro tādā miglainā dienā?'' viņa vaicāja kā rādamās. ,,Vai pēcpusdienas priekšmeti sagatavoti?''

,,Puslīdz,'' Lauris atbildēja bikli.

,,Kas tā par atbildi — puslīdz? Uz piecniekiem vajag mācīties, nevis uz trijniekiem! Man liekas, jūs esat nolaidīgs!''

,,Jā, es pārāk daudz spēlēju šachu —''

,,Ak šachists esat? Tā karaliska spēlu un labs ieganst viduvējībai klasē. Kā jums šachā veicas?''

,,Vēl neesmu daudz spēlējis.''

,,Nu, kad kļūstiet uzvarētājs iesācēju klasē, tad pastāstiet,'' Reija teica ķircinādama un pameta puisim tik šķelmīgu skatu, cik viņas acis spēja. Lauris mazliet sadurstījās, jo domāja, ka skolotāja par viņu zobojas. ,,Kāpēc viņa tā,'' viņš nesaprata.

Tas nu bija par daudz! Reija steigšus izgāja no klases, jo jutās sevi atklājusi kā grāmatas lapu. Ja skolēni nebūtu bijuši tik jauni, tad gan kaut ko iedomātos.

Pēcpusdienas stundas pagāja kā sapnis. Pieminot brīvstundas sarunu ar Lauri, Reija jutās laimīga. Viņš bija šachists! Tātad ne pilnīgi bez personības! Žēl, ka sievietēm šachs it kā nebija piemērots. Citādi viņa iemācītos šo spēli un aicinātu Lauri paspēkoties pa pusdienu pārtraukumiem. Bet sieviete šachiste bija tāds kā anachronisms. Un būtu savādi, ja skolā pēkšņi izplatītos ziņa, ka Reijas jaunkundze spēlē šachu ar Lauri. Ja varētu spēlēt kādu spēli ar meitenēm, tad būtu cita lieta. Bet meitenes viņai neinteresēja; arī citi sārtvaidži zēni ne — tikai Lauris ar vīrišķīgo augumu un nopietno seju.

No skolas mājup ejot, Reija iegriezās apavu veikalā. Apskatīja kurpes augstiem papēžiem. Gadu gadiem viņa bija valkājusi tikai zemas darba kurpes. Tādas bija piemērotas skolotājai, jo bija daudz jāstaigā pa klasi vai jāstāv pie tāfeles. Bet tādas kurpes padarīja jo strupākas viņas īsās kājas. Nu viņa gribēja būt slaida. Jā, viņa nopirka dārgas, modernas kurpes. Pārgalvīgi iedomājās, ka Lauris tagad ievēros viņas slaidās kājas un tās viņam patiks. Lai viņš pamet savu zēnību un kļūst vīrietis! Senāk Reija nekad tā nebija domājusi, tāpēc viņa brīnījās par savu jaunatrasto domu. Vai viņā pamodās sievietes instinkts? Bet ai, ai — Lauris taču bija pusaudža zēns, viņas audzēknis, divdesmit gadu jaunāks par viņu!

Neklausoties savos pašrājienos, Reija iegāja arī pie drēbnieces. Viņa vēlējās sev jaunu kostīmu. Zilu — tas labi izceltu viņas dzeltenos matus. Līdz šim viņa allaž bija valkājusi pelēkas vai brūnas drēbes. Tās padarīja viņu bezkrāsainu, vienmuļu, neinteresantu. Un kostīmam jābūt piegulošam — tādam kā draudzenei Skābārdei, kas arī nāca pie šīs drēbnieces. Reija gribēja patikt savam Antiņam, pamodināt viņu, lai viņš kādreiz, vienatnē esot, domātu par viņu kā par sievieti, ne tikai kā par skolotāju. Vai viņa gribēja pavedināt nabaga bakrētaino puisi uz izlaidīgiem sapņiem? Lai! Lai viņš arī pamokās tāpat kā viņa mocījās! Bet viņš nekad neiedomāsies, ka Reijas jaunkundze gribēja būt skaista viņa dēļ. Tas bija noslēpums, ko viņa nekad nedrīkstēs un arī nespēs atklāt. Vismaz pagaidām viņai tā likās. Bet ko domās skolotāji un skolēni, kad viņa pēkšņi ieradīsies darbā pavisam citāda nekā parasti? Ne vairs pelnrušķīte starp skolotājiem, bet šarmanta dāma? To nedrīkstēja. Bija jāpārmainās pamazām kā zaķim, kas ziemā maina kažoku.

3.

Kad uzsniga sniegs, skolotāja Reija izdomāja savai klasei patīkamu pārsteigumu: pēcpusdienu ar ragaviņām. Lai puisieši atved no mājām braucamos vai arī aizņemas pilsētā no draugiem. Izraudzītā svētdiena bija mīlīga kā lauma — sals neknieba degunos, vējš bija iesnaudies un debesis zilas kā milzīgs sila pulkstenis. Visi sapulcējās skolas dārzā drīz pēc pusdienām. Tad priecīgā gājienā devās uz Pēteŗa kalnu pilsētas nomalē. Visi sajuta, ka šī diena būs neaizmirstama.

Skolotāja iejuka pulkā, runāja skaļi, smējās pārgalvīgi un meta zēniem sniegu sejās. Vienam, otram, trešam. Tad arī Laurim. Kāpēc ne? Varbūt Lauris kļūs pārgalvīgs, pieskries viņai klāt, satvers viņu un mēģinās muti nomazgāt? Lai mazgā, lai izjauc viņas matus, lai seja kļūst slapja! Zēns viņu satvers kā vīrs, turēs cieši un spiedīs sev klāt. Kāda laime būtu sajust pusaudzi kā pieaugušu puisi! Bet Lauris tikai nokaunējās, nosarka un pabēga sāņus. Cik kautrīgi bija lauku zēni! Daži izgāja visu ģimnaziju un netika apkampuši nevienas meitenes. Kur nu vēl skolotāju, un kur nu vēl pirmajā skolas gadā! Ko nu Reija cerēja kā kaķene uz lidojošu putnu? Jāsamierinās, jāsamierinās ar sapņiem!

Tikai vienu reizi pa visu pēcpusdienu Reijai izdevās nolaisties no kalna lejā kopā ar Lauri. Parasti meitenes steidzās ieaicināt skolotāju savās ragaviņās. Kautrīgās! Vai nu šīm nebūtu paticis vizināties ar puisiešiem! Arī ne visi zēni aicināja meitenes — daži brauca tikai viens ar otru. Bet Reijai pietika prieka ar šo vienu gaidīto nobraucienu. Viņa varēja sajust puiša augumu sev pieskaŗamies, viņš viņu apkampa un pieturēja savām spēcīgajām, slaidajām rokām. Ai, kādēļ Lauris bija tik jauns! Kādēļ viņš nevarēja būt vīrietis viņas gados? Un kādēļ viņš nevarēja būt skolotājs, nevis skolnieks? Bet tāda bija Dieva griba. Pret to nevarēja sacelties, to nevarēja mainīt. Varbūt tas bija Viņa sods par to, ka Reija bija aizvien izturējusies nievājoši pret vīriešiem. Saukusi tos par lempīgiem lāčiem un baudkāriem auneļiem. Patiesībā to darīja tāpēc, ka apzinājās savu nepievilcību.

Vakarā šķiroties, Reija piegāja pie Lauŗa, nenocietās nepaskatījusies viņa nopietnajās acīs un nepateikusies par vizināšanu. Puisis tikai samulsa un neatjēdza ko sacīt.

,,Bet kāpēc jūs vizinājāt mani tikai vienreiz, kāpēc ne vairāk?'' viņa vaicāja pārgalvīgi un nobijās pati no saviem vārdiem.

Lauris nosarka kā zemene. Nodūra galvu. Vai viņš uzminēja savas audzinātājas domas? Laikam ne — viņš domāja, ka skolotāja viņu āzēja. Bet dažas meitenes iesmējās. Viņas bija sapratušas savu skolotāju. Noslēpums bija uzzināts. Vai viņas to stāstīs vecāko klašu meitenēm skolā? Tās jau bija jaunavas, viņas pašas meta acis uz puišiem. Domāja par precēšanās laimi. Bet vai viņas sapratīs, ka arī skolotāja bija tikai cilvēks, ka arī skolotāja varēja aizrauties? Jā, ar sev piemērotu vīrieti, bet ne ar savu skolnieku jaunākajā klasē! Angļu valodas skolotāja Aiviekste Rence bija pērngad apprecējusi skolas sekretāru. Abi cilvēki ap trīsdesmitiem — tur nebija ko runāt vai smieties. Skolotāja pasacīja klasēs it lepni, ka nebija vairs Rences jaunkundze, bet Atvara kundze. Skolēni neapjēdza apsveikt un vēlēt laimes — noklausījās vēsti kā kuŗu katru paziņojumu. Atvara kundze to bija stāstījusi smīnēdama.

Skolā viss bija pa vecam. Reija nemanīja ne ņirgas, ne aizdomīgu sačukstēšanos. Varbūt tas bija tāpēc, ka skolēni viņu cienīja. Audzēkņi aizvien domā labi par skolotājiem, kas savu mācību priekšmetu labi pārzina, kas nav aizspriedumaini vai sīkumaini. Reija jutās kā viena no savas klases loceklēm — kā pusaudze, kā skuķe ar visiem meitenes priekiem un problēmām. Vienīgi Laurī viņa manīja pārmaiņu: zēns viņas stundās sēdēja nodurtu galvu, nekad vairs necēla roku, lai atbildētu uz jautājumu.

(Turpinājums sekos.)

Vanagu Kārlis

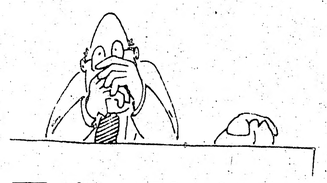

Trimdinieka piezīmes

Okupētajā Rīgā jūnijā notika Ārzemju tūrisma pārvaldes vadības sēde, kuŗā pārrunāta ,,jaunu kvalificētu darbinieku sagatavošana ārzemju viesu apkalpošanai'' (lasi: izspiedzes uzlabošana un čekas ziņotāju treniņš) un ,,kultūras programmu bagātināšana'' (lasi: izsmalcināt rafinētos paņēmienus, kā nevainīgos ciemiņus iekšpurot savos tīklos).

— * — * —

PBLA (Dr. I. Spilnera personā) jau gan pateikusi, ka Dardedze un tās darbība uzskatāma par negātīvu parādību trimdas sabiedrībā. Bet mūsu nacionālās cīņas vaidelotis Andrejs Eglītis par visām šādām izdarībām mūs dibināti kaunina: ,,Mēs esam kļuvuši par čekas kulturņiku, kas dzimtenē dzīvo privilēģētā stāvoklī, iebraucamo vietu. Ar mūsu dzīvokļu iekārtām, mielastiem un brīvās pasaules desām mēs viņus nepārliecināsim — viņi ir pārāk paklausīgi kompartijai un gļēvi, lai atgriezušies paustu brīvu domu tēvzemē! Ja viņi šeit atbraukuši nevēlas vai nedrīkst pārrunāt par pārkrievināšanu, genocīdu, skolu un saimnieciskām problēmām aci pret aci, tad viņi nav cienīgi mūsu uzņemšanas, laikā, kad dzimtenē nacionālos tautiešus apcietina un izsūta!''

— * — * —

1982. g. 1. janvārī arī okupētajā Latvijā būs spēkā jaunais PSRS likums par ārzemnieku tiesisko stāvokli PS. Tā kā jaunais likums paredz, ka ārzemnieki, nezaudējot savu ārvalsts pilsonību, varēs palikt Latvijā uz pastāvīgu dzīvi, ar darba tiesībām, tiesību uz padomju lieliskajiem dzīvokļiem, atpūtu, pat padomju pensiju, kuŗā atļauts ieskaitīt arī sapuvušajos rietumos izkalpotos gadus, tad mūsu tramīgajiem intellektuāļiem paveras rožaina nākotne — savam radošajam garam dot plašāku lidojumu Varenplašajā un apaugloties dižu darbu inspirācijai! Manam ,,draugam'' Dr. Uldim Ģērmanim par tiem zeļļiem gan ir savs spriedums: tie esot sasaistījušies un iesaistījušies sadarbībā ar okupantu kultūrkomiteju tikai ,,neapmierinātu ambīciju, plātības un vieglprātības dēļ, padomju aparatčiku glaimu un slavinājumu pacienāti un dīdīti!'' Jānožēlo tikai, ka tur apglaimotos un noslaviņātos, pēc atgriešanās trimdā, slavinām vēl arī paši (godalgojam, iespiežam viņu ražojumus, aicinām par lektoriem, u.tml.)! Nūdeles vien esam savā nacionālajā stājā!

Godinās pulkv. Januma piemiņu

DV Kanadas valdes sēdi 19. septembrī Sidrabenē vadīja priekšsēdis V. Plūdons.

Ar klusuma brīdi piemiņēja mūžībā aizgājušos DV organizācijas biedrus Kanadā: Imantu Richteru, Dagniju Porieti, Albertu Bachu, Eduardu Žuburu un Rozāliju Krīgeru.

Tā kā otrā dienā notika DV ASV un DV Kanadā apvienotā sēde, tad pārrunāja jautājumus, kas varētu interesēt abr zemju organizāciju biedriem.

DV Kanadas vanadžu valdes priekšsēde N. Pulciņa ziņoja, ka 27. septembrī DV namā Toronto paredzēts Draudzības vakars, kurā piedalīsies vanadžu goda priekšniece Marija Ķeņģe no Anglijas.

Z. Masīte izsūtījusi jau 7400 Ziemsvētku kartītes. Kultūras daļas vadītāja nosūtījusi pieprasītās kasetes ar 18. novembŗa tekstu. Jaunatnes daļas vadītājs izvērtējis materiālus par DV jaunatnes darbu un nozīmi. Viņš aicināts runāt DV Toronto nodaļas gada sanāksmē. 1982. g. janvārī paredzēta jaunatnes pulcēšanās.

DV KV priekšsēdis V. Plūdons saņēmis vairākas pateicības vēstules par piešķirtajiem atbalstiem. No DV Austrālijas šaušanas sporta vadītāja saņemts raksts ar lūgumu uzņemties šaušanas izkārtošanu globālā mērogā. Lūgs bijušo sporta vadītāju J. Treiju šaušanu izkārtot. Šaušanas noteikumi paliek līdzšinējie.

Saņemts raksts arī no V. Hāznera, kas beidzot ir attaisnots par viņam piedēvētiem nepatiesiem noziegumiem, un pateicas Kanadas vanagiem par līdzekļiem tiesas izdevumu segšanai. Saņemtas arī vēstules no J. Utināna, A. Nulīša par dzimšanas dienu apsveikumu. K. Zenaitis raksta, ka panācis latviešiem labvēlīgas rezolūcijas pieņemšanu Skarboro sapulcē.

Apskatot turpmāko darbību, V. Plūdons minēja, ka dzīve rāda, ka mums jāgodina mūsu augstākie vadītāji, kamēr tie vēl dzīvi.

Valde piešķīra simbolisku devumu 4000 zviedru kronu katram, pulkvežiem K. Lobem un A. Plensneram Zviedrijā, tas ir apm. 500 dol. katram. Paredzēts arī pulkveža V. Januma piemiņas sarīkojums.

Nākošās valdes sēdes 31. oktobrī un 28. novembrī pl. 10 DV namā Toronto.

et.

Jauns latviešu pasākums

No okupētās Latvijas pēdējos gados izkļuvušie ir aicinājuši apspiesto tautu piederīgos uz kopēju cīņu par brīvību. ASV politiķi ir vairākkārt žēlojušies, ka baltiešiem ir grūti palīdzēt, jo par šīm tautām maz kas zināms. Dzejnieks Andrejs Eglītis aicinājis nekrāt naudu fondos, bet to izlietot pastiprinātai cīņai par latviešu tautas brīvību.

Dienvidkalifornijā tagad ir radies pasākums, kas, vismaz daļēji, visus minētos aicinājumus ir ietvēris savā programmā. Lietuviešu, igauņu un latviešu iniciātori ļoti dinamiska jauna lietuvieša Antonija Mažeikas vadībā ir noorganizējuši sakarus ar Hannaforda publisko sakaru firmu (The Hannaford Company, Inc.), kura ir izstrādājusi priekšlikumu attiecīgai programmai. Hannaforda firma Losandželosā ir tā pati firma, kas vairākus gadus strādāja Ronalda Regena labā, un kurai ir lieli nopelni viņa ievēlēšanā par prezidentu. Iniciātori pagaidām pieņēmuši Hannaforda firmas ieteiktās programmas punktus:

Izveidojama Baltiešu - Amerikāņu brīvības līga (Baltic - American Freedom League — BAFL), kas sekotu programmas īstenošanai ur. uzturētu sakarus ar citām baltiešu organizācijām.

Jāpanāk, lai visās ASV valdības kartēs Igaunija, Latvija un Lietuva tiktu parādītas kā atsevišķas valstis, nevis kā Pad. savienības republikas.

Jāpanāk attiecīgu likumu pieņemšana, kuŗi nodrošinātu Baltijas valstu diplomātisko pārstāvību darbību ASV un darbībai nepieciešamos līdzekļus.

Panākt atvieglotu baltiešu izceļošanu no okupētās Latvijas, Igaunijas un Lietuvas un iecelošanu ASV.

Nodibināt sakarus ar ASV kongresa pārstāvjiem un privātiem studiju centriem. Gādāt, lai tiem būtu pieejama objektīva un pareiza informācija par Baltijas valstīm un tautām.

Jāpanāk, lai par svarīgu notikumu ASV kļūtu Apspiesto tautu nedēļas atzīmēšana, kad ASV prezidents proklamētu arī Baltijas brīvības dienu, Kongress izlaistu attiecīgas rezolūcijas un Baltajā namā notiktu baltiešu pārstāvju pieņemšana. Jārūpējas, lai prese un citi informācijas avoti ziņotu par šīm norisēm.

Izdot Baltiešu Biļetenu, kas iepazīstinātu publiku ar visdažādākiem tematiem, saistītiem ar Baltijas valstīm un tautām, kā arī ar rakstiem, kas parādās šo tautu presē.

Nodibināt sakarus ar ASV un atsevišķo apgabalu presi, radio stacijām un citiem informācijas centriem, lai iepazīstinātu tos ar baltiešu problēmām, un gādāt, lai tie ziņotu par dažādām baltiešu aktīvitātēm.

Izveidot politiskas darbības komiteju, kas ieteiktu valsts un sabiedriskiem amatiem kvalificētus baltiešus, kā arī identificētu un atbalstītu citus baltiešiem labvēlīgus kandidātus.

Baltiešu līgas organizēšanas komitejā jau darbojas latvieši Dr. A. Bļāķis un atv. ASV kapteinis V. Pavlovskis. Vairāki Dienvidkalifornijas latvieši jau apsolījuši savu financiālo atbalstu Hannaforda firmas algošanai, lai programmu varētu īstenot. Ir nodoms izveidot šī pasākuma sekmētāju un atbalstītāju tīklu arī citos apgabalos, kur mīt baltieši. Lietuvieši ir solījuši sagādāt gandrīz pusi no vajadzīgiem līdzekļiem. Līgas organizētāji apzinās, ka veicams ļoti grūts darbs, bet viņi cer, ka pietiekami liels skaits baltiešu spēs saskatīt šī pasākuma iespējas un neatteiksies tam piedalīties.

K. Kalējs

VANKUVERA

Vankuveras Latviešu biedrības izkārtojumā 12. septembrī dzejniece Indra Gubiņa referēja par Latviešu tautasdziesmu iespaidu latviešu modernajā dzejā.

Referente izstaigāja latviešu tautas vēstures ceļus, kad verdzībā nospiestā tauta meklēja veldzi dziesmās, kas savukārt deva izturību un gribu pastāvēt un augt. Arī mūsu lielais dzejnieks Rainis vienmēr atgriezās pie bagātā tautasdziesmu pūra savu nemirstīgo darbu radīšanā. Referente rādīja, ka arī šodien jauns dzejnieks okupētajā dzimtenē un otrs tālajā Austrālijā lieto tautasdziesmu simbolus. Modernā dzeja nevar paglābties no svešu kultūru ietekmes, bet latviešu tautasdziesmas vienmēr paturēs savu tīro, latvisko raksturu savos simbolos un izdarību aprakstos.

Latviešu dzejnieki ievadīja tautas atmodas laikmetu priekš 120 g. Viņi iedvesmoja brīvības centienus un cīņas šī gadu simtenā sākumā. Pašreiz tie uztur dzīvu tautas gribu pastāvēt, izturēt un būt brīviem pašu zemē.

Referāta beigās Indra Gubiņa nolasīja vairākas pašas sacerētas dzejas, kas radušās tautasdziesmu ietekmē. Vairākas izcēlās ar dziļu patriotisma izjūtu pret dzimteni jūras otrā krastā.

Vankuveras Latviešu biedrības priekšnieks A. Pūpols pasniedza ziedus un pateicās dzejniecei par skaisto literāro dāvanu, ko viņa atvedusi Vankuveras tautiešiem. **J. Rušķo**

Iznākusi

Krišjāņa Ozoliņa grāmata

IDEĀLI LIESMĀS

Atmiņas — $12.00 (Celies augšā 2. daļa)

Grāmata aptver laiku no 1915. gada līdz iecelošanai Amerikas kontinentā. Raitais stāstījums papapildināts ar Lilijas un Dainas Skujas illustrācijām, padara grāmatu ļoti baudāmu. (Atkalpārdevējiem atlaide).

Pasūtināma: DV Grāmatnīcā
491 College Street,
Toronto, Ont. M6G 1A5

Izraksts no grāmatas

KOSMOSOFIJA

A.P. Balodis, izdota Rīgā, 1935. gadā

— Par domu un ideju trūkumu mūsu dienās nesoda, un iekams paši neredzam un neviens mums nesaka — mūsu sirdsapziņa klusē. Bet tikko ir radies cilvēks, kas sākās redzam, zinām kaut ko, — mums vairs nav tiesību teikto ignorēt. Mūsu pienākums meklēt, kotrolēt sacīto, — Ka redzam pie sevis, mūsu cilvēcīgā stāvokli savā dzīvīguma mechanismā esam piekļepuši ar tādu biezu masu, fiziskās miesas audiem, kauliem, asinīm u. t. t., ka mūsu dzīvīguma apziņa ir gandrīz noslāpēta. Ar mokām varam atminēties notikumus, kas norisinājušies 20 — 30 g. laikā. — Daudzi pat to nespēj. — No savas dievišķīgās būtības lielākais, ko cilvēks var sajēgt, ir kādas neizprotamas miglainas izjūtas. sāpīgas ilgas, kuŗas vārdos varētu izteikt: „Ne es, ne mana dzīve neesam tas, kas tagad esam. Ir kaut kas cits, labāks par to, ko še izjūtam un saprotam." Tikai reti, dedzīgi meklētāji, nokausē un notīra no savas īstās auras esamības šo apdullinošo masu, atgūst apziņu, ticību: —

Grāmata dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā.

Daugavas vanadzes Toronto ziņo:

Šinī gadā oktobrī iznāks

A. DZERVITES un L. TREIMANES grāmata

Latviešu jostas

Šī grāmata ir ar kultūrvēsturisku nozīmi. Tajā būs sakopotas visu Latvijas novadu jostas, attēli, aušanas technika un pamācības. Grāmata ir nepieciešama katrai tautas tērpa darinātājai. Grāmatā būs 320 lappuses un 16 krāsaini attēli.

Pasūtinot līdz 1981. gada novembrim, tās cena ir $45.00. Pēc tam grāmatas cena būs 25% augstāka. Pasūtinājumu adresēt: Mrs. M. Dumpe, 103 Garden Ave., Thornhill, Ont, L4J 1M9. Uz čeka vai naudas pārveduma rakstīt. Latviešu josetas, konta nr. 6342.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTIM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.

Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu

Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30 trešdienās birojs slēgts

Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.

BALTIC Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Labo visāda veida automašīnas

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

Harolda Pintera luga Dzimumdiena Toronto

Dzimumdienas uzvedums sidnejiešiem ir atkal kāds meklējums to rosīgajā darbībā. Vai vienmēr iestudējums liecina par atradumu, to varbūt ne katrreiz zina un viegli klasificē paši tēlotāji, tāpat arī izrāžu skatītāji. Dažādu ansambļu skatītāji ir triju paaudžu pārstāvji, — katra paaudze augusi dažādās vidēs, dažādos apstākļos. Skatījums dažāds, tāpat dažāda ir iedziļināšanās spēja redzētajā.

Mūsdienu dzejnieki ar sirreālistisko dzeju, gleznotāji ar abstrakto glezniecību ne visai vieglā gaitā tuvojas latviešu lasītājam un skatītājam. Tāpat klājas absurdam-abstraktam teātrim.

Liekas, ka daudzos teātros absurdā teātŗa populārākie autori pašreiz ir Edvards Albi, Arturs Millers, Harolds Pinters. Pēdējais ieguvis ievērību ar savu Dzimumdienu. Lugā autors dod brīvu pieeju režisora, aktieŗa un skatītāja fantazijai. Ir kāds notikums vai arī kāda notikuma fragments, kas kaut kādi atstājis iespaidu uz vienu vai vairākiem darbojošiem cilvēkiem. Bet cilvēki ir ar cilvēku izteiksmes līdzekļiem un aktieris — cilvēks iesaistīts dažādu virzienu un stilu lugās, viņam skatuvē jādarbojas tā, kā autors to savā fantazijā iecerējis: lai kāda radīta attieksme pret notikumiem, citām personām, lai kādā statusā tā mentālā būtība, izejot no autora dotā, — auditorijā ir skatītāji . . .

Dzimumdienas centrālā persona ir dzīves izstumtais Stanlijs, ko tēlo Ivars Apelis. Daļēji garīgi traucētā, zemapziņas baiļu mocītā cilvēka tēlojumā Apelis parāda daudz varēšanas absurdā stilā dotajā lomā. Kaut arī vietām pārtrūkst viņa tēlā saraustītais gājiens, tas attaisnojams, jo Stanlijā autors nav devis nepārtrauktu lomas pavedienu. Viņa balansa trūkumā attieksmē pret citām personām pavīd pat kāda silta izjūta, kaut miniatūrā: tās bija vietas, saņemot bērnu rotaļlietu, — bundziņas. — Stanlijs kādreiz bijis pianists. Kautrs bailīgums gandrīz reāli skatāms, ieraugot spilgto meiteni Lulu (Vaira Dortiņa). Citādā formā skopi, bet saskatāmi viņš reaģē, satiekot viesus — svešiniekus. Vaira Dortiņa tēlo Lulu taisnām, pusreālistiskām līnijām. Bet režija tai devusi drošu virzienu: viņa iezīmē kādu personificētu būti, ko slimais Stanlijs neakceptē savā tuvumā.

Abi viesi-svešinieki zīmēti visreālāk. Viņu tekstos, sevišķi Jāņa Čečiņa tēlotajā Goldberga runā, grūti atrodams kāds simbolizējums ārējā aktieŗa tēlojumā. To varētu atrast, vairākas reizes pārlasot Goldberga tekstu, neredzot tēlotāju. J. Čečiņa dzīvie, noteiktie žesti lomā varbūt doti tādēļ, lai raksturotu kādu sabiedrisku noteikumu kopojumu, kas Stanlijam nav vairs ne aptveŗami, ne lietojami. Mazliet nereālāks ir Munča tēls, ko šķautnaini un vietām biedējoši iemieso Arvīds Knope. Ko meklē savādie svešinieki nabaga Stanlija tuvumā, no kurienes tie nāk un kurp iet, aizvezdami līdz robota stadijai nonākušo būti, to autors pasviedis tēlotājiem un skatītājiem pašiem izšķirt. Stanlija, Munča un Goldberga saspēlē, neņemot vērā dažas svaidības, bija vairāki momenti, kas bija spēcīgas gaisotnes piesātināti.

Reālitātei tuvāki, vietām pavisam atkāpjoties no abstrakcijām, lomā darbojas režisore Anita Apele ar savu Margas tēlu un Jānis Ķaukis Pēters, Margas vīrs. Šaurā, pelēkā lokā ieslēgtā Marga grozās savas virtuves pasaulē. Monotonā runa pārtrūkst un viržās citās toņkārtās tikai, kad runa ir par savādo īrnieku Stanliju, kas tai tuvs viņas aprobežoto izjūtu pasaulē. Spilgts moments, kad Marga demonstrē savu tērpu dzimumdienas svinībās un naīvā ekstazē lugas slēgumā atzīstas, ka tā kādreiz gribējusi būt skaista.

J. Ķauķa Pēters savā lomas tēlojumā ir kā balanss starp reālo un fantastisko. Autoram skaidras līnijas, šķirot divas lugā vilktās robežas, nav dotas. Maz kustībām, neizceltiem runas momentiem, Pēters dod lomai vienu no tīrākiem raksturojumiem visā lomu pulkā. Dziļš un spēcīgs ir moments, kad tas protestējot aizstāv Stanliju tā aizvešanas brīdī.

Rēgainais dzimumdienas svinību slēgums var spēli vadīt ne tikai reālā, bet pat naturālā gaitā. Režija to dod īsi izgaismotā momentā nenoskaidrotu, atstājot loģiskai domāšanai vai fantazijai. Tāpat Stanlija aizvešana beidzas ar jautājumu zīmēm: uz kurieni? Kāpēc? To varbūt zina autors pats, likdams skatītājam — arī tēlotājam, minēt.

Atbilstošas dekorācijas izrādei gatavojusi Māra Apele. Acis pievēršas sienu zīmējumos ievilktiem režģiem; pie griestiem savādi riteņu apļi, kas atgādina viduslaiku zīmējumos redzētos moku ratus. Skatuves ietērps dod izrādei noskaņojumu.

Emma Kalniņa-Znotiņa

DV ASV un Kanadas vadošo darbinieku kopsēdē Kanadas vanadžu priekšniece Nora Pulciņa par savu nelokāmo un drošo stāju mūsu nacionālpolitiskā darbā saņēma delegātu nedalītu atzinību un pateicību. Pašaizliedzīgo un kluso sabiedrisko darbinieci delegāti godināja ar ilgiem aplausiem.

Mag. iur. E. Lapiņš

Latvijas universitātes gada svētkos

„Mūžīgā miera ideja" bija akadēmiskās runas temats, ko teica pirms 62 gadiem 1919. gada 28. septembrī Berlīnes universitātes slavenais profesors Dr. K. Balodis, atklājot mūsu Latvijas universitāti vai, kā to sauca līdz 1923. gadam — Latvijas augstskolu.

Profesors apšaubīja, ka no tautsaimnieciska viedokļa iespējams ilgstošs miera laikmets. Prof. K. Balodis bija nopietns zinātnieks, Pirmā pasaules kaŗa Vācijas kartīšu sistēmas izgudrotājs. Šo sistēmu lietoja arī 2. pasaules kaŗa laikā.

Toreiz Latvijas augstskola vēl nebija autonoma. Tā skaitījās padota izglītības ministram. Tad arī ar toreizējā izglītības ministra Kasparsona apsveikumu un jaunievēlētā rektora E. Laubes svinīgo soļījumu Latvijas augstskola skaitījās atklāta un jau nākamajā dienā — 29. septembrī, sākās lekcijas. Tās gan ilgi neturpinājās, jo nāca Bermonta uzbrukums un studenti iestājās armijā. Bermontu padzina, darbu atkal atjaunoja. Sākās ražīgs darbs.

Prof. P. Lejiņu jau oktobŗa sākumā ievēlēja E. Laubes vietā rektora amatā. Viņš kopā ar K. Kundziņu un saimniec. priekšn. M. Prīmani bija arī mūsu jaunās Alma Mater priekšniecība. Saeima 1923. gadā pieņēma galīgā veidā LU satversmi, noteicot, ka Latvijas universitāte ir augstākā zinātnes un izglītības iestāde valstī ar latviešu mācības valodu. Tās uzdevums veicināt zinātnisko pētniecību un gatavot darbiniekus ar augstāko izglītību. Satversme nosaka, ka LU ir autonoma iestāde. 1923. gadā LU satversme tika galīgi izveidota, un universitāte varēja netraucēti nodoties darbam, līdz 2. pasaules kaŗš pārvilka visam svītru.

Universitātes ideja ir krietni vecāka nekā mūsu universitāte. Jau Kronvaldu Atis un Auseklis 1872. gadā savos rakstos piemin Latvijas augstskolas vajadzību. Šī doma arī nav sveša tautā. Tā Rīgā kāds bagāts tirgonis pirms nāves novēl savu naudu bankās latviešu augstskolai, ja tāda kādreiz nodibinātos. Diemžēl, nauda 1. pasaules laikā bankā bija palikusi nevērtīga.

Vecos laikos latviešu studentu nebija daudz. No 1803. — 1850. gadam Tērbatas universitātē bija iestājušies tikai 33 latviešu studenti (13 teologi un 10 medicīnas studenti). 1862. gada Rīgā atvēra Politechnikumu. Tajā un Tērbatā latvieši ieguva akadēmisko izglītību, tomēr viņu skaits, salīdzinot ar mūsu dienām, nebija liels.

Latvijas brīvvalsts laikā studentu skaits bija ļoti liels. Studentu ziņā statistika rāda, ka Latvija bija pirmā vietā pasaulē. Prezidenta K. Ulmaņa likums par ilgtermiņa aizdevumiem studentiem bija vienreizējs. Tāda līdzīga pasaulē nav.

Kā jau rektors prof. Auškaps kādā runā norādīja, ka Latvijas universitāte bez zinībām savus dēlus un meitas mācīja arī tā, lai viņi visur un vienmēr stāvētu par nacionālo Latvijas valsti.

Gundārs Grīslītis

Zintis

Lai tautas garamantās zintis dzīvei smeļam —
No teikām, pasakām, no latvju tautasdziesmām.
Lai senču tikumus mēs atkal godā ceļam,
Kas nesuši mūs cauri kaŗiem, briesmām.

Tik latvju valodā, kas burbuļo jo sena,
Mēs savas sāpes, ilgas, sapņus ietērpt varam,
Tik mēlē šajā Dievs dod padomu mums lēni.
Tādēļ — lai Latvijai mēs visus darbus darām!

SEKMĪGAS MĀCĪBAS NODROŠINA STUDIJU TURPINĀŠANU. **Kalamazū dzīvojošais Perris kolledžas students Ivars Eiksnis (uzņēmumā pa kreisi), nobeidzot pirmā gada studijas, par izcilām sekmēm technoloģijas programmas mācības, saņēmis „American Welding Society" uzslavas diplomu un naudas balvu studiju turpināšanai. Centīgajam studentam apbalvojumu pasniedza Perris kolledžas industriālā departamenta vadītājs Pauls Prins (uzņēmumā pa labi).** **V. B.**

Toronto DV godina prof. Dr. P. Jurēviču

Daugavas Vanagu Toronto nod. valdes sēdi 10. septembrī DV namā vadīja valdes priekšsēdis Z. Akots. Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsaukto E. Žuburu, mirušu 22. jūlijā ASV.

Ievērojot Dr. P. Jurēvica sniegumu latviešu kultūrai, iztirzājot aktuālas problēmas savās grāmatās un periodiskos izdevumos, pēc F. Vilmaņa ierosinājuma valde piešķīra 400 dol. viņa 90 gadu jubilejā. Valde piešķīra pabalstu arī mirušā Mārtiņa Avika atraitnei 500 dol. apmērā. Aviku ģimenē ir divi nepieauguši bērni.

Nodaļas gada svētki paredzēti 17. oktobrī pl. 19. Ieejas maksa 6 dol no personas. Ielūgumus izsūtīs J. Veckers. Programmu pieteiks A. Briede. Svētku runu teiks G. Brikmanis. K. Briedis stāstīs par vasaras vidusskolu Gaŗezerā, bet ar mūzikliem priekšnesumiem piedalīsies K. Vikmane (dziesmas), R. Strautiņa (klavieres) un un Pukats ar deklamācijām. Spēlēs Zakuļa kapella par 275 dol. samaksu. K. Vikmanei un R. Strautiņai paredzēta atlīdzība 25 dol. katrai.

V. Cinis ziņoja, ka 6. un 7. novembrī piedalīsies kā DV Toronto nod. pārstāvis Ukraiņu atbrīvošanas līgas (ABN) sanāksmē.

DV Toronto nodaļas izkārtojumā notiek 3. oktobrī Bostonas teātŗa izrāde, dienā un vakarā, Bickford Park vidusskolā un Larisas koncerts West Park skolā 4. oktobrī un 9. oktobrī Bickford Park vidusskolā.

1981. g. DV Toronto nod. valde, amatpersonas un revīzijas komisija. 1. rindā no kreisās: A. Šterns, A. Selga, Z. Akots, A. Jākobsons, H. Jākobsons un J. Veckers. 2. rindā no kreisās: K. Blumbergs, J. Ozoliņš, O. Zvirgzdgrauds, E. Putniņš, A. Vītols, Dr. A. Pērkons un E. Tiltiņš.
Foto J. Liģers.

Par delegātu viesmīlīgu uzņemšanu Sidrabenē gādāja čaklās Hamiltonas un Sv. Katrīnu vanadzes.
Foto J. Liģers.

Larisa

pēdējā atvadu turnejā Kanadā 1981. gadā

Programmā: Larisas dziesmu izlase un fragmenti no okupētajā Latvijā aizliegtā kabarē vakara „RĪGA - RETRO un RĪGA - ŠODIEN".

OTAVĀ

PIEKTDIEN, 2. oktobrī, pl. 19.30
Poļu namā (Dom Polski), 379 Waverly St.

MONTREALĀ

SESTDIEN, 3. oktobrī, pl. 19.00
Montrie West Hall, 50 Westminster St. S.

TORONTO

SVĒTDIEN, 4. oktobrī, pl. 17
West Park skolā (Bloor un Dundas) S;

PIEKTDIEN, 9. oktobrī, pl. 20
Bickford Park skolā (Bloor pie Christie).

HAMILTONĀ

SESTDIEN, 17. oktobrī, pl. 18.30
First Place, 350 King St. E.

IEEJA: 8 DOL., PENSIONĀRIEM UN JAUNIEŠIEM 6 DOL.

Toronto koncertiem ieejas kartes iepriekšpārdošanā Latviešu Namā un Salonā Latviešu Centrā.

Sezonas lielākās makšķerēšanas sacensības

DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcija rīko 3. un 4. oktobrī Braitonā makšķerēšanas sacensības.

Sākums sestdien. 3. oktobrī, plkst. 10, beidzas plkst. 16. Svētdien, 4. oktobrī, plkst. 7 no rīta, nobeigums plkst. 13.

Izcīnīs A. Inta ģimenes dāvāto ceļojošo balvu u.c. godalgas.

Sacensību dalībniekiem pārnakšņošanas vietas mēģinās sagādāt. Ieteicams ņemt līdz motorus un laivas. Aicināts ikviens makšķerēšanas sporta cienītājs — neatkarīgi no piederības pie organizācijas.

SAULAINĒ

otrpus upei **pārdodama vasarnīca**, 30 x 30 pēdas, un 2 akri zemes. Vasarnīca derīga arī ziemā, apsildāma ar eļļu. Daudz jaunu eglīšu un citi koki. ZVANĪT 421-5073.

„Normālie" Braitonas makšķernieku olimpiadas lomi. (Samaksāts propagandas uzņēmums).

TORONTO ZIŅAS

● Kopbaznīcas dievkalpojums visām luterāņu draudzēm 11. oktobri pl. 13 pirmo reizi notiks Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms, piedalo ies teoloģijas studentam Mārtiņam Irbem. Ērģeles spēlēs Aivars Kviesis.

● DV Toronto vanadžu kopas kārtējā vakarēšana, ko atsāka 8. septembrī DV namā, bija pulcinājusi 10 rokdarbnieces. Vakarēšanu vada Olga Vandele, instruktore Anna Strazda ar palīdzēm M. Cērpu (pītās mežģines) un L. Treimani (jostu aušana). Patlaban rokdarbnieces nodarbinātas ar tautas tērpu gatavošanu. Nākamās vakarēšanas 6. un 20. oktobrī, no pl. 18 — 20 DV namā. Ikviena interesente aicināta piedalīties.

● DV Toronto nodaļas gada svētki 17. oktobrī pl. 19 DV namā. Galvenais runātājs DV KV jaunatnes nod. vadītājs un agrākais DV Kanadas valdes priekšsēdis Guntars Brikmanis. Priekšnesumos soprāna Kristīnes Vikmanes solo dziesmas, pie klavierēm pianiste Rita Strautiņa; režisora Voldemāra Pukata dzejoļu skandējumi. Deju mūziku spēlēs E. Zakuļa deju orķestris. Vanadzes gādās par cienastu. Pilna bufete.

● Pensionāru apvienības 24. septembra sanāksmē Latviešu namā ap 180 dalībnieku noklausījās Anetes Bencones referātu par dzejnieku Vili Veldri, papildam noskandējot dažus dzejnieka dzejoļus. Sekoja nodarbības pa grupām un dāmu komitejas kafijas galds. 8. oktobra sanāksmē Valdas Zvanītājas priekšlasījums par latviešu legionāru izdošanu Zviedrijā. Plašāks apvienības sarīkojums 22. oktobrī pl. 14 Latviešu namā ar klātiem galdiem, loteriju un priekšnesumiem.

● Rīgas skautu un Gaujas gaidu vecāku padome rīko 3. oktobrī „blusu tirgu" Staufvillē, Ont., kur šāda veida tirdziņus rīko arī kanadieši. Ziedotāji lūgti mantas nodot līdz 2. oktobrim Latviešu namā pārvaldniecei L. Pauzerei, Sv. Jāņa baznīcā R. Šteinbergam un Sv. Andreja baznīcā I. Ezerniecei.

● Burtnieku veļu daudzinājums 18. oktobrī pl. 15 Latviešu namā. Paredzēts ka dižrunu teiks Agrumu Pēteris no Montrealas. Kokļu mūzikas priekšnesumi un veļu mielasts no groziņiem. Pirms tam pl. 13 burtnieki pulcēsies Jorkas kapos veļu pieminas brīdim pie tēlnieka Augusta Kommara kapa.

● Māc. J. Cālītis 24. septembrī uz Niagaras Landijs Lane kapsētu izvadīja 21. septembrī mirušo Margu Editi Eizāni, dzimušu Vizbule. Niagaras bēru namā pie aizgājējas šķirsta stāvēja Sv. Katrīnu nod. vanadžu goda sardze. M. Zvejniece nolasīja dzejoli un teica atvadvārdus no vanadzēm un vanadžu koŗa Senatne, kuŗas koriste bija aizgājēja. Nelaikē atstāj Niagarā meitu Dagniju Eizānu un māsu Ģetrūdi Grundmani ar švaini.

● Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas skolotāju kursi sākās 26. septembrī skolas telpās. Pirmajā sanāksmē piedalījās 17 kursantu, galvenokārt skolēnu vecāki un sestdienas skolas palīgskolotāji. Kursus atklāja TLB sestdienas skolas pārzine M. Matīsa ar īsu uzrunu. Kursu vadītāja V. Slaviešа runāja par tematu Kā gūt panākumus bērnu audzināšanā skolā un mājā. Skolotāju kursi notiek katru mācības sestdienu no pl. 9.50 — 10.30 Džesse Ketum skolas 29. telpā, 61 Davenport Rd. Visi interesenti aicināti piedalīties. 3. oktobrī runās V. Upeslācis par trimdas jēgu; 17. oktobrī — J. Ruskis — „Kā mācīt latviešu valodu skolas 8. klasē"; 24. oktobrī māc. J. Cālītis — par morāles vērtību; 31. oktobrī — V. Slaviešа — „Dziedāšanas mācīšana skolā". Kursu administrātore ir Elizabete Pētersone.

● Toronto Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā pēdējo šīs vasaras dievkalpojumu ar dievgaldu vadīja draudzes mācītājs A. Celms. Pēc dievkalpojuma vairāk nekā 60 ieradušos dievlūdzēju baudīja Tālavas saimnieču A. Plēsumas un A. Grotānes sarūpētās bagātīgās pusdienas. Tā kā šis bija arī Tālavas vasaras zežonas noslēguma sarīkojums, bija ieradušies Toronto pensionāru apvienības viesi, kas iepriecināja ar priekšnesumiem. Deklamācijas sniedza V. Aleksandra un A. Bencone, bet ar nelielu skeču S. O. S. — M. Kociņa un B. Komarovska. Sarīkojums norisa jautrā sadraudzībā ar dziesmām. Nākošais sarīkojums — Tālaviešu vakars 11. oktobra vakarā Tālavā. Gaidīti arī ciemiņi.

● Latviešu jaunatnes apvienības Kanadā 27. kongress šogad notiks Kanadas Latviešu centrā. To ievadīs piektdienas vakarā 9. oktobrī pl. 19.30 ar dalībnieku reģistrēšanos. Pl. 20 balle. Par deju mūziku rūpēsies „Lasalle French". Sestdien, 10. oktobrī, pl. 9.30 kongresa atklāšana. LNJAK pilnsapulces 1. posms. Pl. 10.30 „Uzskati jautājumu uzbrukumā". Pl. 12 pusdienas ar priekšlasījumu „1981. g. Zvejošanas sezona". Pl. 13 — Latviešu žurnālista dzīve Pad. savienībā. Referēs Ilya Gerol. Pl. 14.30 Sabiedriskā tiesa: „Trimdas prese nekalpo latviešu dzīves attīstībai". Pl. 17.30 — Darbības klinikas: Alus brūvēšana, Golfs, LNJAK spēle, Rotāšana ar ēdienu, Svaru celšana, Zolīte. Pl. 21 „Sakņu balle" ar „Elektriskiem Burkāniem". Svētdien, 11. oktobrī, pl. 11.30 Šampaniešu azaids. Pl. 13 „Mans pēdējais gads LNJAK", jeb, kā Tu zini, ka Tu kļūsti vecs" — referēs Ivars Stārasts. Pl. 14: 5. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresa atskaņas. Bildes un stāstījumi: pl. 15.15: LNJAK pilnsapulces 2. posms. Pl. 18.30 Vakariņas ar Vakarziņām. Vakarā: Videolenšu izrādes, kafejnīca. Balle pie skaņu lentēm. Pirmdien, 12. oktobrī, pl. 11 Mariju brokastis. Dalības maksa visai nedēļas nogalei 40 dol., bet par atsevišķiem sarīkojumiem jāmaksā īpaša ieeja ar LNJAK biedru atlaides maksu.

O.K.

Centrs uzsāk ceturto saimniecības gadu

Kanadas Latviešu centrs Toronto uzsācis ceturto saimniecības gadu. Tas ir lielākais šāda veida latviešu pasākums Kanadā, ja ne visā brīvajā pasaulē, ar 2½ milj. dolaru bilanci. Biedru skaits pašlaik sasniedz 886. Centra valde 24. septembŗa sēdē sadalīja amatus. Līdzšinējam valdes priekšsēdim Valdim Liepiņam šajā amatā vairs nekandidējot, Centra valdes priekšsēdis turpmāk būs Valdis Vāgners, vicepriekšsēdis Alfons Kalns, kasieris Žanis Grundmanis un sekretārs Ansis Semenovs. Valdis Liepiņš turpmāk ziņos par Centra darbību, sniedzot informāciju laikrakstiem, kā arī darbosies līdzekļu sagādes komitejā kopā ar Liliānu Stārastu un Andri Zeibotu.

Pānējo amatu sadalījums šāds: administrātors Žanis Grundmanis, biļetēna „Toronto Centrā" redaktrise Biruta Rubesa, nama komitejā — Alfons Kalns un Harijs Jansons, sarīkojumus pārzinās Anita Leksere, Viktors Upeslācis un Liliana Stārasta, Centru pie valdības iestādēm, kaimiņiem u. c. reprezentēs Valdis Vāgners, bet sabiedriskās attiekšmes kārtos Viktors Upeslācis. Par kasieŗa palīgu izraudzīts Andris Zeibots. Centra klubu „Umurkumurs" pārzinās Osvalds Palmers un Liliana Stārasta. Kluba vadītāja darbam pieteikušies trīs kandidāti. Par saimnieka palīgu pieņemts Kārlis Kunaus.

Centram ļoti nozīmīgs atbalsts bijis Vītolu ģimenes aizdevums 120.000 dolaru apmērā bez procentiem, par kuŗu turpmāk būs jāmaksā tikai 10 proc. gadā. Uz vienu gadu ar DV Kanadas valdi pagarināts līgums par DV grāmatnīcas - salonu Centrā. No tuvākajām saimnieciskajām iecerēm paredzēts pāriet no eļļas uz gāzes apkures sistēmu, tā ietaupot ap 1/3 no apkures izdevumiem. Šī pārmaiņa izmaksās ap 2000 doiaru, kas būs atgūstams viena gada laikā, sakarā ar apkures izdevumu ietaupījumu. Bez tam paredzēts arī valdības atbalsts sakarā ar izsludināto enerģijas taupīšanas plānu.

Lai papildinātu Centra inventāru ar jauniem krēsliem, 13. novembrī paredzēta „Krēslu balle". Ieeja 13 dol. no personas, pie kam 10 dol. skaitīsies kā ziedojums, par kuŗu izdos kvīti ienākumu nodokļa atskaitei. Ieejas biļetes iepriekš iegūstamas Centrā, zvanot: 759-4900. No tuvākajiem plašākajiem sarīkojumiem minama „Latvijas diena" — veltījums 18. novembŗa atceŗei, līdzīgi kā pagājušā gadā, ietelpinot vēl karoga pacelšanu saules lēkta stundā. Viens no lielākajiem centra notikumiem novembrī vēl būs „Laimīgās latviešu loterijas" (LLL) izloze 28. novembrī „Umurkumurā", laimētājus paziņojot nākamās dienas Centrā kārtējā azaidā. Lielākajos laimestos līdojums 1982. gadā uz Austrāliju, Honda automašīna un 1000 dol. naudā. Centrs aicina lozes iegādāties gan pašiem, gan tās izplatīt arī kaimiņiem, darba kollēgām, radiem, draugiem un paziņām.

Centrā jau izveidojusies plaša bibliotēka ar bagātīgu grāmatu klāstu Emīlijas Ziplānes vadībā. Bibliotēku oficiāli atklās 1. novembrī pēc kārtējā azaida pl. 15.00. Azaidus atkal sāks ar 4. oktobri, pēc kam tie turpināsies katru svētdienu no pl. 11.30 — 15.00, paredzot tajos kādu referātu vai atzīmejot kādu nozīmīgu svētdienu, piem. Dzintaŗa svētdienu 18. oktobrī, Zelta svētdienu 13. decembrī un tml. Azaidi, bufetes Centra sarīkojumos un privātās viesībās Centrā devušas prāvus ienākumus. Šeit vislielākie nopelni bijuši dāmu komitejai ar galveno saimnieci Liliju Palmeru. Centrā pēdējā gadā notikupriekšnieci Silviju Zeltkalni un ši vairāk nekā 100 publiski sarīkojumi, kas pulcinājuši turpat ap 30.000 apmeklētāju. Rīkoti arī 23 azaidi ar 7000 viesiem. Lēš, ka visā gadā Centrū apmeklējušas ap 50.000 personas.

Pēc jauno amatu sadalīšanas Centra valdes līdzšinējais priekšsēdis Valdis Liepiņš mums izteicās: „Biju saistīts ar Centru no paša sākuma — 1974. g., un no 1975. g. kā izveidošanas komitejas un vēlāk valdes priekšsēdis. Ir labi, ja valdes sastāvs nesastingst, bet atjaunojas un atbrīvojas vietas jauniem spēkiem, vienām un tām pašām personām nepaliekot amatos pārāk ilgu laiku. Centrs labi situēts, tā financiālais pamats nodrošināts, pārbūves nobeigtas, telpas labi izrentētas. Arī biedru skaits pastāvīgi pieaug. No Centra izveidošanas komitejas oriģinālā sastāva patlaban valdē ir Biruta Rubesa un Valdis Liepiņš.

V. S.

Kristīgās sadraudzības dienas Saulainē

Lektori bija trīs Toronto draudžu mācītāji — Ivars Gaide, Juris Cālītis, Arvēds Celms un jaunais teologs Mārtiņš Irbe, kas savu prakses gadu vada Sv. Andreja draudzē pie mācītāja Juŗa Cāliša.

Priekšpusdienās mācītājs Juris Cālītis apskatīja pirmās kristīgās draudzes pirmsākumus un lielos gara milžus apustuļus Pēteri un Pāvilu. Pēcpusdienās bija mācītāja Arvēda Celma Vecās derības stāsta Jāzeps un viņa brāļi tulkojums, kur viņš citēja arī Raiņa traģēdijas „Jāzeps un viņa brāļi" tekstu, vēlāk par to diskutējot ar klausītājiem. Jaunais teologs Mārtiņš Irbe un mācītāja Celma dzīvesbiedre Biruta Celma vadīja no rīta un pēcpusdienā lekcijas, ievadot lūgšanu ar kādu atziņu no svētiem rakstiem un skaistu dziesmu. Par administrātoru darbojās mācītājs Ivars Gaide. Ar savu klātieni skaistās stundas pagodināja archibīskaps Arnolds Lūsis ar dzīvesbiedri.

Skaistu vakaru pie liela ugunskura pavadījām mūsu baznīcas augstā gana skaistajā mājā — augstajā kalnā Saulainē.

Vakars aizgāja lielā svētīgā sirsnībā, dziedot skaistas dziesmas, lūdzot un klausoties fragmentus no Arnolda Lūša jaunajām grāmatām, ko viņš uzrakstījis pagājušā vasarā. Archibīskapa dzīvesbiedre, dāmu komitejas priekšniecei piepalīdzot, pacināja vakara dalībniekus ar atspirdzinājumiem. Visu vārdā archibīskapam un viņa dzīvesbiedrei pateicās mācītājs Ivars Gaide. Vakars aizgāja lielā sirsnībā un pacilātībā.

Daži dalībnieki bija mērojuši lielus attālumus no Otavas, Ohio, Kalifornijas, ASV, Londonas, Ont., kā arī no Hamiltonas, Sv. Katrīnām, protams, lielākā daļa bija no Toronto.

Ceturtdienas vakarā notika mūzikāli literārs vakars, kuŗā piedalījās labi pazīstamie dziedoņi Vītolu pāris ar solo un duetu, māc. Ivars Gaide, Jānis Barušs, un klavieŗu pavadījumus veica Anita Rundāne. Literārā daļā mūsu dzejnieku garīga satura dzejas deklamēja mācītājs Arvēds Celms u. c.

Šogad dalībnieku un viesu skaits svārstījās no 60 — 100, kas visi bija apmierināti.

E. Alka

HAMILTONA

● Piektdien, 2. oktobrī, pl. 19.30 Hamiltonā viesosies Bostonas teātris ar G. Griezes lugu „Klementupes Elmers". Izrāde notiks Dalewood skolas zālē, Main St., W. — Rīko DV Hamiltonas nodaļa.

● Sestdien, 17. oktobrī, pl. 18.30 Hamiltonā dziedās Larisa no Vācijas. Sarīkojums notiks First Place 3. stāva zālē, 350 King St., E., Būs vīns un siers un jautrība... Ieeja $8.-, bet jaun. un pens. $6.-.

● Sakarā ar DV Hamiltonas nodaļas vanadžu kopas ilggadējās vanadžu vadītājas Noras Pulciņas ievēlēšanu par vanadžu vadītāju Kanadā, par vanadžu vadītāju Hamiltonā izraudzīta L. Kalvāne, 34 Foster St., Hamilton, Ont., tel.: 528-6649.

● 13. septembrī Hamiltonā viesojās Sidnejas latviešu teātris no Austrālijas, kas apceļo lielākos latviesu centrus ASV un Kanadā. Izrādīja M. Zīverta komēdiju „Čūska". Izrādi Hamiltonā bija izkārtojusi DV Hamiltonas nodaļa, apmeklētāju ap 150, kuŗu vidū vairāki pat no plašākas apkārtnes, kā Toronto, Kičeneras, Bufalo u. c. Režisore saņēma rozes, bet jūsmīgie aplausi liecināja, ka tālie viesi bija mīļi gaidīti.

J. G.

Dziedonis
meklē draudzeni

pianisti - akordeonisti, gaišmati, nesmēķētāju, līdz 55 gadu vecumam, kas vēlētos pārcelties dzīvot uz saulaino Kaliforniju.

MEKLĒJU
apzinīgu sievieti,

kas varētu uzraudzīt bērniņu visas pārējās nedēļas dienas, izņemot sestdienu un svētdienu. Zvanīt Sarmītei Bultei darbā 534-8447, mājās no pl. 18 924-2690.

Jauniešu pasaules kongress Austrālijā

5. VLJA PILNSAPULCĒ PIEŅEMTĀS REZOLŪCIJAS

5. VLJK pilnsapulce nolemj, ka arī jaunatnes apvienībām (ALJA, ELJA, LNJAK, LJAA, DALJA) jārūpējas par VLJF uzturēšanu resp. jāgādā par to, lai VLJF pamatkapitāls pieaugtu, vismaz nesamazinātos. Kā to apvienības dara, atstāts viņu ziņā.

5. VLJK pilnsapulce ieteic jaunatnes apvienībām veicināt kultūras sakarus starp apvienībām, piem. ansambļa „Arvīds un mūrsitēji" lūgumu pēc £500 aizdevuma no VLJF.

5. VLJK pilnsapulce ieteic jaunatnes apvienībām atbalstīt VLJF aizdevumu topošai „politiskai" Rīgas kartei, kuru iespiedīs ALJA — $2000 apmērā.

5. VLJK pilnsapulce nolemj 6. VLJK rīkot Austrālijā no 2 līdz 3 gadiem pēc 5. VLJK.

5. VLJK pilnsapulce ieteic 6. VLJK rīkot 1983./84. gadu mijā un uzdod kongresa rīcības komitejai izstrādāt attiecības ar Austrālijas kultūras dienu rīcības komiteju.

5. VLJK pilnsapulce protestē pret cilvēka tiesību pārkāpumiem Latvijā un pieprasa J. Tilgaļa, Ž. Skudras, P. Lazdas, M. Lukjanoviča, T. Kūmas, I. Grabāna, brāļu Spaliņu, J. Būmeistera, D. Lismaņa, J. Viņķeļa un citu latviešu politiski ieslodzīto tūlītēju atbrīvošanu no ieslodzījuma PSRS sodu nometnēs resp. psihiatriskās klīnikās.

5. VLJK pilnsapulce aicina citas latviešu sabiedriskās organizācijas palīdzēt segt ceļanaudas izmaksas tiem skolēniem un studējošiem jauniešiem, kas vēlas piedalīties VLJK un kam šāds materiāls atbalsts nepieciešams.

5. VLJK pilnsapulce solidarizējas ar demokratisko strādnieku kustību Polijā un atbalsta brīvo arodbiedrību apvienības „SOLIDARITATE" cīņu par poļu strādnieku demokratiskām tiesībām.

5. VLJK pilnsapulce solidarizējas ar 1979. g. 45 baltiešu iesniegto memorandu atcelt 1939. g. Staļina - Hitlera paktu, ieskaitot slepeno pielikumu. Pieprasām šo punktu atsaukt. Nosūtīt rezolūciju: (pievienojot memorandu un pakta kopijas) Brežņevam, Honekeram, Šmitam, AN, Eiropas Valsts Drošības Konferencei.

5. VLJK pilnsapulce ieteic jaunatnes apvienībām rīkot demonstrācijas 1982. g. maijā pie Vācijas F. R. sūtniecībām, prasot V.F.R. anullēt Molotova-Ribentropa līguma slepeno paktu. Preses uzmanībai šīs demonstrācijas var saistīt ar vācu kapitulāciju.

5. VLJK pilnsapulce sveic Afganistānas tautu tās drosmīgajā cīņā pret Krievijas imperijas okupācijas bruņotajiem spēkiem. Tā katēgoriski nosoda latviešu jauniešu iesaistīšanu Maskavas agresijā pret Afganistānu. Šajā netīrajā karā noasiņo latviešu tautas dzīvais spēks. Tas uzliek par pienākumu katram latvietim censties aizkavēt latviešu jauniešu iesaistīšanu karā pret Afganistānas tautu. Brīvības uzvara Afganistānā var nozīmēt arī brīvības uzvaru Krievijas imperijas apspiestajām tautām.

5. VLJK pilnsapulce apsveic un atbalsta Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursus. Tāpat atbalstam un sveicam Minsteres augstskolas projektu, cerot, ka tāds 1982. gadā reālizēsies.

5. VLJK pilnsapulce ieteic jaunatnes apvienībām vienu reizi gadā, piem. gadu mijā, kopīgi izdot vispasaules jaunatnes apvienību informācijas lapu, ko katra apvienība izsūtītu visiem saviem biedriem.

5. VLJK pilnsapulce nolemj, ka līdz 6. VLJK rīc. kom. izveidošanai informāciju par jaunāko attīstību plānotā 6. VLJK lietā sniegs Gunārs Nāgels. Adrese: 19 McIvor St., Cheltenham, Vic. 3192, Austrālijā. Tālr.: (03) 583-3050.

Vk

Jau pieteicies pirmais dziedātājs

7. Vispārējo dziesmu svētku ASV rīcības komiteja pēc vasaras pārtraukuma uz pirmo „jaunās sezonas" darba sēdi pulcējās 27. augustā Milvoku Latviešu baznīcas sabiedriskajās telpās. Gandrīz vai visi galveno nozaru vadītāji un daudzi citi rīcības komitejas darbinieki apmeklējuši šās vasaras Dziesmu svētkus Toronto, vairāki tajos piedalījušies arī kā koristi. Sēdē nepilnas divas stundas aizritēja, izdrāzājot šai kaimiņu „pagasta" lielsarīkojumā vēroto un piedzīvoto.

Cildinot torontiešu lielo veikumu, tika spriests, kā pēc pāris gadiem rīkojamos svētkos novērst dažus „negludumus", kas Toronto dažreiz pamanīti.

Milvokieši nolēma 1983. g. rīkojamo Dziesmu svētku atsevišķo sarīkojumu virkni papildināt ar garīgo un jauno mākslinieku koncertu un lūgt Čikagas leļļu teātri sagatavot kādu izrādi mazajiem svētku apmeklētājiem.

Izstāžu nozares vadība — J. Mintiks ar K. Grencionu aicina daiļamatniekus jau tagad gatavoties lielajai svētku izstādei, darinot „etnogrāfiski un arheoloģiski pareizus atdarinājumus un jaundarbus ar latviskā stila iezīmi." Līdzīgs aicinājums adresēts arī tēlotājas mākslas kopējiem un tautas deju kopām.

Mūzikas nozares vadītājs V. Aparjods informēja, ka jau sagatavots pirmais nošu krājums, ko, cerams, iespiedīs un izsūtīs koriem pāris mēnešu laikā.

Informācijas nozares vadītājs J. R. Inveiss pastāstīja par Toronto veikto reklāmas darbu un arī, ka jau pieteicies pirmais dziedātājs — Aleksandrs Štāls no Edmontonas (Albertā, Kanadā), kas kā atsevišķs dziedātājs lūdzis sevi iedalīt kopkora pirmajos basos.

Par darbinieci literārā nozarē apstiprināja Ellu Andersoni; iepriekšējās sēdēs Sandra Budeniece ar Uldi Rozi apstiprināti pienākumos tautas deju nozarē, bet L. Andersons — tēlotāju mākslu izstādē. V. Dzelme neveselības dēļ atlūdzies no tautas deju lieluzvedumu vadības; šo pienākumu uzņēmās Ildze Rudzīte. Svētku revīzijas komisijā darbosies Kr. Štemberga (priekšsēdis), P. Palcis (sekretārs), M. Stāks, A. Krauze un A. Krauklis, triju Milvoku draudžu, Latviešu nama un DV apvienības izraudzīti pārstāvji.

Sēdes dalībnieki ar aplausiem sumināja Māru Andersoni un līdzi Rudzīti, kuras Toronto Dziesmu svētkos saņēmušas atzinības rakstus.

Sēdi vadīja Ē. Krūmiņš, protokolēja Vilma Bolšteina.

R. Č.

Saimnieciskā darbā atzvadīti 20 gadi

MILVOKU „BANKAS" JUBILEJA

Viskonsīnas latviešu kreditsabiedrība savas darbības 20 gadus atzīmēja paplašinātā valdes sēdē Latviešu namā. Valdes priekšsēža N. Kļaviņa aicināti, sapulcējušies ar klusuma brīdi pieminēja un godināja sabiedrības dibinātāju un pirmo valdes priekšsēdi J. Plato un citus dažādu amatu un pienākumu veicējus.

N. Kļaviņš atgādināja, ka 1980. gads jāatceras ar drāmatiskām iezīmēm ASV saimnieciskā dzīvē. Tas ietekmēja arī mūsu kreditsabiedrības darbību. Daudzi izņēma savus ietaupījumus, lai noguldītu izdevīgāk. Tā aizplūduši nepilni 200 tūkst. dol., bet sabiedrības darbību tas nav satricinājis. Ptlaban tā atrodas uz ļoti stingriem pamatiem un arī turpmāk varēs kalpot Viskonsīnas latviešu sabiedrībai. N. Kļaviņš sabiedrību vada jau kopš 1935. gada, bet valdē darbojas kopš dibināšanas.

Kasieris J. Kozuiis ziņoja, ka 1980. g. latviešu kreditsabiedrības latviskās kultūras atbalstīšanai ziedojušas 26.500 dol., bet visā kreditsabiedrību pastāvēšanas laikā — 256 tūkstoši dol.

Valde nolēma ziedot 100 dol Milvokos notiekošā korporāciju volejbola turnīra balvu iegādei un izmaksāt 100 dol. lielu pārsteiguma balvu 1000. biedram.

R.Č.

MANČESTRA

Piepeši 24. augustā mūžībā aizgājis 85 g. v. Rūdolfs Nāgelis, dzimis Valkas apriņķa Bejas pagastā kā lauksaimnieka dēls. Turpat aizritējušas mūža gaitas; bijis priekšzīmīgs Ievinieku māju saimnieks. Darbojies aizsargu un citās organizācijās.

Mančestrā strādājis papīru fabrikā, vēlāk būvniecībā līdz pensijas gadiem. Mācītājs P. Jaunzemis bēru namā vadīja aizlūgumu. Mūzikas pavadījumus uz ērģelēm spēlēja Oskars Ozols. Nākošā dienā mācītājs aizgājēju izvadīja uz Austrumu kapsētu. Draudzes vārdā atvadījās draudzes valdes loceklis Ernests Ozols. un brāļadēls Ēriks Nāgelis no Kanadas, Toronto. Par viņu sēro dzīvesbiedre, meita, divi dēli, māsa Zelma Ozols un pieci mazbērni.

P.S.

VAJADZĪGA

mašīnrakstītāja

ar latviešu valodas zināšanām.

Zvanīt vakaros pēc pl. 8.
Telef. 889-2291.

Pārdodama

8 istabu māja pie South Kingsway. Mājas sadalījums noder vienai vai divām ģimenēm. Lielas istabas, kamīns, izeja uz lielu dārzu, plats iebraucamais ceļš, garāža. Zvanīt Sofijai Apenītis, Alfreds Stikuts Realtor 752-1770 vai 439-5061.

ŅUJORKA

Pulkveža Viļa Januma piemiņas sarīkojumu 12. septembrī Ņujorkas DV namā ievadīja ar klusuma brīdi. D. Maļinovskis savā atmiņu stāstījumā par pulkvedi norādīja, ka Janums vēlējies saudzēt latviešu dzīvo spēku un saliedēt pulku kaujai spējīgā vienībā. Pēc tam referents apskatīja DV organizācijas rašanos un Viļa Januma darbu un veikumus. Lielāko pieminekli viņš uzcēlis ar DV organizācijas nodibināšanu un izveidošanu. Viņš bijis taisna ceļa gājējs, bet bijis pret gaļu runāšanu vai dažādiem sarežģītiem diplomātiskiem gājieniem. Bērzaines iegāde un Minsteres latviešu ģimnazija bijuši divi citi Januma veikumi. Visos darbos viņš piegājis ar mieru, izlīdzinājumu un apdomu. Ar pulkveža aiziešanu aizsaulē nolūzis viens no sirmajiem latviešu ozolem. A. Apsīte - Maļinovska deklamēja dažas pulkvedim un cīnītājiem veltītas dzejas un nolasīja V. Januma grāmatas ievadu. Ņujorkas vanadzes Januma piemiņai iededza baltas sveces. Sarīkojumu vadīja Ņujorkas DV apvienības priekšnieks A. Braunfelds. Apmeklētāju ap 60.

Ņujorkas DV apvienības 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā 313 ziedotāji atsūtījuši 2701.50 dol. Pēc 12. septembra sarīkojuma DV namā ziedotājiem izlozēja gleznas. Almas Balodes ziedoto akvareli laimēja Juris Vuškalns, Lilijas Tomases - Dābolipas gleznu Magnuss Kļaviņš, Alfreda Krūkliņa darbu P. Petrovics un A. Treiberga vēl nenodoto darbu N. Upenieks.

Vk

Latviešu nama Toronto

17. GADA SVĒTKI

š. g. 17. oktobrī pl. 19

Latviešu namā, 491 College St.

Kopējas vakariņas, priekšnesumi, deja. Piedalīšanās 12.00 (ieskaitot vakariņas). Pieteikšanās līdz 14. oktobrim pie S. Zaķes, tālr. 293 2513 vai nama pārzines, tālr. 922 2931.

Visus laipni ielūdz nama valde

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS

TORONTO LATVIEŠU CENTRĀ

4 Credit Union Drive — Tel. 757-1482

Sākot ar 19. septembri ir atvērta atkal sestdienās.

Plašā izvēlē piedāvājam: grāmatas, skaņu plates, gleznas, rotas, dzintarus, keramiku, aužumus, ādas un koka izstrādājumus u. c.

DARBA STUNDAS:

no otrdienas — piektdienai no pl. 15 — 20,
sestdienās no pl. 10 — 15.
Azaidu svētdienās no pl. 12 — 15.
Slēgts pirmdienās.

ATZĪMĒJOT VIENA GADA DARBĪBU, svētdien, 4. oktobrī, visiem dzintariem 20 proc. atlaide. Atlaide arī „Sveiks" lipekļiem, atslēgu ķēdītēm ar Latvijas ģerboni, piespraužamiem karodziņiem u. c.

Sarīkojumu Kalendārs

Toronto

3. oktobrī, sestdien, Bostonas Teātŗa dienas un vakara izrādē G. Griezes komēdija Klematupes Elmers Bickford Park skolā (Bloor pie Christie).

4. oktobrī 11.30 - 15.00 azaids. Pļaujas svētki Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vidējā zālē phil. Veras Streitas referāts „Dienišķā maize".

4. oktobrī pl. 13. Sv. Jāņa baznīcā Pļaujas svētku draudzes pēcpusdiena.

4. oktobrī, svētdien, pl. 17.00 Larisas koncerts West Park skolā (Bloor pie Dundas).

5. oktobrī „Pirmdienu vakari Centrā", referātu un diskusiju cikls par latviešu un pasaules sadzīves jautājumiem, katra mēneša pirmā pirmdienā pl. 19.30 Latviešu Centra vidējā zālē. Pirmais referents Dr. Guntis Siliņš.

7. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

8. oktobrī pl. 14. Latviešu namā pensionāru saietā Valdas Zvanītājas priekšlasījums par leģionāru izdošanu no Zviedrijas.

9. oktobrī, piektdien, pl. 20.00 Larisas koncerts Bickford Park skolā (Bloor pie Christie).

10. oktobrī, sestdien, pl. 19 sidrabeniešu vakars ar viesiem Sidrabenes sabiedriskā ēkas zālē ar koncertu un humoristiska rakstura priekšnesumiem. Groziņu vakars.

11. oktobrī 11.30 - 15.00 Pateicības dienas azaids Latviešu Centrā.

17. oktobrī pl. 19 Latviešu nama gada svētki ar kopējām vakariņām un priekšnesumiem.

17. oktobrī pl. 20 Town hall Pauls Berkolds — baritons. Koncertapvienības koncerts.

18. oktobrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Dzintara svētdiena pl. 15 vidējā zālē Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā izkārtojumā — referāti, slīdītes, eksponāti.

18. oktobrī pl. 15 Latviešu nama augšējā zālē Burtnieku draudze rīko veļu daudzinājumu. Mielasts groziņu veidā. Visi laipni lūgti.

18. oktobrī pl. 15 Toronto latv. baptistu draudzes 30. gada svētki Walmer Rd. dievnamā (188 Lowther Ave.). Viesu koŗi no Filadelfijas un Bukskauntijas.

21. oktobrī, trešdien, pl. 13.30 Latviešu Centrā atsāks reliģisko pārdomu pēcpusdienas māc. J. Cālīša un māc. I. Gaides vadībā. Kafija. Visi mīļi aicināti.

23. oktobrī, piektdien, pl. 20 Sv. Jāņa draudzes dievnamā, 200 Balmoral Ave., Toronto, Irmas Kurmes un Anitas Rundānes koncerts.

25. oktobrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vidējā zālē E. Lejiņa referāts ar slīdītēm „Rudens skaistākās un īpatnējākās ASV pavalstīs Kolorado, Jūtā un Arizonā".

25. oktobrī pl. 15 Latviešu namā TLB rīko rakstnieces A. Brigaderes piemiņas pēcpusdienu Birutas Senkēvičas izkārtojumā.

31. oktobrī, sestdien, pl. 19 Castle Frank skolā komponista Jāņa Norviļa 75 gadu jubilejas koncerts.

31. oktobrī LSAK jubilejas balle Latviešu Centrā pl. 20 vakarā. Spēlēs Runči.

1. novembrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 augšējā stāvā bibliotēkas atklāšana — latviski rakstītā vārda nodošana lasītājiem.

1. novembrī pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā Draudzes pēcpusdiena. Māc. I. Gaides „Izjūtas — staigājot pa Jēzus pēdām Svētajā zemē". Slīdītes. Skaņu lente.

22. novembrī pl. 17 Latvijas valsts 63 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

28. novembrī, sestdien, pl. 18.30 TLB drāmas kopas izrāde: J. von Vaszary komēdija „Esmu bez vainas" Bickford Park skolā.

28. novembrī Ziemsvētku tirdziņš Sv. Jāņa baznīcā no pl. 9 - 16.

3. decembrī pl. 20 Town hall Arturs Ozoliņš — klavieres. Koncertapvienības koncerts.

12. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemsvētku ieskaņai.

20. decembrī Sv. Andreja baznīcā Ziemsvētki vārdos un dziesmās draudzes koŗa izkārtojumā.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

17. oktobrī DV Toronto nod. gada svētki.

21. novembrī karavīru daudzināšana.

5. un 6. decembrī DV Ziemsvētku tirdziņš.

13. dec. DV Toronto nodaļas bērnu eglītes pēcpusdiena.

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

1982. gadā

20. februārī pl. 20 Town hall Jānis Laurs — čello ar Jaunanglijas trio no Austrālijas. Koncertapvienības koncerts.

12. martā pl. 20 Town hall Lilija Zobena — soprāns. Koncertapvienības koncerts.

HAMILTONA

17. oktobrī pl. 18.30 Larisas koncerts First Place trešā stāva zālē, 350, King St. E. — Vīns un siers ...

BĒRZAINE

3. oktobrī pl. 10 Bērzainē TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības. Ikviens var piedalīties.

IZĪRĒ

dzīvokli ar vienu guļamistabu Kennedy un Lawrence rajonā.

LŪDZU ZVANĪT VAKAROS

751-3455

LPB Austrālijas kopai 30 gadu

Šogad 30. septembrī paiet 30 gadu, kopš pastāv Latviešu preses biedrības Austrālijas kopa. Tās biedri pieraksta ne tikai Austrālijas Latvieša lapas, bet sniedz ziņas par Austrālijā dzīvojošiem latviešiem un to izdarībām arī visām pārējām avīzēm un žurnāliem brīvajā pasaulē. Mūsu biedri arī sarakstījuši vairākas grāmatas, nodibinājuši paši savu grāmatu apgādu un izdevuši 16 grāmatas.

Preses biedrība pastāvēja jau Latvijā, un to atjaunoja tūlīt pēc kara arī Vācijā. Galvenais nopelns piedēvējams rakstniekam un žurnālistam Olģertam Liepiņam. Mūsu Aleksandrs Zariņš, toreiz vēl ļoti jauns cilvēks, tikai 29 gadus vecs, tomēr jau bija kādā nometnē par kultūras daļas vadītāju, rīkoja literārus vakarus un tā iepazinās ar Preses biedrības vadītāju Olģertu Liepiņu, rakstnieku Mintautu Eglīti un vairākiem citiem rakstniekiem un žurnālistiem. Atbraucis Austrālijā, viņš sarakstījās ar O. Liepiņu. Pēdējais, aizbraucis uz ASV. tūlīt arī tur nodibināja Preses biedrību, kā arī rakstīja A. Zariņam, lai to dara šeit, Austrālijā. A. Zariņš kopā ar bijušo skolu inspektoru Sīmani Svenni arī sāka apzināt cilvēkus, kam kāds sakars ar rakstīšanas māku un mākslu, ievietoja sludinājumu Austrālijas Latvietī, lai tādi piesakās, un sastādījuši pat pagaidu valdi ar rakstnieku Mintautu Eglīti par priekšsēdi.

Pagaidu valde sanāca uz pirmo sēdi 1951. gada 30. septembrī. Par biedriem uzņēma tomēr 27.

1952. gada 2. janvārī uzsāk darbību pirmā ievēlētā valde: priekšsēdis Alberts Priedītis, priekšsēža biedrs Voldemārs Dulmanis, kasieris Mintauts Eglītis, sekretārs un biedrzinis Aleksandrs Zariņš un valdes loceklis Eduards Pranks. Kopš tā laika par valdes priekšsēžiem vēl darbojušies Jānis Sarma, Eduards Pranks, Kārlis Ābele jun., Ella Kreišmane, Aleksandrs Zariņš, Olģerts Rozītis, Nina Luce — īsu laiku, un viņai atsakoties, priekšsēža pienākumus uzņēmās A. Zariņš, līdz ievēlēja jaunu valdi, kas pašlaik darbojas Adelaidē, Irinas Ozoliņas vadībā. Te der piezīmēt, ka Aleksandrs Zariņš ir vienīgais, kas visus 30 gadus darbojies valdē, uzņemdamies arī visus iespējamos pienākumus un amatus, sākot no priekšsēža uz leju.

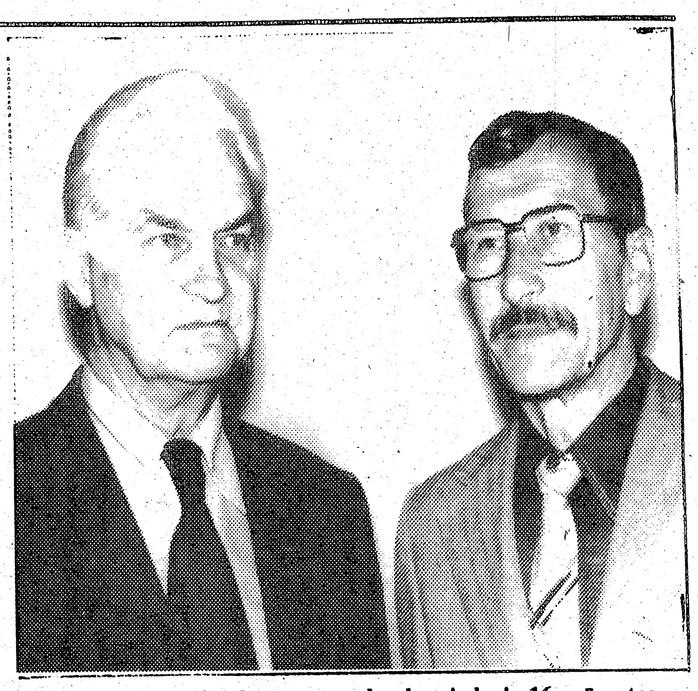

LPB Austrālijas kopas apgādu, kas izdevis 16 grāmatas, visu laiku nepārtraukti ir vadījis Aleksandrs Zariņš (labā pusē) un techniskais redaktors visu laiku ir bijis Mintauts Eglītis. Foto A. Lejietis.

Kopai ir 2 goda biedri: prof. Pauls Jurevičs un rakstnieks Jānis Sarma. Pašreizējais biedru skaits — 78.

Sākuma gados kopas valdes ir bijušas ļoti aktīvas. Tā jau pirmā valde nolemj iestāties LAA, uzņem sakarus ar lietuviešiem un igauņiem un nolemj apmeklēt austrāliešu laikrakstu spiestuves. Vēlāk piedalās Latviešu nama iegādes un zāles celšanas akcijās, sūta pārstāvjus Brīvo žurnālistu federācijā, LAA Kultūras fondā, iestājas Baltijas pētīšanas institūtā par biedru veicinātāju. 1954. gadā pie kopas nodibina Latviešu rakstnieku un žurnālistu palīdzības fondu, no kuŗa izmaksāti vairāki pabalsti grūtībās nonākušiem rakstniekiem un žurnālistiem kā Vācijā, tā arī Austrālijā.

Tulkoti vairāki informātīva rakstura raksti angļu valodā Baltiešu komitejas un Apvienotās imigrantu padomes vajadzībām. Ar Brīvo žurnālistu federācijas palīdzību panākts, ka atcēla 25 proc. angļu teksta lietošanu citvalodu laikrakstos.

Preses biedrības Austrālijas kopas nopelnu kontā ierakstāma arī M. Zīverta lugu izdošana un, galvenais, LPB Austrālijas kopas apgāds, kas izdevis jau 16 grāmatas. Šī apgāda techniskais redaktors un faktiskais grāmatu izdevējs ir Mintauts Eglītis.

Ed. Šmugajs

Baltiešu solidāritātes diena Čikagā

6. Baltiešu solidāritātes diena notika 6. septembrī Čikagas igauņu namā. Sanāksmē galvenais runātājs bija ASV kongresa loceklis Filips Kreins.

Viņš savā runā uzsvēra, ka Pad. savienības iekārta un saimnieciskais stāvoklis ir vislabākais apliecinājums Marksa teorijas aplamībai. Tā sludināja, ka proletāriāta diktatūra pastāvēšot tikai īsu laiku, tad iestāšoties ūtopija, tomēr noticis pretējais.

Kreins atgādināja, ka Rēgens ir pirmais ASV prezidents, kas tik asi ir kritizējis Pad. savienību.

Ilinojas tautas vietnieku nama deputāte P. Pullena uzsvēra, ka šodien visa pasaule ar aizturētu elpu vēro notikumus Polijā. Lai gan mēs dzīvojam bargā laikā, jo komūnisma nezvērs arvien vēl trako, tomēr šis laiks sola daudz, ja tikai mēs to pratīsim izmantot.

ČLOA priekšsēdis I. Bergmanis atgādināja, ka Baltijas valstīm steidzīgi vajadzīga palīdzība, jo tās jau 40 gadus cieš zem komūnisma jūga.

Vēl runāja arī citi Ilinojas senātori, deputāti, kā arī igauņu un lietuviešu pārstāvji.

Programmas daļā lietuviešu tautas dejotāji nodejoja vairākas dejas; mūzikālus priekšnesumus sniedza latviešu trio: P. Smiars, M. Kārkliņa un S. Aistare.

Latviešu piedalīšanos solidāritātes dienā vadīja ČLOA priekšsēdis I. Bergmanis, un tās organizēšanā vēl piedalījās L. Ozoliņa, A. Kandrovičs, J. Veitmanis, V. Sīmanis, A. Bārda, J. Pogenbergs un A. Strautiņa.

V. Jaunkalnietis

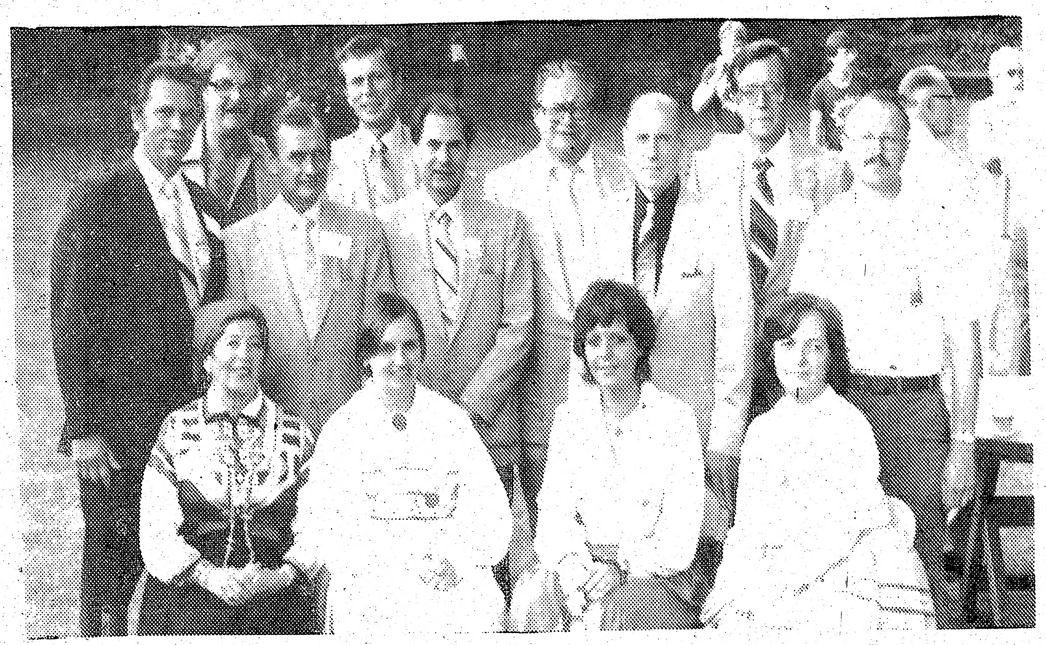

Baltiešu solidāritātes dienas Čikagā izkārtoja latviešu, igauņu un lietuviešu ciešas sadarbības zīmē. Uzņēmumā L. Ozoliņa, V. Sīmanis, I. Bergmanis, A. Kandrovičs, J. Veitmanis, lietuviešu pārstāvis J. Laukaitis un igauņu pārstāvis E. Tomsalu un pārējie komitejas darbinieki. Foto V. Jaunkalnietis.

RAIBĀ NEDĒĻA

HEIGS APSPRIEŽAS AR GROMIKO

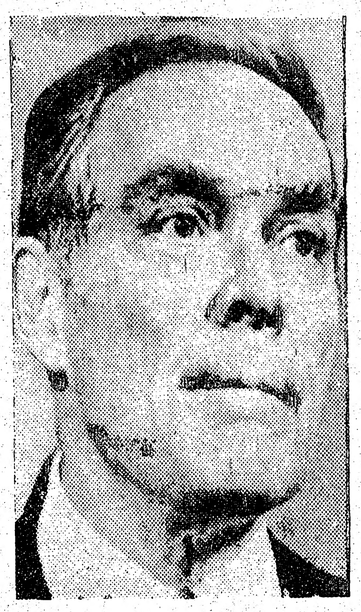

Aleksandrs Heigs sācis dialogu ar Kremļa superdiplomātu Gromiko.

Prezidenta Rēgena atklātā valoda, apsūdzot Kremli ekspansijas politikā un starptautiskā terrorisma atbalstīšanā, ievērojami atvēsināja līdzšinējās Vašingtonas un Maskavas attieksmes. Kad Baltais nams pieteica amerikāņu militāro spēku restaurēšanas programmu un nāca klajā arī ar jaunu, vēl līdz šim nepazīstamu ieroču produkcijas pieteikumu, Kremlī radās pānika. Tā uz detantes drupām sāka veidoties aukstā kara konfrontācija un taktika. Amerikāņu Eiropas sabiedrotie visiem līdzekļiem centās apturēt Maskavas un Vašingtonas attieksmju lūzumu, un tādēļ Bonnas kanclers Helmūts Šmits, kā arī jaunais Francijas sociālistu prezidents Miterāns lūdza Aleksandru Heigu darīt visu iespējamo, lai amerikāņu un krievu dialogs nepārtrūktu pavisam.

Gromiko Apvienotās Nācijās turpina nomelnot amerikāņus.

Aizvadītajā nedēļā Apvienoto Nāciju sesijas laikā Ņujorkā pirmo reizi Rēgena administrācijas posmā ārlietu ministrs Heigs vairāk nekā trīs stundas apspriedās zem četrām acīm ar Pad. savienības ārlietu ministru Andreju Gromiko. Šai pirmajai apspriedei sekos arī citas, bet jau tagad ir zināms, ka sarunu smaguma punktā ir bijis atomieroču un raķešu arsenāla ierobežošanas problēma Eiropā. 30. novembrī Ženēvā sanāks abu valstu delegācijas, lai vēlreiz par jaunu mēģinātu atrast abām pusēm pieņemamu atbruņošanās formulu. Pēc Heiga un Gromiko tikšanās izdotais oficiālais vēstījums apgalvoja, ka sarunas bijušas ,,atklātas un lietišķīgas'', kas, atmetot diplomātisko kodu, nozīmē ,,pretišķību pilnas un ne pārāk draudzīgā tonī''.

AMERIKĀŅU STRĀDNIEKI ATBALSTA VALESU

Dancigā turpinās Solidāritātes brīvo arodbiedrību kongresa otrs posms — nobeiguma sesija. Ministru prezidentam Jaruzeļskim tagad jāņem vērā saeimā pieņemtais lēmums, ar kuru strādniekiem dotas tiesības runāt līdz saimniecisko uzņēmumu vadībā.

Maskava turpina ar pilnu žulti uzbrukt Solidāritātei un arī poļu komūnistiem, kas nespējot pietiekami ātri noslāpēt imperiālistu aģentu inspirēto naida kampaņu pret sociālistisko iekārtu un Pad. savienību.

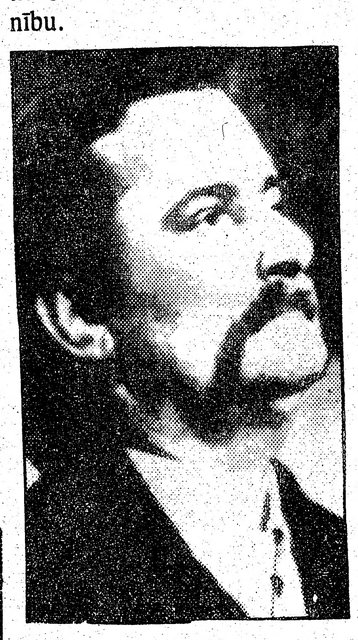

Valesa mēģina atrast viduscelju.

Varšavas ielās jau parādījušās bruņotas automašīnu patruļas, bet Dancigā Solidāritātes radikālie aktīvisti jau pārmet Valesam neattaisnojamu piekāpību. Jaunais Polijas katoļu baznīcas galva archibīskaps Glemps no savas puses mēģina stāvokli glābt, ieteicot atvēsināt galvas, lai novērstu katastrofu ar traģiskām sekām. Ar šīm traģiskām sekām Glemps acīm redzot domā vai nu tūlītēju sarkanarmijas invāziju Polijā vai arī Kremļa inspirētu pilsoņu kara uzliesmojumu.

Domā, ka pilsoņu kara gadījumā Kremlis nekavēsies iemaršēt Polijā, lai ,,glābtu sociālismu un nodibinātu kārtību''. Poļu nacionālās pretestības apņēmībā Maskava var smagi pārrēķināties. Nav šaubu, ka Polijas armija izšķirīgā brīdī nešaus uz saviem brāļiem, bet gan uz iebrucējiem.

VALLENBERGS AMERIKĀŅU GODA PILSONIS

Tautas vietnieku nams piešķīris ar 396 pret 2 balsīm ASV goda pilsoņa tiesības zviedru diplomātam Raulam Vallenbergam, kas pēdējā pasaules kara norisē pārdrošā akcijā izglāba no drošas nāves apm. 100,000 Ungārijas žīdu. Pēc sarkanarmijas iesoļošanas Budapeštā viņš pazuda, un dažus gadus vēlāk Maskava atzinās, ka Vallenbergs esot miris cietumā. Pēdējos gados no Pad. savienības Izraēlā iecelojošie žīdu emigranti apgalvoja, ka Vallenbergs vēl esot dzīvs un atrodoties vienā no Gulaga soda nometnēm.

Atzīmējams, ka Vallenbergs ir otrs ASV goda pilsonis. Līdz šim vienīgais, kam šādas pilsoņa tiesības bija piešķirtas, bija bijušais britu valdības galva Vinstons Čerčils. Domā, ka tagad Rēgens, kad Vallenbergs ir formāli amerikāņu pilsonis, prasīs tieši Brežņevam nepārprotamu atbildi par viņa likteni.

PRETPADOMJU DEMONSTRĀCIJA ŅUJORKĀ

Pad. savienības ārlietu ministra Gromiko runas laikā, kuŗā viņš apvainoja imperiālistu spēkus un amerikāņus pasaules miera apdraudēšanā, pie Apvienoto Nāciju mītnes pulcējās pretpadomju demonstranti. Šo demonstrantu apturēšanai Ņujorkas policija bija mobilizējusi īpašas nemieru apkaŗošanas vienības.

Prezidents Rēgens no jauna brīdinājis Brežņevu no agresijas Polijā. Amerikāņu piedraudēto sankciju ietvaros varētu tikt pārtraukta arī labības piegāde Pad. savienībai.

Solidāritātei savu palīdzību jau piedāvājusi amerikāņu arodbiedrību apvienība, kaut arī apvienības prezidentam Kirklandam Polijas iestādes neļāva pašam Dancigā ierasties. Viņa runu, kas apliecina amerikāņu un poļu Solidāritātes nesaraujamās saites, steigā pārdrukāja un izplatīja visiem kongresa dalībniekiem. Kirklands savā vēstījumā cita starpā norāda, ka tie bija poļu izcelsmes emigranti, kas Amerikā ar streiku iestājās par savām tiesībām jau 1791. gadā. Daudziem par pārsteigumu Pasaules baznīcu apvienība, kas līdz šim bija gaužām akla cilvēka tiesību pārkāpumos un reliģijas vajāšanā Pad. savienībā, bez liela trokšņa nosūtījusi Valesam viena miljona dolaru atbalstu. Ja tas tā, tad beidzot liberāliem reliģisko institūciju vadītājiem varbūt, paldies Dievam, nokritušas zvīņas no acīm.

Pretpadomju demonstranti ne tiek pāri Ņujorkas policistu sargātam mūrim.

KREMLIS SPRIDZINA ATOMBUMBAS

Upsalas Seismografiskais institūts ziņo, ka pagājušā nedēļā ar četru minūšu atstarpi Pad. savienībā Kaspijas jūras ziemeļos eksplodējušas divas pazemes atombumbas. Satricinājums bijis tik liels, ka tas atbalsojies visā Austrumeiropā. Šie eksperimenti notikuši laikā, kad Kremlis vaimanā par amerikāņu atomieroču izplatīšanās politiku.

APMAINA ĶĪLNIEKUS

Rietumvācijas lielākais pēckaŗa politiskais skandals bija 1974. gada atklājums, ka toreizējā kanclera Vilija Branta tuvākais padomdevējs bija komūnistu meistarspiegs. Brants bija spiests atlūgties, bet spiegu Gunteru Guilaumi notiesāja ar 13 gadiem ieslodzījumā.

Vācu prese tagad ziņo, ka jau panākta principiāla vienošanās par Guilaumes un vēl citu sešu komūnistu spiegu atbrīvošanu, ja Austrumvācija izlaistu no cietumiem tur ieslodzītos 3,000 Rietumvācijas pilsoņus. Vai Vilijs Brants šo spiegu darījumu būtu izkārtojis savā pēdējā apmeklējumā ar biedru Leonīdu Brežņevu Maskavā?

PIRMĀ SIEVIETE AUGSTĀKĀ TIESĀ

Īstenojot vēlēšanu solījumu, prezidents Rēgens pirmo reizi ASV vēsturē par Augstākās tiesas locekli izraudzījis sievieti. Tā ir Sandra O'Konore, kuŗas apstiprināšana šajā visaugstākajā juridiskajā amatā jau ar visām balsīm pieņemta Senātā. O'Konores kandidā-

Sandra O'Konora stājusies augstajā amatā.

tūrai gan pretojās tā dēvētie morālā vairākuma konservātīvie reliģiskie sludinātāji, bet prezidents tos atrada par nepamatotiem. O'Konore jau stājusies amatā.

Vai spiega Guilaumes atbrīvošanu izkārtojis viņa kādreizējais aizbildnis Vilijs Brants?

Tēvzemes arāju cilts salidojums

Jau drīz pēc iecelošanas sākuma un vēlāk, kad agronomu bied.ības sēdeklis pārvietojās no Ņujorkas uz Mičigēnu, biedrība pasāka šinī novadā organizēt Zemnieku dienas. Kopš tā laika tās notikušas gadu no gada, pulcinot arvien jo kuplu dalībnieku skaitu. Šoreiz tā bija 29. Zemnieku diena — 29. augustā Gaŗezerā, pulcinot 86 dalībniekus. To atklāja un vadīja biedrības priekšnieks agr. J. Venners. Biedrības sekretārs agr. J. Bergs nolasīja pagājušā pārskata gadā dzimtenē un svešumā mirušo agronomu vārdus un tos godināja ar piecelšanos.

Par kases stāvokli ziņoja agr. J. Peize, par valdes darbību agr. J. Bergs, izdarīto revīziju — agr. Ad. Varonis, žurnālu Zeme un Tauta — agr. K. V. Liepiņš. Visi ziņojumi pauda gribu darboties arī nākotnē.

Valdē ievēlēja agr. J. Venneru (priekšnieks), agr. Ainu Tālbergu (priekšnieka vietniece), agr. J. Bergu (sekretārs), agr. J. Peizi (kasieris), P. Māliņu (valdes loceklis), E. Duku (valdes loceklis). Revīzijas komisijā: agr. Ad. Varoni, agr. A. Danenbergu un agr. K. Ančupānu. Pārstāvis pie Gaŗezera būs agr. A. Varolatviešu agronomiem agr. vet. ārsts A. Vanags. Par biedrības goda biedri ievēlēja agr. Ēriku Robiņu no Vašingtonas pavalsts. Bija arī dzīvas un lietiškīgas debates. Turpat Kalpaka zālē pēc pilnsapulces pulcējās Zemnieku dienas dalībnieki. Klātesošos Gaŗezera pārvaldes vārdā apsveica A. Tīdemanis un citi apsveicēji. Dr. Malja Pētersone referēja par tematu — Maldīgi uzskati par uzturvielām. Sekoja groziņu azaids, par ko rūpējās agr. Aina Tālberga ar palidzēm. Bija viņa nogaršošana un vērtēšana.

Valters Zirnītis

Mūsu mīļais

Kārlis Nordštrands

Dzimis 1900. gada 15. decembrī Liepājā

Miris 1981. gada 25. septembrī Toronto.

Tev zeme bija svēta, kur piedzimi,
Tev valoda mīļa, ko runāji:
Tik tālos ceļos piegura kājas
Un svešā malā apstājās sirds.

Dziļās sērās

sieva, meitas, dēls, vedekla, znoti,
6 mazbērni un mazmazmeitiņa.

Mūžībā aizgājis mūsu kluba biedrs

Mārtiņš Aviks

dzimis 1941. gada 26. janvārī,

miris 1981. gada 8. septembrī.

Viņu mīļā piemiņāpaturēs

Toronto Latviešu Medņieku un Makšķernieku klubs

Mūsu mīļā

Vija Kuršinskis

mirusi 1981. gada 14. septembrī Columbus, Ohio.

Skumst

vīra māte ar meitu un znotu

Grietiņa Arājs

dzimusi 1924. gada 19. martā,

mirusi 1981. gada 23. jūnijā.

Sv. Andreja ev. lut. dr. Palīdzības fonds

DV CV IZDOTO KAPITĀLDARBU

LAIKS - TELPA - ĻAUDIS

var pasūtināt par PALĒTINĀTU CENU:
I un II dala ā $10,, III dala — $20.. Pasūtinot 3 vai vairāk eks., atlaide 25 proc., plūs sūtīšanas izdevumi.

DV nodaļām/apvienībām, grāmatu galdiem, grāmatnīcām, pasūtinot vismaz 3 grāmatas, sūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Pasūtinājumi un samaksa sūtāma:
K. Bencons, 223 High Park Ave.,
Toronto, Ont. M6P 2S5, Canada.
Tel. 767 9964

Līdzšinējā maksa par visu triju grāmatu kompiektu bija $55., tagad to var iegūt par $40.-, atskaitot atlaidi — pat par $30.-.

Ļoti vērtīgas grāmatas — Daugavas Vanagu organizācijas pirmie 25 gadi vēstures apcerē.

I daļā — DV organizācijas dibināšanas priekšvēsture, izveidošanās un DV Centrālās valdes darbs laikā no 1952. līdz 1972. gadam, 464 lp., 85 foto uzņēmumi.

II daļā — DV organizācijas darbs no 1952. līdz 1973. gadam, 448 lp., 124 f. uzņēmumi.

III daļā — DV organizācijas zemju valžu un nodaļu darbs līdz 1973. gadam, 871 lp. un 282 f. uzņēmumi.

Laiks, Telpa, Ļaudis grāmatas ieteicamas ne tikai DV organizācijas dalībniekiem, bet arī ikvienam latvietim, kas atzīst un stāv par brīvu latviešu tautu un brīvu neatkarīgu Latviju.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $9.00

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārdā

LELBAs pārv. pr-ks
prāv. A. Voitkus

Sinodei sanākot

Čikagā sanākot LELBAs sinodei, tajā runās par nozīmīgākiem grozījumiem jaunajā, tikko pieņemtajā, papildinātajā un pārveidotajā LELBAs satversmē, salīdzinot ar līdzšinējo.

Vispirms jāsaka, ka līdzšinējā satversme visumā bija agrākās Draudžu apvienības — LELDAAs — satversme. Ņo pieņēma un ar LELBAs dibināšanos apstiprināja archibīskaps. Jaunā satversme tagad paredz, ka eventuālo turpmāko grozījumu gadījumos nepieciešams Baznīcas virsvaldes apstiprinājums.

Būtiski nozīmīgi tālāk ir grozījumi, kas skar lielo draudžu balstiesīgo pārstāvju skaitu sinodē un, — īpaši — pārvaldes priekšnieka un pārvaldes locekļu vēlēšanu kārtību. Līdz šim pārvaldi ievēlēja rakstveidā, un pārvaldes locekļi no sava vidus ievēlēja priekšnieku. Jaunā kārtība paredz, ka vēlēšanas notiek uz vietas sinodes laikā, pie kam priekšnieku sinodes locekļi vēlē atsevišķi.

Ar to panākts, ka jaunievēlētā pārvalde var sākt darboties tūlīt pēc sinodes. Vēlēšanas saskaņā ar agrāko kārtību aizņēma 3 līdz 4 mēnešus. Nezinot, kāds būs jaunās pārvaldes sastāvs resp. kas būs attiecīgo nozaru vadītāji, ne viena vien sinodes rezolūcija uz īstenošanu dabūja gaidīt ilgāku laiku. Bez tam pēc jaunās kārtības vēlēts priekšnieks baudīs lielāku autoritāti.

Izteiktas bažas, ka sinodēs piedalās parasti tikai ap 60 — 70 balstiesīgu locekļu, kamēr rakstveida vēlēšanās ir nodots agrāk gandrīz trīsreiz vairāk balsu un jaunā kārtība tādēļ varbūt nedod vairs iespēju vēlēšanās izteikties tiem, kas sinodē nevar piedalīties.

Taču to jāņem vērā, ka, pirmkārt, tie, kam no sirds rūp baznīcas darbs — draudžu pārstāvju un mācītāju aktīvākā daļa — vienmēr arī sinodēs ierodas. Otrkārt, pārvalde no gadskārtējām draudžu iemaksām ir rezervējusi ievērojamu summu (ap 15.000 dol.), lai pēc īpašas formulas atmaksātu daļu ceļa izdevumu tiem sinodāļiem, kas no sinodes sēžu vietas dzīvo attālāk. Tas dos iespēju arī mazākajām un materiāli vājākām draudzēm būt pārstāvētām sinodē, ja vien tās no savas puses būs pildījušas saistības ar kopbaznīcu.

Pārmaiņa ir notikusi sinodes vietas izvēlē: no Linkolnas, kā agrāk tas bija lemts un domāts, sinode pārcelta uz Čikagu. Tas ir noticis dzīves dārdzības un ceļa izdevumu pieauguma dēļ. Čikaga lielajam vairumam latviešu draudžu atrodas vietā, kas labāk un ērtāk sasniedzama nekā Linkolna. Tai ir arī citas priekšrocības.

Sinodes divi galvenie uzdevumi būs — vērtēt pēdējo trīs gadu laikā paveikto un nospraust galvenās vadlīnijas darbības posmam līdz nākamai kārtējai sinodei. Piem., mums nopietni jādomā par draudžu garīgo aprūpi nākotnē. Kaut šobrīd vēl iespējams aizpildīt vakantas kļuvušās mācītāju vietas, nākošo desmit gadu laikā šis jautājums var kļūt sāpīgs, ja laikus neparūpēsimies par atpūtā aizgājušo vai mirušo aizstāšanu. Vairāki jauni cilvēki studē teoloģiju, un LELBA — gan atsevišķi, gan kopā ar Baznīcas virsvaldi — tos atbalsta ar stipendijām, bet studē jošo ir par maz, lai aizpildītu vakances, kas radīsies jau tuvākā nākotnē. Šai sakarā ir uzsākti priekšdarbi teoloģisko kursu izveidošanai.

Otrs — ne mazāk nozīmīgs — jautājums ir par bērnu un jauniešu reliģisko audzināšanu. Tā kā šejienes skolu programmās ticības mācības nav, bērni reliģisko audzināšanu var iegūt vienīgi mājās, baznīcā, papildskolās vai vasaras nometnēs. Prakse rāda ka mājmācība — ar retiem izņēmumiem — vienmēr atradusies un samērā pieticīga līmeņa, bet pārējās iespējas ne visiem bērniem bijušas pieejamas. Atliek samērā īsais iesvētību kurss, bet ne visi jaunieši, kas sasnieguši mūsu baznīcā tradicionālo iesvētes vecumu, vairs iesvētījas. Šai jautājumā sinodē gaidām debates un, cerams, ieteikumus.

LELBAi svarīgs ir garīgās literatūras darbs. Kopš doc. E. Ķiploka atteicās no apgāda vadības, tā atrodas māc. H. Josifera ziņā. Pēdējos trīs gados izdota virkne garīgu rakstu krājumu. Liels darbs bija Jaunās Derības izdevums. Evaņģelijus, apustuļu vēstules un Apokalipsi pārfotografēja no pēdējā iespieduma, bet Psalmus salika no jauna, izlietojot 1965. g. — t. s. lielā — bībelē atrodamo tulkojumu, kas pa daļai atšķiras no iepriekšējā latviešu jaunderībā atrodamā teksta. Līdz ar to panākta vienveidība. Sakarā ar Mārtiņa Lutera dzimšanas 500 gadu atceri 1983. gadā doc. Ķiploks iecerējis sagatavot rakstu krājumu, kas saistīts ar luterāņu baznīcas attīstību, īpaši tās darbību un nozīmi mūsu dzimtenē. Pašreiz sagatavošanā ir doc. Ķiploka rediģētais lielais darbs „Mīļš mums mūsu Dieva nams", kas aptver vēsturiskus pārskatus par gandrīz visām Latvijas baznīcām līdz ar to attēliem. Šāgada maijā notikušo pārvaldes sēžu viena sesija notika māc. Ķiploka privātajā mājā, kur pārvaldes locekļi uz vietas iepazinās ar milzīgo rūpīgo darbu, ko veicis māc. Ķiploks, savācot un sistēmatizējot eksponātus un vēstures pieminekļus par mūsu baznīcu, tās darbiniekiem un mācītājiem līdz pat mūsu dienām.

Nedrīkstam aizmirst vēl ārmisijas darbu, kas atrodas LELBAs Ārmisijas nozares rokās, kuŗu vada māc. V. Rumpēteris. Ir dzirdēti palaikam iebildumi pret šo darbu, argumentējot, ka trimdas baznīcas savāktos līdzekļus vajadzētu lietot vienīgi pašu latviešu draudžu vajadzībām.

Uz to jāatbild, ka kristīgā baznīca vienmēr sekojusi Kristus pavēlei sludināt evaņģeliju visam tautām. Ja mēs saucāmies par kristiešiem, mēs nevaram darīt citādi. Otrkārt, ārmisijas darbam tiek lietoti tieši šim darbam nodotie līdzekļi. Mūsu baznīcas uzturētā misijas stacija Indijā turpina no atkarīgās Latvijas laikā pasākto darbību. Ir iekārtotas skolas, bāreņu patversmes, atraitņu nams, ambulance, baznīciņa u. c. Darbs audzis, devis panākumus. Septembrī bija paredzēts kristīt vesela ciema iedzīvotājus — ap 200 dvēseļu. Tā kā šim ārmisijas pasākumam tā nosaukumā ietverts arī Latvijas vārds, tas uzskatāms savā ziņā par mūsu valsts un tautas daudzinājumu.

Gaidisim Čikagā kuplu sinodāļu skaitu — cerībā, ka ar Dieva palīgu tās darbs nesīs savu svētību mūsu baznīcai.

„Ceļa Biedrs"

LELBAs sinode Čikagā

Sinodes ievadījumā ceturtdienas, 8. oktobŗa vakarā dievkalpojums Ciānas baznīcā, Čikagā, 6551 W. Montrose Avenue, tālr.: (312) 725-3820. Turpat dalībnieku reģistrēšanās, sākot ar plkst. 6 vakarā.

Piekdien, 9. oktobrī, sinodo pulcēsies uz sēdi latviešu baznīcā Vuddeilē, 18 W 641 Forest Preserve Drive, Wood Dale, tālr.: (312) 595-0143. Sākums plkst. 9 rītā. Svētbrīdi māc. Alb. Ozola vadībā. Vakarā plkst. 7.30 prof. Dr. E. Grīšļa referāts; aicināti sinodāļi un visi draudžu locekļi.

Sestdien, 10. oktobrī, sinodo sēdes turpina Ciānas baznīcā, Čikagā. Sākums plkst. 9 rītā ar māc. Alb. Ozola vadītu svētbrīdi. Plkst. 7.30 vakarā prof. Dr. E. Grīšļa referāts; apmeklēt aicināti visi.

Svētdien, 11. oktobrī, kas mūsu baznīcā ir Kopbaznīcas svētdiena, plkst. 9 rītā dievkalpojums Vuddeilē; plkst. 14 sinodes nobeigumā Toronto Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts Pirmā baptistu baznīcā, Oukparkā, „First Baptist Church", 820 Ontario, Oak Park, IL.

Sinodes sēdes ir atklātas, pieejamas interesentiem — draudžu locekļiem.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 13 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas baneeljā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 13 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

4. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

11. oktobrī pl. 13 kopbaznīcas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un teol. Stud. dents M. Irbe.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 13 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

4. oktobrī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā.

4. oktobrī pl. 15 dievkalpojums.

11. oktobrī pl. 13 kopbaznīcas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un teol. stud. dents M. Irbe.

18. oktobrī pl. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Bass-baritons Pauls Berkolds. Draudzes pēcpusdiena dāmu komitejas izkārtojumā.

AUSTRUMU DRAUDZE

Mācītāja A. Celma adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

4. oktobrī pl. 13 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes pēcpusdiena draudzes dāmu komitejas izkārtojumā.

11. oktobrī, pl. 13 Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojums St. Barnabas baznīcā, Danforth Ave. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un stud. theol. Mārtiņš Irbe. Sv. Jāņa un Sv. Andreja baznīcās dievkalpojumi nenotiks.

18. oktobrī pl. 13 dievkalpojums baznīcā.

18. oktobrī pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONA

Māc. A. Brīdis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont., M4B 3C8, tālr. 757-2734.

27. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arāja, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

4. oktobrī, pl. 16 dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

11. oktobrī, pl. 16 Pateicības dievkalpojums.

18. oktobrī, pl. 15 Draudzes 30 gadu pastāvēšanas svētki. Viesu koŗi no Filadelfijas un Rukskauntijas ASV.

TĒRVETE

Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8.

4. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums pl. 11 no rīta. Dziesmu lapas. Pēc dievkalpojuma kopīgs azaids.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 109 Sunnyside Ave., M6R 2N9, tālr. 533-9458. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South, Māc. K. Kuškēvics, 85 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

4. oktobrī pl. 16 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; viesis māc. Ž. Kristbergs; koris, dziesmu lapiņas: pl. 17.30 draudzes vakars.

11. oktobrī dievkalpojuma nebūs (LELBA sinode Čikagā).

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

4. oktobrī pl. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

11. oktobrī dievkalpojums nenotiks. Mācītājs cer piedalīties LELBA sinodē Čikagā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
26. gada gājumā
katru svētdienas rītu n o
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
108 Dorset Rd. Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

PRIEKAVĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Mikelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale
Ont. tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ikdienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3128.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā- 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotogrāfisks uzņēmums
ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

VALUDE
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS UN
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

EAGLESNEST
ĒRĢĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534 0563
S. Vasarājs

RM NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
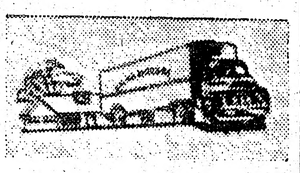
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju
- Δ LIETUS NOVADA CAURULES
- Δ LOGUS
- Δ DURVIS
- Δ MARĶIZES (Awnings)
- Δ JUMTA PARKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mime*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Gugāns-Lūsis

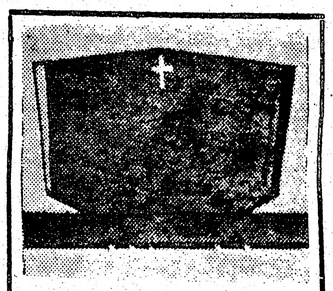
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

DV apvienības ASV ziemeļrietumos 30. gadu jubilejas atcerē A. Ķirsis nodod ziņojumu DV ASV priekšniekam Andrejam Spārniņam. Foto E. Ciriens.

Trīsdesmit raženi darba gadi

Daugavas Vanagu apvienības ASV Ziemeļrietumos 30 gadu darbības atcere 12. septembrī Sietlas Latviešu namā izvērtās par plaša vēriena sarīkojumu. Bija pulcējušies pāri par 160 vanadžu, vanagu un to draugu no tuvienes un tālienes. Tālākais viesis bija ASV DV priekšnieks Andrejs Spārniņš no austrumu krasta. Garīgo daļu vadīja Sietlas latviešu draudzes mācītājs prāvests A. Āboliņš un Takomas draudzes un DV apvienības mācītājs Edm. Mačs.

Pēc karogu ienešanas un DV lūgšanas Edgars Elferts nolasīja vanagu solījumu, un sekretārs A. Ķirsis pieminēja to vanagu un vanadžu rindu, kas pievienojušies aizsaules pulkiem.

Svētbrīdi ievadīja prāvests A. Āboliņš. Apvienības mācītājs Edm. Mačs aizlūgšanā pieminēja pulkvedi Vili Janumu. Pēc kopīgi nodziedātās Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils Vašingtonas pavalsts jaunais latviešu dziedonis Pauls Berkolds nodziedāja Jāņa Kalniņa „Lielo jundu".

Apvienības priekšnieks Vilis Žumburs savā uzrunā cildināja trīs apvienības dibinātājus, kas vēl mūsu vidū — Edm. Maču, Alfrēdu Krūmu un Jūliju Lauzi. Apvienība dibinājās kā septītā ASV. 1956. gadā Zemes valde ziņoja, ka ziemeļrietumu DV apvienība (toreiz Longjū apvienība) ir pirmā vietā ASV aprūpes līdzekļu vākšanā.

Pēc tam tālais viesis — ASV DV priekšnieks Andrejs Spārniņš savā svētku runā pieskārās aktuālām DV un latviskās cīņas problēmām.

Tad DV priekšnieks, asistējot apvienības priekšniekam V. Žumburam, izsniedza DV apbalvojumus apvienības darbiniekiem. Zemes valdes goda rakstus saņēma Edg. Elferts, Arnolds Plaviņš un Leonards Švarcs. Centrālās valdes atzinības rakstus pasniedza vanadžu priekšniecei Alisei Felzenbergai, Pēterim Lūkinam un Arturam Felzenbergam. Sekoja organizāciju pārstāvju apsveikumi.

Svinīgais akts beidzās ar dziesmu „Še kopā mēs, biedri".

Priekšnesumu daļā Maija Riekstiņa iepriecināja klausītājus ar Bēthovena, Šopēna un Adinsela klavieru meistardarbiem un Portlandes viese Edīte Reba nodziedāja sešas skanīgas latviešu dziesmas, ko komponējuši A. Žilinskis, J. Kalniņš un J. Mediņš. Klavieru pavadījumu veica Jurisons. Pēc priekšnesumiem sekoja saviesīgs vakars.

Izmantojot DV priekšnieka atrašanos Sietlā, apvienības valdes, kā arī vietējo latviešu organizāciju pārstāvji „University Tower" viesnīcā nākamā dienā pavadīja kopā vairākas patīkamas stundas lietiškās pārrunās ar jautājumiem un atbildēm par aktuālām nacionālpolitiskām problēmām. Vanagu priekšnieks bija iepriecināts par lielo interesi un labām jaunām idejām.

L. Š.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

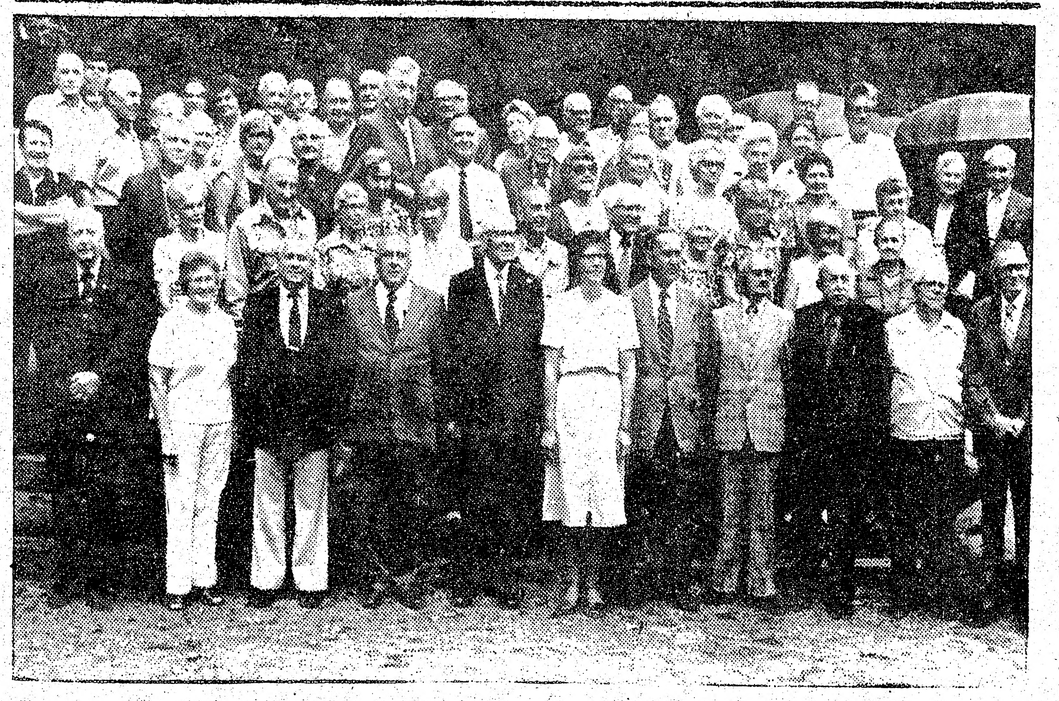

Zemnieka dienas dalībnieki Gaŗezerā. 1. rindā no kreisās: Gaŗezera prezidents A. Tidemanis, A. Tidemane, Dr. vet. agr. A. Vanags, prof. Dr. R. Markus, prof. Dr. M. Pētersone, agr. b-bas pr-ks agr. J. Venners, prof. Dr. E. Žubeckis, agr. J. Bergs, agr. K. M. Liepiņš, Dr. chem. agr. J. Cerbulis. Foto Velta Namatēva.

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(turpinājums)

Kad pārnācām uz veco farmas māju, pirmais skats vērsās uz tuvāko kaimiņu Bilu. Sešas kļavas auga tieši uz robežas, gan apēnoja, gan rudenī apzeltīja abus kaimiņus. Nevarēja būt jaunuma šādā skaistā vienlīdzībā — tai vajadzēja priecināt. Bet tā tas nebija.

Aizmājas zālājā rudens bija sapūtis kaltušas lapas. Pavasaris atnāca ar tīrības prieku, un katrs taču novācām iepriekšējā gada atlikumus. Sagrābstīju kaltušās lapas un sametu sarūsējušā apaļā skārda tvertnē sadedzināšanai. Nekādu apdraudējumu nebija, un pāris minūtēs lapas sabira pelnos.

Pēkšņi izdzirdu kaimiņa spalgo balsi: „Kuŗas bērns! Vai gribi nodedzināt manu māju? Izsaukšu policiju, lai tevi savalda," Bils ārdījās nikniem vārdiem. Savus draudus viņš tomēr neīstenoja, taču nevarēja nomierināties par manu rīcību. Nespējām iesilt, kā tas pieklātos labiem kaimiņiem. Rītos pāri žogam apmainījāmies ar parasto „hai" — tas arī bija viss.

Bils strādāja par stūres vīru smagajām mašīnām, kas savāca un izvadāja pilsētas atkritumus sadedzināšanai vai arī ar tiem aizbēra staignus akačus vai bedres kādā nomātā platībā. Gaŗās stundas pie stūres un jaunībā nelaimīgs kritiens bija saliecis Bila ķermeni, un viņš kustējās kā smagu nastu nesdams.

Varbūt viņš bija laipns un uzmanīgs pret savu sievu, kā viņa centās to iestāstīt, bet kaimiņu attiecības viņš nevēlējās padarīt par pieņemamām abām pusēm.

Bils toties bija ļoti darbīgs savos partijas biedros. Par to viņam arī vajadzēja stāvēt un krist, jo savā darba vietā viņš noturējās partijas biedra kartes aizsegā. Vai nu prezidenta vai pilsētas amata vīru vēlēšanās, viņš vienmēr stāvēja sardzē pie vēlēšanu urnām un pierakstīja katru balsotāju. Ne vienu vien reizi viņu apciemoja pilsētas vecākais vai valdes loceklis, kas izsekoja Bila rīcībai partijas interesēs, ko viņš arī centās pierādīt ar savām rosmēm tās labā. Viņš bija centīgs savas partijas biedrs, tālu stāvot no tā, kam būtu jāsilda mazas lietas — kaimiņu attiecības.

Bērnu viņam nebija. Tos aizstāja divi miniatūrsunīši, pieauguša vīra kājas pēdas lielumā, vienmēr rūpīgi apcirpti, ar spožas krāsas lenti ap kaklu. Aukstā laikā abi valkāja pelēku apmetni, izšūtu krāsainām svītrām. Četrkājainos ģimenes locekļus Bils ar sievu uzmanīja kā savu acu ābolu, ļāva tiem vaļu klēpī vai gulēt uz galda un knosīties. Ik pāris nedēļas tos apcirpa, turot ar visām četrām vai nu uz galda vai nostiepjot to sīkos augumus zālē. Pēc dabas abi bērni likās ļoti piemīlīgi un klusi, vairojot Bila ģimenisko gaisotni. Viņš uzmanīgi izsekoja abu dzīvnieku pastaigai aizmājas zālājā, sevišķi pēc ēdienu reizēm. Ne visai tīkamā idille negāja pie sirds: vai nevajadzēja uzcelt necaurredzamu žogu? Bet šo pāris izlaisto lutekļu dēļ nebija vērts tērēties. Piecietām ainas kaimiņa zālājā.

Bils ar Figlu turējās uz vienas kārts. Interešu loks nesniedzās tālāk par dažādām mājas labierīcībām. Valodas par kaimiņiem, izbraukumi zvejā, sanāksmes ar ģimenes piederīgiem pie bagātīgi klāta galda, pačalojumi par gluži ikdienišķām lietām — viss tas lējās viņu dzīves saturā. Abi pat domāja, ka komūnisma apsēstā pasaules daļa pelnījusi savu likteni un ka bēgļu straumes pasaules novados ir vienīgi pašu gribas vai neapmierinātības sekas. Grūti tiem nācās apjēgt, kā no mazas, bet šaustas zemes nākdami, esam novietojušies ar savām grūti sastrādātām un sapelnītām mājām viņiem kaimiņos, kopīgi baudot cilvēciskās tiesības un brīvību. Bet vai tā tika pareizi izprasta un novērtēta? Vai arī brīvībai nav vajadzīgs iegrožojums, lai tā nepārvērstos piedauzībā un ļaunprātīgā vaļībā?

Smaga ziema ar puteņiem un ziemeļu vējiem Bilu nolieca gultā. Ap viņa māju augstas krājās kupenas, jo nebija neviena, kas rīkotos ar sniega arklu. Vienkārša lāpsta bija tikai tāds pirmatnējs ierocis cīņai pret sadzītām kupenām. Pie tam sīkstumu un taupību turēdams, Bils citam šo atsniegošanu neuzticēja, jo par to būtu jāmaksā. Ziemas mēnešus Bils izturēja, gan kāsēdams un pieguris ieiedams pavasarī. Kādā aprīļa rītā viņš pēkšņi sabruka, atpūzdamies uz soliņa mājas zālājā.

Biju zaudējis vienu no saviem kaimiņiem, ar kuŗu mani saistīja tikai robežas ar sešām kļavām, kas deva patīkamu ēnojumu, bet rudenī koši mirdzošu lapu zeltu.

Vakaru pusē zālāja robežas sadevās ar Goitmaņiem. Viņi jaunajā pasaulē bija iecelojuši no Rūras apgabala turpat pirms gadiem trīsdesmit. Svešajā zemē laimi un naudu medījot, viņiem pat neatlika laika padomāt par pilnīgāku ģimenes dzīvi: abi kalta kā koki bez pumpuriem.

Viņi bija noslēgušies no draugiem un kaimiņiem, domājot un cīnoties vienīgi pēc materiālās turības un savas ģimenes mājiņas uzturēšanas sīkmanīgā kārtībā.

Pārnācis no darba, Goitmanis vērīgi sekoja, vai mājas pagalmā neiemaldās kāds suns vai kaimiņa bērns.

(Turpinājums sekos.)

GRĀMATAS PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM

Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas liktenga'as	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis II d.	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J.Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$41.50
Alb. Liepiņš — Dievs, Tēvija, pulks	$38.00
Edm. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
Laiks, telpa, laudis I, II, III d.	$40.00
E. Žubeckis — Vīni	$18.00
Gaismas pils viesi	$18.00
V. Hāzners — Varmācības torņi	$24.00
Latvijas kara skola	$20.00
Puzinas	$35.00
K. Skalbe — Kaķīša dzirnaviņas, angl.	$ 5.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej.	$ 9.00
G. Ikona — Patiesības medības, dzej.	$10.00
L. Roze-Gulbe — Jāiztur, dzej.	$10.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej.	$ 8.50
K. V. Vanags — Kas kalts marmorā, dzej.	$ 8.00
K. V. Vanags — dzīve un darbi	$ 6.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm.	$12.00
A. Millers — Latvian language grammar	$12.00
I. Liepa — Vēstījums	$ 9.00
H. M. Grīvāns — Avju gans no Jaunarājiem	$ 7.50
Latvju karavīrs Nr. 2	$ 5.00
Purvidus-Zelts, komūna un maize, lug.	$ 4.50
V. Silupe — Dzimtenes balss, lug.	$ 2.50
V. Pūlis —Jānis Kalns, lug.	$ 3.50
G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra	$13.50
L. Kalniņa — Atgrieztais riecieņs, rom.	$10.50
Em. Dēliņš — No Prezidenta uz Prezidentu	$ 8.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$ 9.00
E. Kalme — Pret straumi, rom.	$11.00
V. Jaunelīna — Kaķi, ja tu būtu cilvēks	$13.50
J. Kildzējs — Cilvēka bērns, rom.	$12.00
E. Kociņa — Eiropas vārtos, rom.	$13.50
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
Al. Čaks — Mana mīlestība	$14.00
J. Jaunsudrabiņš — Kam dāvanas . . .	$12.50
I. Grebzde — Ziedi, mana vasara, rom.	$11.50
I. Gubiņa — Sidrabkāzas, st.	$11.00
K. Puriņš — Trīs zielošie koki	$10.00
J. Babre — Brīnišķā zvaigzne	$ 8.00
Jānis Veselis, apceres	$16.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

LATVIEŠU NAMS TORONTO

IZIRĒ TELPAS

SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko

GODIBU GALDUS

491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5

Tel. 922-2931

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537 1401

Vecākais latviešu puķu veikals

Dibināts 1952. g.

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI

katram gadījumam

Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās

Pasūtījumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

BŪVDARBI

Būvēju jaunas mājas un vasarnīcas, izdaru pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādāju atļaujas.

KARLIS SUNTAŽS — Metro licence B-2494

Tel.: 751-6829

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-8535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

Plašā izvēlē

latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi)

ZIGFRĪDS JURSEVSKIS — ZIGFRID POTERY

1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L6, tel. 536-8183.

Andrejs M. Stikuts

B.A., L.L.B.

ADVOKĀTS

85 Richmond St. W., #620, Toronto, Ont. M5H 2C9.

Tel. 364-6970

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi

pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

783 Mount Pleasant Rd., pie Eglington Ave.

Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8902

MONTREALA

● Pensionāru apvienības kārtējā mēneša sanāksme notika 10. septembrī Latviešu namā; bez apvienības biedriem vēl piedalījās federālās valdības pārstāve, kas pārzina pabalstu piešķiršanu, un pensionāru izdevumu pārstāvji. Apvienības priekšnieks Pēteris Agrums atklāja sanāksmi un apsveica ieradušos viesus, kā arī 11. septembrī dzimušos apvienības dalībniekus, noklausot katra apsveikuma kartē ierakstīto vēlējumu. Sanāksmes dalībnieki jubilārus sveica ar tradicionālo vēlējuma dziesmu „Daudz baltu dieniņu".

Viesu pārstāves uzrunāja apvienības dalībnieku. Fed. vald. pārstāve norādīja, ka nākošajā gadā paiet 10 gadu, kopš darbojas iestāde, kas piešķir pabalstus pensionāru apvienību darbības aktivizēšanai. Iecerēti dažādi sarīkojumi jubilejas gadījumā, taču iniciatīva atstāta arī katrai apvienībai atsevišķi, sagaidot to dzīvu līdzdalību jubilejas atzīmēšanā. Apvienības dalībniece Katrīne Lapsa nodziedāja divas dziesmas: vienu angliski, kas sevišķi iepriecināja angliski runājošos viesus, un otru latviski. Sanāksmes laikā notika arī valdes un revīzijas komisijas sēde. Pārrunāja pabalsta pieprasījumu latviešu grāmatu iegādei. Pieprasījums iesniegts maija mēnesī, bet līdz šim laikam atbildes vēl nav. Bija ieteikums papildus iesniegt sarakstu, kādas grāmatas domātas iegādāties. Sanāksmi bija domāts arī filmēt, taču lietainā laika dēļ filmoperātors nebija ieradies. **Daumants Vītols**

SPORTS

DV Druvas, Bramptonas un Kesvikas nodaļas šaušanas sacensības notika 22. augustā Bērzainē ar mazkalibra ložu bisēm. Par līnijtiesnesi un arī galveno tiesnesi darbojās A. Runcis (DV Bramptonas nod.). DV Druvas un DV Bramptonas nod. šāvēju rezultātus vērtēja uz vietas J. Ronis, bet DV Kesvikas nod. aizveda un izvērtēja atsevišķi. LA aprakstā nepareizi minēts, ka DV Kesvikas nod. rezultātus būtu vērtējis arī Runcis. DV Bramptonas nod. šāvēju rezultāti: 1. vietā ar 98 punktiem A. Plūdums (arī augstākais punktu kopskaits — 485 no 500), 2. v. ar 97 punktiem A. Ķeņģis (p. kopskaits 459), 3. v. ar 96 p. J. Verlis (452), 4. v. ar 93 p. A. Runcis (452). Veco vīru klasē (virs 55 gadiem): 1. v. A. Runcis, 93 p., 2. v. Ernests Ronis, 92 p. Dāmu klasē: 1. v. Jūsma Tribble ar 85 punktiem, 2. v. Mūdīte Rone ar 81 p., 3. v. Mirdza Rone ar 73 p.

DV Druvas nod. labākais bija nodaļas priekšnieks A. Kalniņš ar 96 p. (kopsumma 460 no 500), iegūstot nod. ceļojošo balvu un arī speciālu balvu kā labākais no trim nodaļu priekšniekiem. 2. v. Marija Beņķīte. DV Druvas nod. dāmām atsevišķas balvas nebija. Iegūtās balvas izsniedza DV Bramptonas nod. priekšnieks Ernests Ronis. Sacensības notika DV Kesvikas nodaļas izkārtojumā.

J.R.

Visvairāk iedzīvotāju Koptirgus valstīs

Desmit Eiropas Koptirgus valstīs vairāk iedzīvotāju nekā Pad. savienībā un ASV. Eiropas koptirgus valstīs 1980. gadā dzīvoja 271 miljons cilvēku, turpretī ASV — 221 miljons, bet Pad. savienībā 264 miljoni cilvēku. Šādas ziņas sakopojusi Koptirgus valstu pārvalde Briselē.

Ar š.g. 1. janvāri Rietumvācijā dzīvoja 61,4 miljoni cilvēku, Italijā 57,1 miljons, Anglijā 56 miljoni, bet Francijā 53,8 miljoni cilvēku.

Statistiskās ziņas liecina, ka dzimstība palielinājusies 1980. gadā Rietumvācijā, Francijā un Holandē. Laulību noslēgšanā visčaklākie 1980. gadā bijuši vācieši. Mirstības procents, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, visās desmit valstīs nav mainījies.

Kaut Rietumvācijā pagājušā gadā piedzima krietni vairāk bērnu nekā iepriekšējos gados, tomēr mirušo skaits bija daudz lielāks nekā jaundzimušo. Laikraksti ceļ trauksmi par vācu tautas izmiršanu. Demografi paredz, ka jau 2000. gadā vāciešu skaits būs samazinājies līdz 55 miljoniem.

Visbiezāk apdzīvotās valstis Eiropā ir Beļģija un Holande, trešo vietu apdzīvotības ziņā ieņem Rietumvācija. **P. B.**

GRĀMATA LATVIA IR SAGATAVOŠANĀ

Eduarda Freimaņa romāns

TICĪBA

ir nopietns darbs, kas interesēs lasītājus ar labu literāru gaumi.

Grāmata pasūtināma:

A. Augstums, 1621 South 17th Street, Lincoln, Nebraska, USA 68502

CENA $ 8.00.

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT

376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DŪNU SEGAS

Pērciet tieši no rūpnīcas dūnu segas, gultas, spilvenus un palagus. Spilvenu pārvalki. Labo, pārveido, gatavo pēc mēra.

MASTER DOWN PRODUCTS

4544 Dufferin St., Unit 25, Downsview, Ont. (dienvidos no Finch). Tel. (416) 638-2255.

un otrs veikals

2311 Bloor St. W. (rietumos no Runnymede). Tel. (416) 763-7325.

ONTARIO AUG GANDRĪZ VISS VAJADZĪGAIS

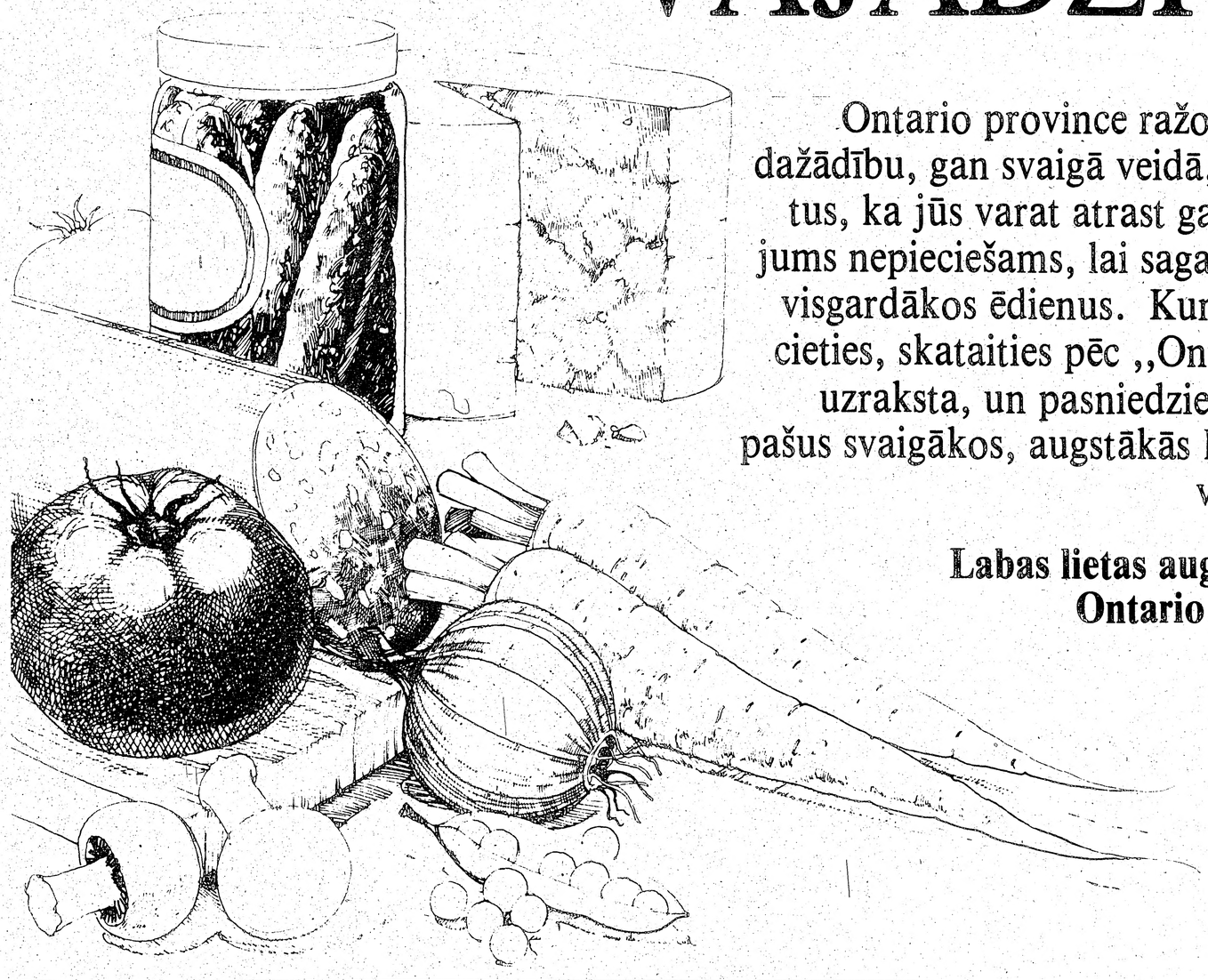

Ontario province ražo tik lielu sakņu dažādību, gan svaigā veidā, gan konservētus, ka jūs varat atrast gandrīz visu, kas jums nepieciešams, lai sagatavotu ģimenei visgardākos ēdienus. Kur vien jūs iepērcieties, skataities pēc ,,Ontario Foodland uzraksta, un pasniedziet savai ģimenei pašus svaigākos, augstākās kvalitātes, kādi vien dabūjami.

Labas lietas aug Ontario.

FOODLAND ONTARIO

Ontario
Ministry of Agriculture and Food

Lorne Henderson
Minister

William Davis
Premier

The Ontario Government-working to help people.

(40. turpinājums)

Svētdien nometnē bija liela rosība. Jau sestdienas pēcpusdienā sāka ierasties pirmās mašīnas. Vispirms atbrauca tie, kam šeit bija uzceltas vasaras mājas. Tur tad vakarā dega gaišas ugunis un skanēja dziesmas pāri pusnaktij. Nieks vien būs vecā Miķeļa Rājuma apgalvojums, ka latvieši nevarētu dzīvot kopā tuvāk par pus jūdzi. Vasaras mājas viena no otras atradās tikai dažus soļus, bet skaties, kādā saticībā un draudzībā dzīvoja kaimiņi!

Svētdienas rīts bija kluss. Pat putni bija it kā aizsnaudušies un sāka čirkstēt, kad saule jau ar varu lauzās caur koku biezajām lapotnēm. Arī bērniem atļāva ilgāk pagulēties, jo brokastis bija vēlāk. Tie, kam jau bija atbraukuši vecāki, pārgulēja un pabrokastoja pie tiem. Mātes rūpīgi nopētīja savus mīluļus un iztaujāja, kā audzinātāji pret viņiem uzvedušies. Daža māte uzlika bērnus arī uz svariem, vai nav izkritušies miesās. Ja jau nometnē par katru galviņu ņem naudu, tad arī jāraugās, lai tā nebūtu par velti maksāta. Citi sprieda vēl praktiskāk, sevišķi jaunākie pāri, kas atzina, ka bija ļoti izdevīgi samaksāt nometnei tos dažus desmit dolarus par bērnu uzraudzību un apkopšanu, lai paši, vismaz pa nometnes laiku, būtu no bērniem brīvāki un varētu izkustēties no mājas. Privātie bērnu uzraudzītāji nekaunējās ņemt pat līdz piecdesmit dolaru par vienu nakti, un to pašu saņēma par gulēšanu!

Vienīgi agri bija augšā veco ļaužu mājas iemītnieki savā galā. Tie mazgājās, vīrieši dzina bārdas, sievas iztina no matiem vakarā ievīstītos avīžu papīrus un grozījās spoguļa priekšā, vai mati nakti labi sasprogājušies. Nepacietīgākie jau sēdēja brīvdabas baznīcā, labu laiku pirms dievkalpojuma ierīkodamies tuvāk altārim, lai dzirdētu katru mācītāja vārdu, jo daudziem dzirde vairs nebija labā. Priekšā divas solu rindas bija atstātas nometnes bērniem. Kad sākās dievkalpojums un rūpīgi saģērbtie bērni bija atvesti un nosēdināti, daudzi soli aizmugurē stāvēja vai nu pavisam tukši, vai tajos vietvietām sēdēja tikai daži cilvēki, jo ne visi svētdienas rītā varēja tik ātri izrosīties no savām mītnēm, kad visa nedēļa pilsētā bija nolauzta cietā darbā, pie tam vēl aptekams mājas solis. Dievs to viņiem nevarēja ņemt ļaunā, jo Viņa paša iekārtotā septītā nedēļas diena bija paredzēta cilvēka atpūtai.

Redzot lielos robus solu rindās, mācītāja Tauriņa vaigs apmācās. Aina Daukša bija iemācījusi bērniem arī dažas garīgas dziesmas, kas gaiši izskanēja klusajā svētdienas rītā. Tas iepriecināja arī nopietno Dieva kalpu, kas bija brīdinājis cilvēkus no grēka un pārliekas nodošanās laicīgajai dzīvei, kad taka uz baznīcu aizaug nezālēm.

Ap pusdienas laiku nometnē sāka ierasties arī citi, atvezdami bērniem dažādus saldumus un našķus. Pie pusdienu galda nekāda lielā ēšana neveicās, jo visiem bija padomā atvestie labumi. Virtuves atkritumu tvertnes krietni piepildījās. Aina gan brīdināja nepārbarot bērnus ar saldumiem, kas bojā zobus, bet kas gan tādās reizēs domās par zobu saudzēšanu! Bērni visu gaŗo nedēļu nebija nekādus saldumus baudījuši, jo mācītājs bija aizliedzis tos nometnes kantīnē turēt.

Dr. Linardo Pastello bija atvedis līdz arī slimnīcas māsu Pamelu, kuŗai tajā laikā tieši bija iekritušas brīvdienas. Viņa palika nometnē visu laiku, jo tur nebija savas māsas, kas pastāvīgi rūpētos par medicīnisko uzraudzību. Ārsts nometnē varēja ierasties tikai paretam. Tanī pašā svētdienā Žirbinska melnais zēns bija savainojis roku. Tam nu vajadzēja sniegt nekavējoties palīdzību. Pamela to izdarīja ar lielu rūpību, jo viņa savu darbu mīlēja. Viņa vispirms brūci iztīrīja ar borskābes šķīdinājumu, tad aptriepa ar jodu un pārsēja, lai tajā neiekļūtu kaitīgie dīgļi. Bērni stāvēja apkārt un ar interesi vēroja Pamelas rīkošanos, bet melnais zēns visu laiku smaidīja, it kā ar lepnumu aplūkodams pārsieto roku. Drīz viņš pārsēju bija pametis un ar citiem bērniem peldējās upē.

Kalums vēroja zēnu ūdens rotaļu, kad pēkšņi sajuta, ka kāds no mugurpuses viņu viegli bīda upē.

„Pamela!" viņš iesaucās pagriezies, „Vai tu gribi mani noslīcināt?"

„Ja vīrieši nekam neder, tie jāslīcina," Pamela smējās. Viņa jau ciešami runāja latviski.

„Kāpēc tu domā, ka mani jāslīcina?"

„Tu tā izturies . . . Nu tā, kā to teikt — tāds, it kā būtu operēts . . ."

„Tavā slimnīcā, vai tā tu domā?"

„Nu tā — vispār," Pamela galvu noliekusi, ar savu baso kāju ilgi urbināja upmalas irdenās smiltis. Viņa bija sārta un saulē iedegusi kā svaigs ābols.

„Vai te papardes arī aug?" viņa pēc brīža jautāja.

„Varbūt aug, neesmu meklējis."

„Un neviens nesaka: Let's go?"

„Kurp?"

„Nu, papardes ziedu meklēt, kā to darījām mežā pie mistera Pastalnieka."

„Tu esi nelabojama, Pamela. Paparde uzzied tikai Jāņu naktī. To tu tagad labi zini."

„Latvieši ir gan jocīgi, funny!" Pamela ar savu mazo dūrīti viegli iedūra Kalumam sānā un aizskrēja.

Pamela bija visvairāk aizņemtais cilvēks nometnē. Dievs viņai nebija paredzējis septīto nedēļas dienu atpūtai. Drīz viņa atkal bija veco ļaužu mājā. Tur cilvēki visvairāk sūdzējās par dažādām kaitēm. Pamela varēja tikai paklausīties, soloties ziņot nometnes ārstam. Bet vecajiem ļaudīm pietika arī ar to, ja tie varēja kādam izsūdzēt savas bēdas.

Visbiežāk viņa uzturējās pie lielākajiem zēniem, kur daži bija jau slimnīcas aptīrītāja Džerija vecumā. Zēni tikai to vien gaidīja, kad Pamela atkal parādīsies. Viņi sūdzējās par sāpēm vēderā, un Pamelai vajadzēja izpētīt, kuŗā vietā īsti sāp.

„Tas tev nemaz nav jādara," Dr. Pastello bija noskaities, kad nometnes administrātore sūdzējās, ka Pamela nevajadzīgi uzturas pie lielākajiem zēniem, kas ar viņu grib tikai ķircināties.

„Tu tikai esi greizsirdīgs," Pamela jautri iesmējās.

Kad vēlāk sabrauca jaunieši uz teātŗa mēģinājumu, Pamela bija atkal starp tiem. No veco ļaužu mājas bija ieradies arī Džoness. Tā bija pirmā reize, kad viņš dienas laikā atstāja savu istabu. Viņš bija iztulkojis kāda Austrālijas rakstnieka lugu par noziedznieku izsūtīšanu no Anglijas uz šo Piekto kontinentu, lai to tādā veidā kolonizētu. No viņu pašu vidus uzradās varai iztapīgi un nežēlīgi likteņbiedru apspiedēji, tāpat no iezemiešiem, kuŗus piedzirdīja, pierunāja un ietērpa angļu drānās. Tā luga bija identiska ar Latvijas senāko vēsturi un jaunākajiem vēsturiskajiem notikumiem.

„Skatītājiem luga patiks," priecājās Džoness Negals.

Mēģinājumu noskatījās arī Kalums. Pēkšņi viņš atcerējās Stefāniju, kuŗai sen jau vajadzēja ierasties. Vai viņai būtu kas pēkšņi atgadījies? Varbūt pats Žirbinskis aizlicis kāju priekšā? Nē, viņš Stefāniju nemaz negaidīja, bet tikai abi bērni, lai saņemtu saldumus — Kalums sev mēģināja iestāstīt. Viņam šeit taču bija Aina un daudzsološā Pamela rezervē! Vai laimīgāks kāds cilvēks maz varēja būt?

Taču Kalums laimīgs nebija. Viņš uztraukts apstaigāja daudzās automašīnas, kas bija novietotas koku paēnā, vai kaut kur nebūs Stefānijas spēkrati. Beidzot viņš tos atrada, bet kur palikusi pati Stefānija?

Viņš Stefāniju atrada nometnes kantīnē, bet kopā ar Žirbinski. Savādi, ka viņi abi reizē svētdienā bija atstājuši pilsētā savu restorānu, kad publikas aizvien daudz, un atbraukuši uz nometni. (Turpinājums sekos.)

Edvarts Tūters

Rudens dziesma

Visās debess pusēs
Palsa migla ganās . . .
Nokalst norā virši,
Nedzird bites sanam.

Smagi elpo vēji.
Nekāpj saule kalnā.
Nokrīt lapas kokam.
Ziedu nokož salna.

Saltas lietus lāses
Glāsta zemes vaigu.
Dārzā, kur bij' rozes,
Atmiņas vien staigā . . .

Joņo mākoņlaivas
Saplosītām buŗām.
Skumjas dvēsli baida.
Sirds — pie sapņa turas.

J. Blūmenfeldte

Jaunā cerību zvaigzne

Es raugos pasaules telpā!
Un redzu pie apvāršņa blāzmu.
Tur dzimst vēl cerību zvaigzne
Pēc kuŗas tā ilgojās sirds.
Daudz zvaigznes ir spīdējušas,
Un mirdzumu zaudējušas.
Kungs, neliedz šai jaunajai zvaigznei
Tās mirdzumu paturēt.

Ilmārs Zelmenis

Kaŗotāja pievakare

Tas jau tik sen.
Sen roka nav radusi
šautenes aizslēgu vārstīt.
Vairs granātu sprādzienos
sen nav drebējusi sirds;
Kur nu tie gadi . . .

Un kad tu ieminies,
sak', kā toreiz tur
un tur miroņu zārdi
tranšeju priekšā klājās,
un mēs cēlāmies kājās
un triecienā gājām,
tad dzirdēt to negrib neviens.

Sieva ar bērniem saskatās
un domā, lūk, tētis
atkal drusku tāds savāds —

Kam lai stāsta,
dzirdēt kad negrib neviens,
tavas jaunības lepno
un drausmīgo teiksmu?

Metimne

Kaŗā vainotais

Lēnu viņš soli speŗ —
Mierīgs tam sejā ir vaibsts.
Klusi viņš durvis veŗ —
Palīdz — kam dzīvē ir spaids.

Pats sev viņš nelūdz nekā,
Jo pieradis dāvāt ir citiem.
Gan iztiks viņš nedienā —
To dārgāko devis viņš visiem.

To dārgāko — augumu savu —
Viņš dāvāja tautai kā ziedu;
Lai ņem tā ko atrod par labu —
Un vairītu naidnieka biedu.

Kaŗš nu ir sena teika,
Kur atmiņās draugus var satikt.
Miers dots un dzīve sveika,
Tik palēnām pašam būs iztikt.

Lēnu viņš soli speŗ —
Mierīgs tam sejā ir vaibsts.
Nāvei viņš kausu dzeŗ —
Ticies ar nāvi ir skats . . .

Vajā apcietināto radus

Sevišķi nosodāmas metodes un nonicināmus iemeslus Rīgas čeka lieto, vajājot Viņķeļu dzimtu. Š. g. 25. martā apcietināja pāri par 70 g.v. Valdi Viņķeli, tanī pašā laikā izkratot trīs tā radinieku dzīvokļus.

Pēc tam, 12. maijā, apcietināja Valža brāli Anti un pēdējā dēlu Juri. Anti Viņķeli pagaidām atlaida no ieslodzījuma pēc desmit dienām, bet dēlu ārstu Juri Viņķeli, dzim. 1952. g. 8. februārī, vēl joprojām tur t.s. izmeklēšanas apcietinājumā, kuŗa termiņi nu jau trešo reizi pagarināti — tagad līdz 20. septembrim.

Starplaikā cietuma slimnīcā miris sirmgalvis Valdis Viņķelis, kas 14. jūnijā apglabāts Viesītes kapos. Jurim inkriminētos noziegumus čeka neizpauž, jo lieta esot tik nopietna, ka vēl pamatīgi jāizmeklē. Tā kā kopš apcietināšanas pagājuši jau četri mēneši, laikam čekai grūti sakonstruēt ticamu apsūdzību. Vienīgi zināms, ka Juris Viņķelis līdz šim nekādu vainu nav atzinis.

Viņķeļi ir attāli nelaika Jāņa Rituma, bij. Latvijas sociāldemokratu darbinieka radi.

J. K. PBLA IB Minsterē

Ieslodzītais Juris Viņķelis Rīgā. Juris Viņķelis ir precējies ar sievu Guntu un ģimenē ir divi bērni.

Foto PBLA IB archīvs.

Jauns tilts pār Daugavu Rīgā

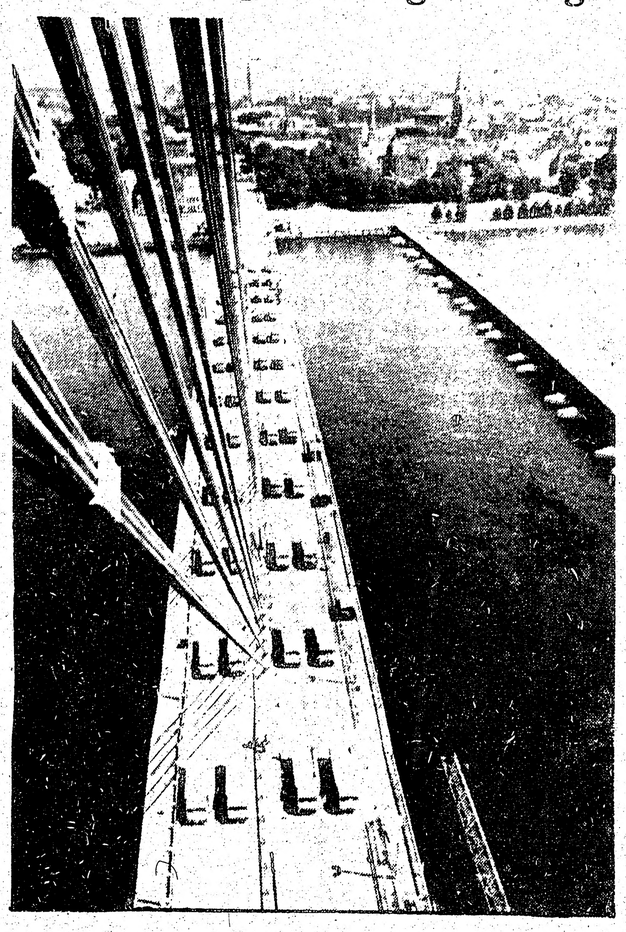

Rīgā 21. jūlijā pār Daugavu atklāja jaunu tiltu, kas no Daugavas labā krasta — Valdemāra ielas (tagad Gorkija) gala iet pāri uz Ķīpsalu, kur uzcelta studentu pilsēta. Pats tilts, kopā ar pagarinājumiem un nobrauktuvēm, sasniedz tepat divu kilometru garumu. Tas ir 28,4 m plats, ar četriem auto skrejceļiem un ar gājēju ietvēm katrā pusē. Jaunais tilts savieno Vecrīgu ar Iļģuciemu, jūrmalu, ar lidlauku ,,Rīga'' (Spilves) un tālāk Bolderāju.

Tilts pacelts tik augstu virs straumes, ka pa tā apakšu var izbraukt visi kuģi, kas dodas pa Daugavu uz augšu.

Tilts nosaukts krievu kunga vārdā. Jāsaka paldies Dievam, ka gudrinieki vai iztapoņas nebija izvēlējušies kādu okupanta komūnista vārdu, bet tiltu nosauca par Maksima Gorkija tiltu. Viņš, kā zināms, cara laikos vairākas reizes apmeklēja Rīgu. Pie komūnistiem viņš ilgi nevarēja izturēt un devās pašnāvībā. Tā rakstnieks Gorkijs savā ziņā ir komūnisma moceklis un upuris.

Tilta atklāšanā bija ieradies visas imperijas transporta celtniecības ministrs I. Sosnovs.

Jaunais Valdemāra ielas un Ķīpsalas tilts ir piektais tilts Rīgā pār Daugavu. **P. B.**

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale, Ont.

221-1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.

TEL.: 368-5011

Jauns čekas priekšnieks Rīgā

Rīgas laikraksti jūnija vidū, tūlīt pēc augstākās padomes sēdes Rīgā, ziņoja par pārmaiņām ministru sastāvā. Jau 1980. gada novembrī no Latvijas valsts drošības komitejas (čekas) priekšsēža amata atbrīvots L. Avdjukevičs, viņa vietā iecelts B. Pugo, kas līdz tam bija augstākās padomes mandātu komisijas loceklis.

Jau 1981. gada janvārī augstākās padomes prezidijs nodibināja augļu un dārzeņu saimniecības ministriju un par ministru iecēla V. Kurpnieku. Latvijā augļu un dārzeņu parasti trūkst, īpašam ministram tad nu jāgādā, lai tie būtu. Bez tam šādu ministriju nodibināja arī Maskavā visai imperijai. Par augstākās padomes rūpniecības, transporta un sakaru komisijas priekšsēdi savukārt iecēla Vladimiru Lisenko. Komisiju priekšsēžiem ir ministru tiesības.

Savukārt par ministru padomes priekšsēža vietnieku iecelts R. Prauda, līdzšinējais finanču ministrs.

Visas šīs pārmaiņas valdības sastāvā augstākās padomes deputāti apstiprināja ar visām balsīm. Pad. savienībai pakļautajās zemēs citādi tas nemaz nevar būt.

P. B.

— * — * —

Karikatūra pretpadomju noziegums

Atļaujos Jums piesūtīt Beļģijas laikraksta ,,Le Soir'' 1981. g. 4. septembŗa izgriezumu ar Jaceka Cieslicka jauko un izteiksmīgo zīmējumu, kuŗa autors ir Solidāritātes komisijas loceklis Katovicas tēraudfabrikā un vietējā sindikāla biļetena atbildīgais izdevējs.

Vietējais prokurors apvaino Cieslicki, ka publicējot lāča attēlu, kas žņaudz poļu lelli, viņš esot apvainojis kādu personu augstā postenī kādā draudzīgā valstī. Nopratināšanā mēģināts noskaidrot, vai lopiņš tiešām ir lācis, kuŗa galva atgādina Brežņevu; prokurors to uzskata kā ,,pretsovjetisma'' pierādījumu.

Pēc Cieslicka vārdiem, kuŗam draud 3 gadi cietumā, lieta pavisam nav tāda; lopiņš neesot lācis, bet jeti Tibetā, rotaļājoties ar kādu nomaldījušos tūristu. Lācis vai jeti, atbilde ir — 3 gadi cietumā.

Jeti ir daudzinātais mistiskais sniega vīrs Tibetas kalnos.

Par Anglijas karalienes vai Amerikas prezidenta karikēšanu Cieslickis saņemtu Ļeņina ordeni. (Teksts pēc ,,Le Soir'').

Inž. A. Upmalis,
Liege, Beļģijā

Militārizētās nometnes

KAŖA MĀKU MĀCA JAU SKOLĀS

Okupētajā Latvijā jau skolās māca militārās zināšanas un sagatavo audzēkņus ,,dzimtenes'' aizstāvēšanai. Vasarās vidusskolu jaunāko (devīto un desmito) klašu zēnus vēl īpaši apmāca militārizētās nometnēs.

Daugavpils rajona vidusskolu zēnus šinī vasarā apmācīja Višķu lauksaimniecības technikuma (sovchoztechnikuma, kā tur sauc) militārās apmācības bazē. Tur piecas dienas 145 ģimnazisti praksē nostiprināja skolā iegūtās teorētiskās zināšanas, mācījās armijas reglamenta prasības, pārbaudīja savas zināšanas ieroču uzbūvē (ja jau pārbaudīja zināšanas, tad, liekas, ar kaŗa ieročiem bērnus iepazīstina jau skolās, ref.), mācījās orientēties apvidū bez kartes, piedalījās dažādās taktiskās spēlēs. Pēdējā nodarbību dienā notika šaušana ar kaujas ieročiem. Tā par šo militārizēto nometni raksta Padomju Jaunatnes 11. jūlija numurā.

Jauniešu zināšanas ieroču uzbūvē pārbaudīja kaŗa komisāriāta darbinieks, protams krievs, Vladimirs Mindijarovs.

P. B.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI

60 dienām	18.25 %
90 dienām	17.75 %

MINIMĀLĀ SUMMA $10,000.

SAVINGS — 18.00 %

LATVIEŠU NAMĀ
491 College St.
Tel. 922-2551

HAMILTONĀ
16 Queen St. N.
Tel. 527-4344

LATVIEŠU CENTRĀ
4 Credit Union Dr.
Tel. 751-8982

LONDONĀ
pārvaldnieks R. Bērziņš.

NO 15. JŪNIJA LĪDZ 15. SEPTEMBRIM BIROJI SESTDIENĀS SLĒGTI.

Lielvaru militārās . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

Kopš Otra pasaules kara beigām dažādos kontinentos uzliesmojuši ne mazāk kā 130 militārie konflikti, pie kam 50 no tiem pēdējo desmit gadu laikā. Šie mazie kariņi ar nedaudz izņēmumiem risinājušies tā dēvētās Trešās pasaules valstiņu starpā.

Londonas Stratēģisko studiju institūts savukārt norāda, ka lielvaru militārā konfrontācija var notikt arī izplatījumā. Līdzās militārās bruņošanās drudzim, Pad. savienība plāno jau tagad karu izplatījumā. Tā pagājušā gadā krievi radījuši izplatījumā 103 militāriem mērķiem būvētus satelītus, bet amerikāņi pagaidām vēl tikai 14! Te gan jāpiezīmē, ka amerikāņu pārākā technoloģija jau radījusi lēzera nāves starus izplatījuma satelītu iznīcināšanai. Katra lielvalsts militāros jauninājumus, tāpat kā stratēģiju, tur vislielākā noslēpumā. Tā tikai tagad amerikāņi atklājuši Kremļa ķīmiskā kara arsenāla apmērus.

Pieminētais Londonas institūts, iztirzājot nupat notikušos NATO militāros lielmanevrus, konstatēja, ka neņemot vērā Varšavas pakta skaitliski lielāko dzīvā spēka un kara materiālu kontingentus, Eiropu Kremļa invāzijas gadījumā iespējams aizsargāt. Šajos manevros piedalījās 300,000 NATO dažādo ieroču šķiru karavīri. „Kaujas laukā" pārākie izrādījušies briti, kam uz pēdām sekojuši rietumvācieši, bet amerikāņi ierindoti tikai trešajā vietā. Varbūt ka te vainojams Eiropā stacionēto amerikāņu garlaicīgais garnizona dienests, kam iet līdz morāles līmeņa krišana. Briţu militārie lietpratēji aprēķinājuši, ka ieroču un ugunsspēka ziņā Pad. savienība ar savām vasaļvalstīm gandrīz trīskārt varenāka nekā NATO alianse.

Šie objektīvie britu secinājumi nav pārāk iepriecinoši, un tieši tādēļ amerikāņiem būtu pilnīgi jāapsveŗ prezidenta Rēgena rūpes par ASV izredzēm varbūtējā konfrontācijā ar Pad. savienību.

Pagājušā nedēļā ASV aizsardzības ministrs Kaspars Veinbergers publicēja 99 lappušu dokumentu „Padomju militārā vara". Veinbergers norāda, ka pašreiz Pad. savienībā militāros spēkos iesaistīti 4,8 milj. vīru. Aizvadītos 25 gados Maskava bruņošanos ir neatlaidīgi kāpinājusi, un nekas neliecinot, ka nākotnē tā savu politiku mainīšot. Visi Pad. savienības bruņoto spēku elementi — stratēģisko atomraķešu spēki, sauszemes karaspēks, gaisa flote un jūras spēki,kā arī civilā aizsardzība nepārtraukti tiek modernizēti un apgādāti ar jauniem ieročiem. Par militārā budžeta apmēriem debatēšana nenotiek, un tieši pēdējos gados izdevumi militāram postenim ir ievērojami palielināti.

Pad. savienībai šodien esot 180 divīzijas, kas pa lielākai daļai ir motorizētas vai papildinātas ar bruņu mašīnām un tankiem. Šīs divīzijas izvietotas Austrumeiropā, Mongolijā, Ķīnas pierobežā un Afganistānā. Kremļa militārā dūrē ietelp 50,000 tanku un pāri par 20,000 artilerijas ieroču. Vairāk nekā 3,200 kājnieku atbalsta helikopteŗi, apgādāti atombumbu ieročiem un bumbām. Pāri par 3,550 Pad. savienības taktiskie bumbveži un iznīcinātāji jau tagad stacionēti Austrumeiropā.

Pēdējos desmit gados Kremlis producējis ik gadus 1,000 jaunas kaŗa lidmašīnas. Atomieroču arsenālā Pad. savienībai ir 7,000 atombumbas, kas koncentrētas pāri par 1,000 izšaušanas bazēs. Te vēl pieskaitāmi 156 tālo distanču bumbveži un 150 raķešu lidmašīnas, ko normālās radara ierīces nespēj uztvert.

Sarkanā flote ir pašreiz lielākā pasaulē, un Pad. savienība nežēlo līdzekļus, lai ar šīs flotes palīdzību varētu kontrolēt visus pasaules jūras ceļus.

Padomju spēku modernizēšanai drudžaini strādā 135 milzu kaŗa rūpniecības uzņēmumi, kas producē 150 dažāda veida ieročus un munīciju.

Neviena rietumu demokratija neplāno agresiju pret Pad. savienību. Tanī pašā laikā Kremlis nemaz neslēpj savas sociālās sistēmas uzspiešanas sapni visai pasaulei.

Veinbergers secina, ka brīvās tautas, apzinoties draudošās briesmas demokratijas ciešajā vienībā, var apturēt Pad. savienības agresiju un tādējādi nodrošināt pasaulei patiesu mieru.

Aleksandrs Ķegumnieks

Ir vajadzīgas . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

kā PBLA priekšsēdim ir bijušas vaļā viesmīlīgas durvis visās zemēs, kur dzīvo latvieši.

Globālie sakari man ir devuši iespēju redzēt mūsu tautas un tās sabiedriskā kodola stiprās un vājās puses un iepazīties ar lielu daļu mūsu vadītājiem darbiniekiem, ar cilvēkiem, kuŗu vārdi ir plaši pazīstami mūsu tautā, un ar neskaitāmi daudziem citiem sirsnīgiem un labiem latviešu patriotiem. Personiski iepazīstoties ar cilvēkiem, viņu spējām, darba kvalitāti un kvantitāti, kā arī ar dažādo cilvēku savstarpējām attieksmēm, esmu varējis gūt ieskatu trimdas dzīvē, kādu nekad negūtu, tikai lasot mūsu publikācijas. Pēdējām lielā mērā ir jābalstās uz rakstītāju domām un vērtējumiem, kas, apstākļu spiesti, tiešā organizāciju darbā nevar piedalīties. Mūsu tautas aktīvā daļa ir parādījusi labas sekmes dažādās latviskās dzīves nozarēs, un trimdas nacionālpolītiskā darbība ir savukārt rādījusi, ka tai ir spēja, sevišķi padomju režīmam neizbēgami vājinoties nākošajos gados, palīdzēt tautai okupētajā dzimtenē iet uz brīvības ceļu. Nacionālās pārliecības stiprums ir ar darbiem parādījis mūsu pārākumu pār tautas apspiedējiem, bieži vietās un laikos, kur tos parasti netiek sagaidīts un plašāk publiski arī saredzēts. Ja mūsu tautas ienaidnieki savā darbībā būtu ideoloģiski motīvēti, tad viņiem būtu jādodas pašnāvībā par piedzīvotām neveiksmēm, izmuļķošanām un īsta un patiesa atbalsta trūkumu. Tāda atbalsta mūsu zemes okupantiem nav dzimtenē, un gluži smieklīgi iedomāties, ka tāds būtu trimdā.

Tāpēc dažādām žēlabām nav vietas, un darbs, ko PBLA ir varējusi izvērst plašumā ar LBF dalībnieku un PBLA līdzdarbinieku palīdzību, ir jāvērš vēl plašāk. Tanī darbā es domāju arī turpmāk piedalīties, vietās, kur mana līdzdalība būs noderīga. Mūsu sabiedrībā ir spējīgi un patriotiski cilvēki, kas dos jauno maiņu, vēl pārāku par pašreizējo vadību mūsu nacionālo brīvības mērķu sasniegšanai.

Ilgvars Spilners,
Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis

Pateicība.

Liels paldies visiem radiem, draugiem un organizācijām, kas ar savu klātieni, ziediem, ziedojumiem un līdzjutību palīdzējuši mums mūsu bēdās par mana mīļā vīra un mūsu tēva

MĀRTIŅA AVIKA

aiziešanu mūžībā.

Sevišķa pateicība mācītājam A. Briedim par sirsnīgiem vārdiem aizlūgumā un izvadīšanā, DV Toronto nod. valdei, vanadžu kopai, DV sieviešu korim Zīle ar diriģentu A. Purvu, vīru korim Viesturs ar diriģentu J. Barušu un J. Miķelsona ģimenei.

Inta Avika un bērni.

ALT BOSTONAS ANSAMBĻA IZRĀDE

Gunāra Griezes komēdija

Klematupes Elmers

Režisors Gunārs Straumēns,
dekorātors Uldis Puriņš

Piedalās Rasma Birzgale, Elza Pūce, Marta Sala, Karmena Straumēna, Ritvars Asbergs, Silvestrs Lambergs, Gunārs Straumēns, Mārcis Voldiņš.

HAMILTONĀ

PIEKTDIEN, 2. oktobrī, pl. 19.30
Dalewood skolas auditorijā
1150 Main Street W.

BIĻETES — V. IMMURS, TEL. 389-5628.

TORONTO

SESTDIEN, 3. oktobrī, pl. 14.30 un pl. 19.00
Bickford Park skolā, 777 Bloor St. W.

BIĻETES DV GRĀMATNĪCĀS
LATVIEŠU NAMĀ UN LATVIEŠU CENTRĀ.

VASARAS NOGALI PAVADOT UN JAUNO SEZONU UZSĀKOT

Bostonas DV apvienības locekļi un vanadzes 12. un 13. septembrī pulcējās Hiršu vasarnīcās Keipa Kodā, iecienītajā atpūtas vietā. Šādi salidojumi šeit notiek jau ilgus gadus, un tur ierodas tautieši arī no citurienes. Vanagi kopā ar vanadzēm bija gādājuši par visu, lai divas dienas, nopietnībai mainoties ar jautrību un humoru, izšķiltos pa asprātīgai idejai.

Pārrunās apvienības priekšnieks A. Treize pieminēja nama jautājumu, ko nevar tik viegli atrisināt. Sarīkojumi tagad Bostonā notiek divu baznīcu sabiedriskās zālēs. Ja atrastos kāds piemērots nams, DV to pirktu tūlīt.

Kā pašu galveno viņš uzsvēra panākumus mūža biedru jautājumā. Mūža biedru ideja radās Bostonā, un tai ir tagad 53 no 121 mūža biedriem visu ASV mērogā. „Cīņa par Latviju turpināsies," uzsvēra jauneklīgais DV priekšnieks. „Ar mūža biedriem mēs uzkrājam kapitālu nākotnei." Ka šī ideja tiešām īstenojas, liecināja, ka mūža biedru rindās stājušies 6 dalībnieki.

DV apvienības sarīkojumu daļas vadītājs V. Rudzroga ziņoja par bagātīgu sarīkojumu kalendāru šinī sezonā; vairākus sarīkojumus dod arī vanadzes. 18. nov. sarīkojumā runās LNAK loceklis Dr. L. Lukss, kādā citā sarīkojumā ar referātu viesosies virspulkvedis Silgailis.

Bet neba jau bija šoreiz stundas runāšanai un lemšanai. Vanadžu priekšn. Elza Mača viesu galdus bija greznojusi ar rudens vēstnešiem — pīlādžu sarkanajiem ogu ķekariem un apiņu stīgām. Pašu lielāko darbu veica J. Āboliņš, izvārīdams vairāk nekā simt jūras vēžu, bet par zušiem bija kāds cits parūpējies, lai tie būtu izkūpināti kā nākas. Kad viss bija nobaudīts, daudzi apbalvoti ar „kartupeļu medaļu", „mazām aptiekas pudelītēm" un priekšniekam pašam, kas šo jautro ceremoniju vadīja, pasniegts sarkano pīlādžu vainags, jautrība sasniedza kulmināciju. Sākās dziesmas.

Kad no Vecā Sudraba līča atgriezās peldētāji, dziesmā „Nu šķirsimies, mēs, balodīši" dzīvotāji sēdās automašīnās atceļam uz savām mājām. „Tā bija priecīga satikšanās," kāds man teica, sniedzot roku.

Osvalds Akmentiņš

DV Bostonas apvienības priekšnieks A. Treize starp jaunajiem mūža biedriem, kas iestājās apvienībā 12. septembŗa izbraukumā. Uzņēmumā no kreisās: V. Kalme, A. Rence, A. Treize, priekšnieks A. Treize, Z. Dambis, E. Rudzīte, H. Kitnera un V. Grīnberga.

Foto O. Akmentiņš.